

Broj 01/1358
Podgorica, 14.09.2020. godine

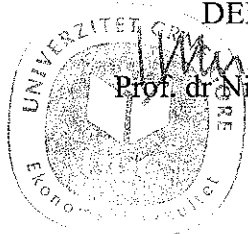
UNIVERZITET CRNE GORE
-Odboru za doktorske studije i Senatu-

Predmet: Materijal za sjednicu Odbora i Senata

Poštovani,

U skladu sa članom 34. Pravila doktorskih studija, dostavljamo Vam materijal za narednu sjednicu Odbora za doktorske studije, odnosno Senata Univerziteta Crne Gore i to:

-Obrazac PD (Prijava teme doktorske disertacije) sa propratnom dokumentacijom za kandidata mr Miloša Žarkovića.

DEKAN

Prof. dr Nikola Milovic

**UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA
DOKTORSKE STUDIJE**

Br. 01/1854

Podgorica, 14.09.2020. god.

Na osnovu čl. 64. Statuta Univerziteta Crne Gore, člana 34. Pravila doktorskih studija, Vijeće Ekonomskog fakulteta je na elektronskoj sjednici održanoj 11.09.2020.godine donijelo

O D L U K U

1. Predlaže se Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije „**Determinante ekonomskog rasta u Evropskoj uniji kroz prizmu starih i novih članica**“ i kandidata **mr Miloša Žarkovića** u sastavu:
 - Dr Srđan Redžepagić, redovni profesor, Fakultet za bankarstvo, osiguranje i finansije Union Univerziteta u Beogradu, Srbija i Univerzitet Nica Sophia Antipolis, Francuska, mentor;
 - Dr Gordana Đurović, redovni profesor, Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore, član;
 - Dr Jasmina Četković, redovni profesor, Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore, član.
2. Odluka se dostavlja Centru za doktorske studije UCG na dalji postupak.

O B R A Z L O Ž E N J E

Kandidat **mr Miloš Žarković** se obratio Komisiji za doktorske studije sa Prijavom teme doktorske disertacije (obrazac PD) i zahtjevom da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije „**Determinante ekonomskog rasta u Evropskoj uniji kroz prizmu starih i novih članica**“ i kandidata.

Komisija za doktorske studije je, nakon razmatranja dokumentacije i zahtjeva kandidata, predložila Vijeću fakulteta da donese Odluku da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti doktorske disertacije „**Determinante ekonomskog rasta u Evropskoj uniji kroz prizmu starih i novih članica**“ i kandidata **mr Miloša Žarkovića**.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

DOSTAVLJENO:

- a/a
- referentu doktorskih studija,
- Centru za doktorske studije.

PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	mr Miloš Žarković
Fakultet	Ekonomski fakultet Podgorica
Studijski program	Ekonomija
Broj indeksa	8/2016
Ime i prezime roditelja	Radmilo Žarković
Datum i mjesto rođenja	26.03.1987., Podgorica
Adresa prebivališta	Ulica bratstva jedinstva 2/4, 81000 Podgorica
Telefon	067/569-033
E-mail	milos.zarkovic87@gmail.com
BIOGRAFIJA I BIBLIOGRAFIJA	
Obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> • Doktorske studije, Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore, 2016 – • Mobilnost sa nivoa doktorskih studija, Ekonomski fakultet, Univerzitet Sophia Antipolis, Nica, Francuska, 2018 – 2018 • Magistarske studije (MSc), Bostonski univerzitet, Boston, SAD završio u januaru 2020. godine, 3.79/4 • Magistarske studije (MSc), Univerzitet Limerik, Limerik, Irska završio u septembru 2012. godine, 2.71 • Osnovne studije (BSc), Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore završio u oktobru 2010. godine, 9.85/10 • Mobilnost sa nivoa osnovnih studija, Ekonomski fakultet Ljubljana, Slovenija, 2009 – 2010 • Mobilnost sa nivoa osnovnih studija, Ekonomski univerzitet u Bratislavi, Slovačka, 2008 – 2009 • Mobilnost sa nivoa osnovnih studija, Ekonomski fakultet u Beču, Austrija, 2008 – 2008 • Završio Gimnaziju „Slobodan Škerović“ u Podgorici 2006. godine sa odličnim uspjehom
Radno iskustvo	<p>2019 – trenutno UNOPS – UN kancelarija za superviziju projekata, Podgorica, Crna Gora Konsultant za mala i srednja preduzeća (SME) za Crnu Goru i Srbiju</p> <p>2017 – trenutno Societe Generale Montenegro banka, Podgorica, Crna Gora Samostalni stručni saradnik, Sektor finansija i računovodstva</p>

	<p>2019 – 2019 UNDP – Razvojni program Ujedinjenih nacija, Njujork, SAD Stručni saradnik u Odsjeku za razvojnu ekonomiju i zdravlje</p> <p>2018 – 2019 Global Development Policy Center (GDP Center), Boston University, Boston, SAD Istraživač na katedri za istraživanje uticaja Kine</p> <p>2015 – 2017 Erste bank AD Podgorica, Crna Gora Samostalni saradnik, Sektor računovodstva i finansija</p> <p>2011 – 2015 NLB banka AD Podgorica, Podgorica, Crna Gora Analitičar upravljanja rizicima, Sektor upravljanja rizicima</p> <p>2011 – 2011 Glavni grad Podgorica, Crna Gora Pripravnik, Služba menadžera Glavnog grada</p>
<p>Popis radova</p>	<p>Ćetković J., Lakić S., Žarković M., Đurović G., & Vujadinović R. (2020). Application of economic analysis of air pollution reduction measures. <i>Polish Journal of Environmental Studies</i>, rad prihvaćen, SCI indexed</p> <p>Ćetković J., Lakić S., Bogdanović P., Vujadinović R., & Žarković M. (2020). Assessment of Environmental Benefits from Investment in the Railway Infrastructure. <i>Polish Journal of Environmental Studies</i>, 29(3), 2125-2137, SCI indexed</p> <p>Žarković M., & Redžepagić S. (2019). Sustainability of Debt in the EU and New Economic Governance: Lessons and Experiences from the Member States. <i>Orienter L'investissement vers un Developpement Durable et une Croissance Partagee</i>, CEMAFI International, 87.</p> <p>Ćetković J., Lakić S., Lazarevska M., Žarković M., Vujošević S., Cvijović J., & Gogić M. (2018). Assessment of the Real Estate Market Value in the European Market by Artificial Neural Networks Application. <i>Complexity</i>, 2018., SCI indexed</p> <p>Arbeiter J., Boromisa A-M., Bučar M., Ćetković J., Jaćimović D., Lakić S., Raditya-Ležaić A., Rajković M., Tišma S., Udovič B., & Žarković M. (2017). Economic diplomacy: between the needs of economy and interest of states: Croatia, Slovenia and Montenegro – Energy, Climate, Investments, Tourism. Department for International Economic and Political Relations, The Institute for Development and International Relations.</p>

Ćetković J., Lakić S., Knežević M., Bogdanović P., & **Žarković M.** (2017). Financial and socioeconomic analysis of waste management projects. *Građevinar*, 69(11), 1007-1016., **SCI indexed**

Jaćimović D., Ćetković J., Rajković M., Đurišić V., & **Žarković M.** (2015). How Montenegrin commercial/economic diplomacy can facilitate integration into the EU single market. *Montenegrin International Conference for Entrepreneurial Development, Proceedings Book*.

Ćetković J., Rutešić S., **Žarković M.**, Knežević M., & Vatin N. (2015). Primary directions and advancements in competitiveness of montenegrin construction sector. *Procedia Engineering*, 117, 775-785.

Rutešić S., Ćetković J., **Žarković M.**, Knežević M., & Vatin N. (2015). Analysis of the situation in montenegrin civil engineering sector from the point of application of national regulations and the EU technical standards in construction. *Procedia Engineering*, 117, 900-910.

Žarković M., Ćetković J., & Knežević M. (2015). Organization of enterprises in function of a successful business. *Stroitel'stvo Unikal'nyh Zdanij i Sooruzenij*, 1(91), 91-98.

Ćetković J., Knežević M., **Žarković M.**, Murgul V., & Vatin N. (2014). Development and competitiveness improvement of the construction sector in Montenegro. In *Applied Mechanics and Materials*, 638, 2465-2470. Trans Tech Publications.

Ćetković J., Knežević M., Rutešić S., & **Žarković M.** (2012). Residential Construction as a Factor Raising the Competitiveness of the Construction Sector in Montenegro. *Nehnutel'nosti a byvanie*, 13(2).

Ćetković J., & **Žarković M.** (2012). Key Challenges of Future Path of Globalization in Global Economy. *Intellectual Economics – Intelektine Ekonomika*, 6(2), 36-45.

NASLOV PREDLOŽENE TEME

Na službenom jeziku	Determinante ekonomskog rasta u Evropskoj uniji kroz prizmu starih i novih članica
Na engleskom jeziku	Economic growth determinants in the European Union through the prism of old and new member states

Obrazloženje teme

Ekonomski rast i njegove determinante su tradicionalno, još od vremena Adama Smita i Davida Rikarda, predmet značajne pažnje mnogobrojnih teoretskih i empirijskih istraživanja. Međutim, da se zaključiti da ne postoji visok nivo saglasnosti oko faktora koji determinišu ekonomski rast.

Suočeni sa značajnim razlikama u raspodjeli svjetskog dohotka, određivanje determinanti ekonomskog rasta je oduvijek bilo u središtu ekonomske pažnje.

Stav velikog broja ekonomista je da savremena teorija ekonomskog rasta započinje sa neoklasičnim modelom Roberta Solowa (Audretsch, 2007; Boianovsky & Hoover, 2009; Acemoglu, 2012; Van den Berg, 2016). Ovaj model rasta se bazira na tri komponente: tehnologiji, kapitalu i radu. Tvorac modela pretpostavlja proizvodnu funkciju sa opadajućim prinosima koja je linearno homogena sa kapitalom i radom, dok je tehnološki progres egzogen i određen izvan modela (Solow, 1956). Upravo egzogenost tehnološkog progressa predstavlja glavni nedostatak ovog modela kojeg je i sam Solow bio svjestan, ali isti nije mogao da riješi sa postojećim analitičkim aparatom. Solowov model predstavlja početnu tačku gotovo svake analize ekonomskog rasta, pa čak i onda kada se radi o modelima koji se od njega značajno razlikuju, jer se veoma često upoređuju sa neoklasičnim modelom. U trenutku nastanka, Solowov model je predstavljao značajan pomak, u odnosu na sve prethodne modele. Sa druge strane, prepreka egzogenosti je savladana osamdesetih godina XX vijeka i tada je počeo razvoj teorija endogenog rasta. Teorije endogenog rasta za svoje polazište uzimaju činjenicu da je ekonomski rast određen endogenim djelovanjem unutar ekonomskog sistema, a ne izvan njega posredstvom egzogenih faktora, što je slučaj sa neoklasičnim teorijama rasta. Kod modela koji se zasnivaju na endogenoj teoriji, tehnološke promjene, odnosno tehnološki progres, predstavljaju rezultat ekonomskih odluka koje se tiču investicija u fizički ili humani kapital, istraživanje i razvoj. Dodatna razlika je i u tome što je kod endogene teorije rasta akumulaciju kapitala dozvoljena za sve vrste kapitala, za razliku od neoklasične teorije gdje se može akumulirati samo fizički kapital (po opadajućim prinosima). Najznačajniji predstavnici endogene teorije rasta, Paul Romer i Robert Lucas, nastojali su da svojim modelima tehnološki napredak učine endogenim. Romer (1986) je u svom modelu rasta utvrdio da na stopu rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP) po stanovniku utiču štednja i veličina ekonomije, prikazana brojem kompanija. Dokazao je da tehnološki napredak posljedica ulaganja u istraživanje i razvoj. Lucas (1988) je prepoznao važnost humanog kapitala, proširio Romerov model, i utvrdio da rast humanog kapitala dovodi do povećanja BDP-a. Nadalje, moderna ekonomska teorija prepoznaje tri osnovne grupe modela endogenog rasta. Prva grupa modela naglašava da ekonomski rast podstiču eksternalije, dok druga grupa stavlja akcenat na tehnološke promjene kao rezultat ulaganja u istraživanje i razvoj, koje najviše utiču na rast. Treća grupa modela endogenog rasta ističe značaj konstantnih prinosa na kapital, kako bi on postao sredstvo generisanja endogenog rasta.

Novije teorije ekonomskog rasta koje uključuju neoklasičnu teoriju rasta (egzogeni model ekonomskog rasta) i novu endogenu teoriju rasta, fokusirale su se značajnim dijelom na humani i fizički kapital. Inovacije, investicije, humani kapital i tehnološki rast kao ključne determinante, postaju vodeći pokretači ekonomskog rasta u većini zemalja. Ekonomski rast znači porast realnog BDP-a, a to efektivno za posljedicu ima porast nacionalnog dohotka, nacionalne proizvodnje i ukupnih prihoda. Ekonomski rast treba da omogući porast životnog standarda i veću potrošnju dobara i usluga.

Solow je u svom modelu rasta utvrdio pojavu konvergencije, tj. sustizanja zemalja različitih nivoa ekonomskog razvoja, uslijed bržeg rasta zemalja u razvoju, u odnosu na razvijene zemlje, što je posljedica zakona o opadajućim prinosima kapitala. Sa druge strane, modeli endogenog rasta napuštaju pretpostavku o konvergenciji koja postoji u neoklasičnom modelu i utvrđuju da do konvergencije uopšte ne mora ni doći. Drugim riječima, slabije razvijene zemlje ne moraju nužno dostići razvijene zemlje, već mogu ostati na nižem nivou ekonomskog razvoja. S tim u

vezi, postojanje konvergencije će biti provjereno u ovoj disertaciji na primjeru starih i novih članica Evropske unije (EU).

Devedesetih godina XX vijeka, teorija ekonomskog rasta je bila fokusirana na značaj ekonomskih faktora. Stabilnost makroekonomskih varijabli (inflacija, realne kamatne stope, devizni kurs, rast populacije, državna potrošnja, investicije) je prepoznata kao značajan faktor ekonomskog rasta. Krajem XX i početkom XXI vijeka pažnja se usmjerava i na neekonomske faktore ekonomskog rasta, u prvom redu političke, socioekonomske, pravne, demografske i geografske. Istraživanje u ovom radu će se oslanjati na endogenu teoriju rasta.

Osnovna karakteristika endogenih teorija rasta je da ekonomski rast dominantno opredjeljuju humani kapital i tehnološki progres. Novija istraživanja bave se i tzv. polu-endogenim modelom rasta sa fokusom na ljudski kapital i tehnološki progres (Nugroho et al., 2019), koji ima primjenu prvenstveno kod razvijenih zemalja, zbog čega je bila neophodna njegova modifikacija i prilagođavanje uslovima manje razvijenih ekonomija. Tehnološke inovacije i nivoi obrazovanja značajno opredjeljuju održivost rasta, što su bitne barijere rasta zemalja u razvoju (Uppenberga & Strauss, 2010). U novije vrijeme se ističe i značaj institucionalne dimenzije, kao glavne determinante ekonomskog rasta (Acemoglu et al., 2005; Acemoglu & Robinson, 2010), na čemu se i zasniva modifikacija polu-endogenog modela rasta. Akumulacija faktora proizvodnje, strani kapital i kreditna raspoloživost, od sredine 90-ih do pojave finansijske krize 2008. godine, bili su glavna potpora ekonomskog rasta u zemljama centralne, istočne i jugoistočne Evrope od kojih su danas većina članice EU. Globalna finansijska kriza je nametnula potrebu ovim zemljama, novim članicama EU, a i onima koje su u procesu pristupanja, da rast, u perspektivi, zasnivaju na domaćim faktorima rasta i tehnološkom unaprjeđenju (Benkovskis et al., 2012).

U empirijskim istraživanjima sprovedenim tokom prethodne tri decenije na nivou EU, identifikovane su brojne ekonomske i neekonomske varijable koje su pozitivno i statistički značajno bile povezane sa ekonomskim rastom, kao što su: fizički i humani kapital, obrazovanje i investicije u obrazovanje, otvorenost ekonomije, devizni kurs, budžetski deficit i višak, razvoj finansijskog sistema, vladavina prava, efikasnost državne administracije, zaposlenost, starosna struktura radno sposobnog stanovništva, itd. (Bassanini & Scarpeta, 2001; Borys et al., 2008; Mazurek, 2017). U brojnim istraživanjima (Arratibel et al., 2007; Argüello, 2006; Herzer 2012; Bermejo Carbonell & Werner, 2018; Dinh et al., 2019) identifikovane su i varijable koje su negativno i značajno povezane sa ekonomskim rastom u posmatranim zemljama, poput slabije razvijenih finansijskih sistema, veće nestabilnosti deviznog kursa, inflacije, visoke državne potrošnje, nedovoljnog priliva stranih direktnih investicija (SDI), kolebanja cijene nafte na svjetskom tržištu, političke nestabilnosti, prisustva korupcije, oskudnosti prirodnih resursa, povećanog kreditiranja privatnog sektora i sl.

EU danas igra presudnu ulogu na globalnoj ekonomskoj i političkoj sceni. Zato je za razvojnu ekonomiju od velikog značaja da se istraže izvori ekonomskog rasta u Evropi i izvuku preporuke i zaključci. Upravo na primjeru Evrope, odnosno EU, možemo analizirati koncepte ekonomskog rasta i njegovu primjenu. Proces stvaranja ujedinjene Evrope ispoljio je različitu dinamiku u pravno-političkom i ekonomskom kontekstu, ali proces ekonomske integracije osvario je suštinsku, tj. najdublju dinamiku, postepeno se šireći na sve veći broj politika koje dobijaju i nadnacionalnu dimenziju. Danas EU ima nekoliko strateških razvojnih ciljeva: stvaranje konkurentnog zajedničkog tržišta, što uključuje jačanje niskouglednog razvoja i digitalnu agendu, jačanje Unije na međunarodnoj sceni, što se u krajnjem sadrži u globalnom cilju poboljšanja života evropskih građana i globalne ekonomske pozicije. Veliki broj zemalja

priprema se za članstvo u EU (Ash, 2012). Među njima je i Crna Gora, koja već osam godina pregovara članstvo u Uniji, i pred kojom je još dosta reformskih zadataka, posebno u oblasti ekonomskih reformi i jačanja konkurentnosti. Finansijski problemi koji su se pojavili u posljednjih nekoliko godina (kriza zaduženosti, prilagođavanje modelu tzv. novog ekonomskog upravljanja koordinirano od strane Evropske komisije), dodatno su otežani izbijanjem pandemije COVID-19, Brexit-om, carinskim rat(ovima) sa SAD-om i Kinom, talasima migrantske krize. Problemi iz prethodne decenije, poput, globalne finansijske krize i krize javnog duga, uzrokovali su velike debate unutar Unije o njenoj perspektivi, potrebi konsolidacije, dublje integracije i očuvanja pozicije globalnog lidera na međunarodnoj pozornici. Postavlja se pitanje da li koncept ujedinjene Evrope i njen ekonomski rast može biti održiv i doprinositi bržem razvoju njenih država članica kroz sinergiju jedinstvenog tržišta.

Kako je cilj istraživanja u disertaciji konstruisanje modela determinanti ekonomskog rasta na uzorku EU zemalja, u dijelu Prijave koji slijedi, dat je detaljan pregled novije relevantne literature, sa fokusom na ključne rezultate empirijskih istraživanja (modela) za ove zemlje. U empirijskoj literaturi, kao metodološki pristup najviše su korišćene analiza više zemalja (engl. cross-country analysis), analiza na nivou jedne zemlje (engl. single-country analysis) i panel regresije. Panel regresije su najzastupljeniji metodološki pristup ekonomskog rasta u novijoj literaturi, koje se najčešće ocjenjuju primjenom različitih metoda kao što su: metod običnih najmanjih kvadrata (engl. ordinary least squares – OLS), dvostepeni najmanji kvadrati (engl. two stage least squares), trostepeni najmanji kvadrati (engl. three stage least squares), uopšteni metod momenata (engl. generalized method of moments – GMM), autoregresioni modeli sa distribuiranim docnjama (engl. autoregressive distributed-lagged – ARDL) i drugi (Wooldridge, 2013).

U cilju obezbjeđenja teoretske i empirijske alternative za manje razvijene zemlje, neophodno je uzeti u obzir zaključke pojedinih istraživanja koji sugerišu razlike u stopama ekonomskog rasta u uslovima primjene različitih državnih politika, strategija trgovanja i konkurentskog okruženja. Ovo će biti značajno i primjenjivo na našu zemlju, koja je najviše odmakla u EU integracijama, u odnosu na sve ostale zemlje kandidate.

Pregled istraživanja

Ekonomski rast i dalje je jedno od najvažnijih i najviše eksploatisanih područja ekonomije. Pažnju ekonomske javnosti uvijek je privlačilo pitanje faktora koji opredjeljuju rast po različitim stopama i ostvaruju različite nivoe privrednog razvoja i kumulaciju nacionalnog bogatstva. Ovo je veoma važno danas, uzimajući u obzir specifično ekonomsko i političko stanje, u kome se nalazi Unija. Mjere štednje, poljuljano povjerenje u EU su u središte ekonomske pažnje dovele evropski model rasta. Gill & Raiser (2012) su utvrdili da je najveći kvalitet evropskog modela rasta sadržan u tome da siromašnije zemlje sa dodatnim prilivom kapitala rastu brže zahvaljujući konvergencionim mjerama. Glavne komponente evropskog modela rasta su trgovina, finansije (u prvom redu SDI), inovacije (naročito visoko obrazovanje i istraživanje i razvoj), rad (nezaposlenost i visina zarade) i dobro funkcionisanje vlade (Evropska komisija, 2020).

Pojedine relevantne institucije se kontinuirano bave identifikovanjem ključnih determinanti ekonomskog rasta, ukazujući na različitu dinamiku i faktore ekonomskog rasta u EU. Prema analizama Svjetske banke (2019), Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) (2019), OECD (2019), Evropske komisije (2019), EBRD (2018) – djelovanje različitih faktora ekonomskog rasta doprinosi evidentnim razlikama u stopama rasta. Identifikovane determinante

ekonomskog rasta bile su lična potrošnja, rast investicija, rast zarada, pad stope nezaposlenosti, odnosno rast zaposlenosti. U novijim istraživanjima je evidentiran uticaj i drugih determinanti, kao što su neto izvoz, politička stabilnost, rast kredita, porast inflacije i stimulatívne mjere malim i srednjim preduzećima, prociklična fiskalna politika, kao i ostvareni rast u sektorima usluga, trgovine, turizma, građevinarstva, itd. Istraživanje koje je sproveo Prochniak (2011) identifikovalo je sljedeće determinante sa najjačim uticajem na ekonomski rast: SDI, nizak nivo budžetskog deficita, javni dug, kamatne stope i inflacija, veći uticaj usluga u BDP-u, humani kapital, razvoj informacione tehnologije, ekonomske slobode i strukturne reforme.

Trgovina predstavlja osnovu evropskog ekonomskog modela i njen je najatraktivniji atribut. Sa trgovinskom otvorenošću od blizu 100% BDP-a, evropske ekonomije su jedne od najotvorenijih na svijetu (Eurostat, 2020). EU je najveći svjetski izvoznik sa učešćem od 31% u ukupnom izvozu (IMF, 2019). Uticaj otvorenosti ekonomije na ekonomski rast bio je predmet brojnih istraživanja. Generalno, ekonomije koje imaju visok stepen otvorenosti mogu rasti brže od manje otvorenih, ako postoji dovoljno visoka eksterna potražnja. Međutim, otvorenije ekonomije su izloženije eksternim šokovima (UNCTAD, 2013; Haddad et al., 2013; Briguglio, 2016; Conefrey et al., 2018). Šezdesetih godina prošlog vijeka, ekonomisti i kreatori politika počeli su da istražuju moguću vezu između otvorenosti ekonomije i ekonomskog rasta. Dilema izbora odgovarajuće trgovinske politike je tema koja zaokuplja pažnju ekonomista još od Drugog svjetskog rata. Rezultati su pokazali da otvorenost ekonomije značajno i pozitivno utiče na ekonomski rast. Bevan & Estrin (2000) su u svom istraživanju utvrdili da zemlje sa liberalnim ekonomijama imaju tendenciju većeg izvoza i privlačenja velikog broja inostranih preduzeća, što u konačnom pozitivno utiče na ekonomski rast. Literatura nudi brojne studije koje analiziraju uticaj otvorenosti ekonomije na ekonomski rast različitim kanalima, poput tehnoloških transfera, povećanja ekonomije obima i konkurentske prednosti (Chang, 2011). Neki istraživači u svojim studijama pokazali su da otvorenost ekonomije utiče na ekonomski rast na način da trgovinska liberalizacija podstiče rast i čini zemlje agilnijim i sposobnijim za ulazak na strana tržišta (Edwards, 1992). Yanikkaya (2003) je u svojoj studiji analizirao 120 zemalja između 1970. i 1997. godine i došao do zaključka da trgovina preko otvorenosti ekonomije ima pozitivan učinak na rast u razvijenim zemljama i zemljama u razvoju. Istraživanja sprovedena u drugoj polovini XX vijeka, nedvosmisleno potvrđuju pozitivnu vezu između ekonomskog rasta i otvorenosti ekonomije. Ova činjenica ne iznenađuje, posebno imajući u vidu da otvorenost ekonomije omogućava da firme usvoje nove tehnologije i time ostvare veću proizvodnju sa nižim troškovima (Dollar, 1992; Fischer, 1993). Dodatno, istraživanje koje je rađeno na primjeru 13 zemalja, koje su u najskorije vrijeme postale članice EU, za period od 1995-2013., potvrdilo je uticaj otvorenosti ekonomije na ekonomski rast u dugom i kratkom roku (Dritsakis & Stamatou, 2016). Značajan je i pozitivan uticaj otvorenosti ekonomije, inicijalnog nivoa BDP-a per capita, kapitalnih investicija i SDI na ekonomski rast, koji su potvrdili i Fetahi-Vehapi et al. (2015) na primjeru zemalja članica EU iz jugoistočne Evrope. Foster-McGregor et al. (2013) su na primjeru EU zemalja utvrdili da je do sada odnos između trgovine i ekonomskog rasta pozitivan i značajan, a da dodatna integracija članica taj odnos čini još značajnijim.

Kada se analizira odnos između **nezaposlenosti** i ekonomskog rasta, različita istraživanja pokazuju povezanost između visokih stopa ekonomskog rasta i niske stope nezaposlenosti, naročito u dugom roku (Okunov zakon). Upravo Okunov zakon predstavlja dobar teoretski okvir za razmatranje uticaja nezaposlenosti na ekonomski rast. Prema Okunovom zakonu povećanje BDP-a od 3% rezultat je smanjenja stope nezaposlenosti od 1%. Pored toga, nezaposlenost vodi smanjenju prihoda stanovništva i samim tim do pada potražnje u ekonomiji, što utiče na ekonomski rast. Nezaposlenost kao iztazito značajan fenomen u Evropi, javlja se

osamdesetih godina XX vijeka (Freeman & Wise, 1982), ali postaje posebno aktuelna nakon svjetske ekonomske krize 2008. godine. U nekim empirijskim istraživanjima (Anghel et al., 2017) je dokazano da pad stope nezaposlenosti pozitivno utiče na porast ekonomskog rasta. Slične rezultate su dobili i Villavarde & Maza (2009), koji su provjeravali validnost Okunovog zakona, u periodu 1980-2004. godine i utvrdili da postoji negativan uticaj nezaposlenosti na ekonomski rast u Španiji. Zonzilos (2000) je u svojim istraživanjima, na primjeru Grčke, dokazao da smanjenje nezaposlenosti od 1% značajno doprinosi porastu ekonomskog rasta. Na primjeru Rumunije, Ruxandra (2015) i Andrei et al. (2009) su došli do zaključka da je nezaposlenost naročito negativne efekte na ekonomski rast imala u doba svjetske finansijske krize. Na primjeru najrazvijenijih zemalja svijeta, Kitov (2011) je u svom istraživanju dokazao da veći procenat nezaposlenosti utiče da ekonomski rast bude niži.

Investicije predstavljaju jedan od najvažnijih makroekonomskih agregata. Devedesete godine su obilježene sve većom ulogom SDI u ukupnim kapitalnim tokovima. U 1998. godini, više od polovine cjelokupnog priliva kapitala u zemljama u razvoju činile su SDI (UNCTAD, 1999), dok su SDI u EU činile jednu petinu, odnosno 20% BDP-a u 2018. godini (Evropska komisija, 2019; Remond-Tiedrez & Rueda-Cantuche, 2019). U tom pogledu, teoretski modeli su dokazali značajnost SDI za ekonomski razvoj zemlje. Često se SDI smatraju glavnim nosiocem ekonomskog rasta i mnogo su produktivnije od domaćih investicija (Lim, 2001). SDI predstavljaju glavni kanal pristupa naprednim tehnologijama, koje Segerstrom (1991) i Barro (1991) i Sala-i-Martin et al. (2004) smatraju nosiocem ekonomskog rasta. Takođe, u teoriji, opšte je prihvaćen stav da SDI pozitivno utiču na ekonomski rast (Campos & Kinoshita, 2002; Omri & Kahouli, 2014), iako empirijska istraživanja u tom pogledu nisu konzistentna. Pozitivan uticaj SDI na ekonomski rast su potvrdili Kutun & Yigit (2009) u svom istraživanju na 8 novih članica EU u periodu od 1995. do 2006. godine. Imajući u vidu rezultate navedenih istraživanja, može se zaključiti da priliv SDI u jednoj zemlji ostvaruje direktan pozitivan uticaj na ekonomski rast, koji se ispoljava kroz razvoj trgovinskih veza i transfer tehnologije. Ovaj vid investicija može ubrzati privredni rast, povećati BDP, poboljšati životni standard i obezbijediti pristup novoj tehnologiji. Osim toga, politika otvaranja domaćeg tržišta inostranoj konkurenciji, dobar je preduslov za stvaranje dugoročne osnove za velike koristi od investicija. Ovi empirijski dokazi ukazuju na činjenicu da je SDI povezan sa rastom. Dodatno, Podrecca & Carmeci (2001) su došli do zaključka da su investicije najvažnija determinanta ekonomskog rasta, koja je identifikovana neoklasičnim i endogenim modelima rasta. Slično tome, Blomstrom et al., (2000) su utvrdili da tok SDI ima značajan uticaj na ekonomski rast i djeluje kao pokretačka snaga u procesu ekonomskog rasta. Sa druge strane, empirijska istraživanja na primjeru zemalja u procesu tranzicije i nekih razvijenijih zemalja nisu potvrdila isti uticaj SDI na ekonomski rast (Herzer 2012; Bermejo Carbonell & Werner, 2018; Dinh et al., 2019). De Mello (1999) je na svom istraživanju utvrdio da SDI ima pozitivan uticaj na ekonomski rast u članicama Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD), dok je negativan u ostalim državama, dok su Cabrillac et al. (2016) i Johnson (2006) utvrdili negativan uticaj SDI na rast u razvijenim zemljama, a pozitivan u zemljama u razvoju. GMM metodom, Carkovic & Levine (2005) su pokazali da SDI ne doprinosi porastu ekonomskog rasta.

Inflacija je jedna od determinanti monetarne politike koja se najčešće koristi u analizama ekonomskog rasta. Na osnovu uvida u mnogobrojna teorijska i empirijska istraživanja može se konstatovati da ne postoji jasna veza između ekonomskog rasta i inflacije i ona može biti pozitivna, negativna i neutralna (Mamo, 2012). Barro (1995) i Fischer (1993) su utvrdili da visoka inflacija smanjuje nivo investicija, naročito u dugom roku, zbog neizvjesnosti za budućnost, a takvo smanjenje nepovoljno utiče na ekonomski rast. Motley (1994) je u svoj model uključio

inflaciju kako bi izmjerio uticaj na ekonomski rast. Proširio je model Mankiwa, Romera i Weila koji je baziran na Solowom modelu rasta, dozvoljavajući inflaciji da smanji stopu tehnološkog progressa, što je za rezultat imalo negativan uticaj inflacije na ekonomski rast. Sa druge strane, Haslag (1997) je utvrdio pozitivnu korelaciju između inflacije i ekonomskog rasta. Diken et al. (2018) u svom istraživanju su utvrdili da rast inflacije u dugom roku i pad vrijednosti domaće valute usporavaju ekonomski rast, dok kratkoročno nije utvrđena veza između kamatnih stopa i rasta BDP-a. Uticaj inflacije na ekonomski rast varira od zemlje do zemlje i zavisi od specifičnih karakteristika zemlje, korišćene metodologije, raspoloživosti podataka, itd. (Akinsola & Odhiambo, 2017). Esen et al. (2016) su ustanovili da niža stopa inflacije od gornje granice, tzv. tresholda ima pozitivan, dok viša stopa ima negativan uticaj na ekonomski rast, što donosi odluka treba da uzmu u obzir prilikom kreiranja makroekonomske politike. Burdekin et al. (2004) su u svojoj studiji dokazali da inflacija ispod tresholda od 3% ima pozitivan i statistički značajan uticaj na ekonomski rast zemalja u razvoju. Neka istraživanja (Korkmaz, 2015; Mishchenko et al., 2018) su potvrdila da u uslovima inflacije svaka investicija je rentabilna, posebno one koje se pokrivaju kreditima banke, jer u tom slučaju kamata rijetko pokriva stopu inflacije i najčešće je negativna. U takvim slučajevima, Kremer et al. (2013) smatraju da se svaki dug isplati, jer se realno daleko manje vraća, posebno kada su u pitanju dugoročni zajmovi.

Sve veći **javni dug** širom svijeta podstakao je debatu o makroekonomskim performansama, prije svega o dinamici ekonomskog rasta. Brojna istraživanja pokazala su da je visok nivo javnog duga (preko 90% udjela u BDP-u) povezan sa nižim, pa čak i negativnim stopama ekonomskog rasta, kako u razvijenim tako i u zemljama u razvoju (Mencinger et al., 2014; Panizza & Presbitero, 2013; Minea & Parent, 2012; Kumar & Woo, 2010). Reinhart & Rogoff (2010) su u svom istraživanju dokazali da visok državni dug negativno utiče na ekonomski rast i destimuliše akumulaciju kapitala. Navedeno može da dovede do rasta inflacije, veće realne dugoročne kamatne stope i nižih privatnih investicija. Sa druge strane, neodrživi rast odnosa državnog duga i BDP-a može dovesti do odliva kapitala iz zemlje i uzrokovati bankarsku ili fiskalnu krizu. U opsežnom empirijskom istraživanju Swamy (2015) ispituje glavne makroekonomske determinante u studiji koja uključuje 252 zemlje i pokriva razdoblje od 30 godina. Rezultati pokazuju da je javni dug negativno korelisan sa ekonomskim rastom. Cecchetti et al. (2011) zaključuju da na niskim i umjerenim nivoima javnog duga dolazi do poboljšanja blagostanja i pozitivnog i statistički značajnog uticaja na ekonomski rast i stabilnost. Suprotno, visok nivo javnog duga utiče na oštar pad ekonomskog rasta (Baum et al., 2013; Čeh Časni et al., 2014). S obzirom na tekuće stanje realne ekonomije, uticaj krize na ekonomski kapacitet privrede, kao i prilike na tržištu kapitala, može se zaključiti da se evropska politika duga mora dodatno preispitati (OECD, 2012). Značaj visine javnog duga i budžetskog deficita za ekonomiju istaknut je Mاستrihtskim kriterijumima čije ispunjenje je bitno za pristupanje zemlje EU. Prema ovim kriterijumima, javni dug treba da je niži od 60% BDP-a, a budžetski deficit od 3% BDP-a.

Analizom zemalja centralne i istočne Evrope, tzv. **novih članica Unije** za period 2003-2009. godine (Gibescu, 2010), utvrđen je statistički značajan i pozitivan uticaj **kapitalnih investicija** na ekonomski rast. Prema analizi Evropske investicione banke (2018), uoči globalne finansijske krize, udio kapitalnih investicija u BDP-u u novim članicama Unije, ali i kandidatima za članstvo, je porastao, što je bilo primarno uzrokovano rastom investicija u sektorima građevinarstva i trgovine nekretninama. Istraživanja rađena na primjeru sedam EU zemalja u jugoistočnoj Evropi pokazala su da su u periodu od 1995. do 2005. godine pozitivan uticaj na ekonomski rast imali otvorenost ekonomije i kapitalne investicije (Alexiou, 2009). Slične rezultate i statistički značajan i pozitivan odnos između ekonomskog rasta i kapitalnih investicija pokazale su studije rađene na primjeru EU zemalja (Van Leeuwen & Földvári, 2013; Hippe, 2013). Pavelescu (2008)

je u svom istraživanju od 1999. do 2006. godine dokazao da kapitalne investicije povećavaju ekonomski rast za 1% u starijim članicama Unije, dok su mnogo značajnije za nove članice i imaju snagu povećanja ekonomskog rasta do 5%.

Među determinantama koje u velikoj mjeri utiču na ekonomski rast, literatura sugerira važnost **obrazovanja** za rast. Ovo posebno uzimajući u obzir da je obrazovanje značajan parametar za kvalitet humanog kapitala, jer obrazovani i kvalifikovani radnici u velikoj mjeri doprinose proizvodnji i rastu (Barro, 1991; Sala-i-Martin et al., 2004). Temple (1999) predlaže da se procjena uticaja ove determinante na rast najbolje može sagledati na osnovu broja godina školovanja, prema međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja – ISCED. Ova mjera odražava raspoloživost i stručnost humanog kapitala u ekonomiji što uključuje stanovništvo sa stečenom diplomom, magistraturom i doktoratom. Upravo je ovaj nivo obrazovanja kritičan, jer omogućava visokoškolicima da putem obrazovanja utiču na rast. Zbog toga, jedan od najvećih doprinosa obrazovanja ekonomskom rastu ogleda se u činjenici da direktno doprinosi povećanju produktivnosti postojeće radne snage, uključujući pored opšteg obrazovanja i tehničku pismenost (Mankiw & Taylor, 2008). Statistički značajan i pozitivan uticaj obrazovanja na ekonomski rast utvrdili su u svom modelu Hanushek (2013) i Hanushek & Woessmann (2010) koji su dokazali da u dugom roku kognitivne vještine i obrazovanje najviše doprinose ekonomskom rastu. U istraživanju koje je obuhvatilo 15,000 univerziteta u 78 zemalja, u periodu od 1960. do 2010. godine, Valero & Reenen (2016) su dokazali da povećanje broja univerziteta pozitivno utiče na budući rast BDP-a po glavi stanovnika. Prema raspoloživim podacima, dvostruko povećanje broja univerziteta po glavi stanovnika utiče na povećanje od 4% budućeg BDP-a po glavi stanovnika. Sa druge strane, pojedini autori smatraju da je korelacija između obrazovanja i ekonomskog rasta slabija, što se može javiti iz više razloga (Zeira, 2009; Aghion et al., 2009). Prvo, postoje značajni nedostaci u mjerenju nivoa obrazovanja (Krueger & Lindahl, 2000). Drugo, uloga humanog kapitala je da olakša usvajanje tehnologije, pa se može očekivati značajniji odnos između nivoa obrazovanja i ekonomskog rasta.

Brojna savremena ekonomska literatura koja se bavi istraživanjima ekonomskih sistema, procesa i učinaka ekonomske politike polazi od pretpostavke da je viši stepen **ekonomskih sloboda** preduslov za brži ekonomski rast (De Haan et al., 2003). Nakon raspada Sovjetskog Saveza 1991. godine, sistem planiranja nekih ekonomija je modifikovan od centralno-planskog ka tržišnom. U ovom prelaznom ekonomskom okruženju, ekonomske slobode, bilo da se odnose na veličinu državnog aparata, dobrovoljne transakcije, slobodnu trgovinu, zaštitu imovinskih prava, funkcionirajući pravni sistem ili druga pitanja, igraju presudnu ulogu u određivanju ekonomskog rasta zemlje i priliva SDI. Indeks ekonomskih sloboda mjeri slobode koje bi u konačnom trebalo da vode prosperitetu i smanjenju siromaštva. Ekonomska sloboda je, prema kreatorima indeksa, fundamentalno pravo svake individue da kontroliše svoj rad i vlasništvo (Gwartney et al., 2007). Indeks ekonomskih sloboda Heritage fondacije, koji će se koristiti u ovoj tezi, predstavlja kompozitni indeks koji se izračunava kao neponderisani prosjek 10 pojedinačnih sloboda (Beach & Kane, 2008). Dokazi iz nekoliko teorijskih i empirijskih studija potvrđuju prisustvo pozitivne korelacije između indeksa ekonomskih sloboda i ekonomskog rasta (Carlsson & Lundström, 2002; Pääkkönen, 2010). Ovi su autori zaključili da zemlje s nižim stepenom ekonomske slobode imaju manji ekonomski rast. Rodrik (2000) je u svojoj studiji dokazao da područja indeksa ekonomske slobode, kao što su vlasnička prava, sloboda poslovanja, monetarna sloboda, sloboda rada i radne snage, utiču na ekonomski rast i njegove determinante. O značaju indeksa najbolje svjedoči činjenica da indeks ekonomskih sloboda ima veliki uticaj na formiranje stavova, u najvećoj mjeri stranih investitora o ekonomsko-političkoj

stabilnosti država, odnosno o međunarodnom kapitalu i na taj način sugerise donosiocima odluka da je viši stepen ekonomskih sloboda povezan sa višom stopom ekonomskog rasta.

Brojni autori ispitivali su odnos između **korupcije** i ekonomskog rasta. Jedna od najpoznatijih mjera korupcije je indeks percepcije korupcije koju je razvio Transparency International. Ovaj indeks se sastoji od dvije grupe podataka: anketnog istraživanja stavova poslovnih ljudi i procjena i percepcija eksperata za pojedine zemlje. Brojna empirijska literatura potvrđuje negativnu povezanost između ekonomskog rasta i nivoa korupcije, a dokazi o pozitivnim učincima korupcije su rijetki (Mauro, 1995; Barreto, 1996). U svojim istraživanjima, Lambsdorff (2007), Ali & Isse (2003), Kaufmann et al. (2003), Tanzi (1998) i Li et al. (2000) dokazali slamsbu da je korupcija negativno korelisana sa investicijama i ekonomskim rastom. Studija usmjerena na 22 zemlje u razvoju potvrdila je da je korupcija statistički značajna i da ima negativan uticaj na ekonomski rast (Mo, 2001; Blackburn et al., 2006; Grabova, 2014). Postoji intencija da korupcija negativno utiče na rast (Murphy et al., 1993; Mauro, 1995; Aidt, 2003) smanjujući produktivnost i inovacije, a samim tim i ekonomski rast. Bez sumnje, korupcija ograničava ulazak novih kompanija na tržište i često zna da stvara barijere postojećim. Posljedično, to smanjuje proizvodnju. Istražujući vezu između ekonomskog rasta i korupcije u 42 zemlje u razvoju, u periodu 1998-2009. godine (Wright & Craigwell, 2012), ustanovljeno je da postoji jak uticaj korupcije na ekonomski rast. Korupcija je prepreka razvoju preduzetništva i ekonomije i kao takvu, Svjetska banka (1997) ju je proglasila „najvećom preprekom ekonomskom i društvenom razvoju“. Osim negativnog uticaja na ekonomski rast, D'Agostino et al. (2016) su utvrdili da korupcija ima negativan uticaj na potrošnju i vojne izdatke, dok je Dzhumashev (2009) otkrio da postoji statistički značajna negativna korelacija između korupcije i javnih rashoda. Suprotno prethodnim nalazima, neke studije su potvrdile da korupcija može biti korisna, jer ekonomiju čini efikasnijom i olakšava investitorima da zaobiđu restriktivna pravila, što može dovesti do većeg ekonomskog rasta (Bardhan, 1997; Acemoglu & Verdier, 2000; Wei, 2000; Meon & Weil, 2010; Kato & Sato, 2015). Huntington (1968) smatra da korupcija može pomoći kompanijama da smanje transakcione troškove koji nastaju uslijed prekomjernih birokratskih opterećenja, dok sa druge strane može poslužiti kao dodatni stimulans birokratama da efikasnije obavljaju svoje poslove.

Cilj i hipoteze

Imajući u vidu značaj istraživanja ekonomskog rasta za ekonomiju kao nauku, snaženje ekonomske aktivnosti, kao i ekonomskog blagostanja uopšte, predmet istraživanja u ovoj disertaciji je sagledavanje uticaja određenog broja izabranih determinanti na ekonomski rast, na primjeru zemalja EU. S obzirom da je ovo jedno od značajnih pitanja i za našu državu, a kojoj je pristupanje Uniji ključni spoljnopolitički prioritet – model razvijen u ovoj disertaciji otvara mogućnost svoje praktične primjene, za potrebe donošenja ključnih odluka od strane kreatora ekonomske politike u narednoj fazi pristupnog procesa.

Varijable koje će biti uključene u glavni ekonometrijski model, grupisane su u *četiri grupe*, na sljedeći način:

- a) Odabrane makroekonomske varijable koje utiču na stabilnost ekonomije: otvorenost, ekonomije, kapitalne investicije, inflacija, javni dug i budžetski deficit, uz dvije vještačke varijable – članstvo u Evropskoj monetarnoj uniji (EMU) i kriza;
- b) varijable koji čine konvergencione faktore za pristup EMU: javni dug, budžetski deficit i inflacija, uz dvije vještačke varijable – članstvo u EMU i kriza;

- c) varijable koje, shodno definiciji Svjetske banke, predstavljaju komponente BDP-a: SDI, industrijska komponenta BDP, poljoprivredna komponenta BDP i komponenta usluga kao dijela BDP, uz dvije vještačke varijable – članstvo u EMU i kriza;
- d) varijable koje se odnose na humani kapital: obrazovanje, indeks percepcije korupcije, nezaposlenost i indeks ekonomskih sloboda, uz dvije vještačke varijable – članstvo u EMU i kriza.

Na osnovu detaljnog uvida u rezultate teorijskih i empirijskih istraživanja, utvrđeno je pet osnovnih hipoteza, koje će biti predmet daljeg testiranja:

H1. Odabrane makroekonomske varijable koje utiču na stabilnost ekonomije: otvorenost ekonomije i kapitalne investicije su pozitivno korelisane sa ekonomskim rastom, dok je korelacija ekonomskog rasta sa javnim dugom, budžetskim deficitom i inflacijom negativna, na primjeru svih EU zemalja.

Prochniak (2011) je identifikovao determinante sa najjačim uticajem na ekonomski rast novih članica EU: SDI, nizak nivo budžetskog deficita, javni dug, kamatne stope i inflacija, veći uticaj usluga u BDP-u, humani kapital, razvoj informacione tehnologije, ekonomske slobode i strukturne reforme. Otvorenost ekonomije i kapitalne investicije, kako je to i konstатовano u pregledu literature, imaju pozitivan uticaj na ekonomski rast, naročito na primjeru novih članica EU. Međutim, na nivou svih EU zemalja ovo pitanje treba dodatno i detaljnije istražiti, uzimajući u obzir posljednje aktuelne okolnosti u kojima se našla Unija: COVID-19 pandemija, Brexit, carinski ratovi sa SAD-om i Kinom, migrantska i svjetska finansijska kriza. Nadalje, tokom prethodne dvije decenije, članice EU su postale uglavnom otvorenije, što je podstaklo proces akumulacije kapitala, ohrabrujući investicije.

H2. Svjetska finansijska kriza i kriza javnog duga su imale izraženije negativne efekte na ekonomski rast u tzv. starim državama članicama Unije, u poređenju sa novim članicama.

Očekivana i realna je pretpostavka da su svjetska finansijska kriza i kriza javnog duga imale negativan uticaj na ekonomski rast svih EU članica, što su potvrdila i brojna istraživanja (Dabrowski, 2010; Wu et al., 2010). U ovom istraživanju jedno od značajnijih pitanja je uticaj kriznog 2008-2012. perioda na stare (EU-15) i nove države članice (EU-13). Nove članice Unije (EU-13) obuhvataju zemlje istočne, centralne i jugoistočne Evrope, koje su pristupile EU 2004., 2007. i 2013. godine. Evropska centralna banka (ECB) je u svom nalazu utvrdila da je kriza imala negativnije efekte u starim državama članicama, koje su ušle u programe finansijske pomoći EU i MMF-a (Pierluigi & Sondermann, 2018). Dodatno, pitanje je koje nezavisne varijable u ekonometrijskom modelu su prouzrokovale najveći pad ekonomskog rasta u kriznom periodu, za svaku pojedinačnu zemlju. Nadalje, testiranje ove hipoteze će nam dati odgovor na pitanje koje zemlje su najviše dovele do pada ekonomskog rasta na nivou cijele EU (EU28), ali i na nivou dva bloka unutar Unije: novih i starih članica.

H3. Kriterijumi konvergencije za članstvo u EMU imaju jači pozitivan efekat na ekonomski rast u novim članicama EU, u odnosu na stare članice.

Dugo se raspravljalo da li je EU članicama bolje da budu dio EMU ili da koriste nacionalnu valutu. Trenutno, 19 članica Unije koristi euro kao sopstvenu valutu i one pripadaju EMU, čiju monetarnu politiku vodi Evropska centralna banka i sistem centralnih banaka Eurozone. U toku krize javnog duga, nakon 2010. godine kada je Eurozona bilježila značajan ekonomski rast,

interesovanje preostalih država članica je utihnulo, iako je novim državama članicama priključenje EMU obaveza, uz ispunjenje konvergencionih kriterijuma. Testiranjem ove hipoteze će se provjeriti da li članstvo u EMU utiče pozitivno na ekonomski rast i da li je bolje biti u zoni eura, ili van nje. Dodatno, istražiće se da li je korišćenje zajedničke valute više pogodovalo novim ili starim članicama EU. Ugovor iz Mاستrihta 1992. godine definisao je kriterijume konvergencije koji se odnose na kriterijume koje moraju da ispune EU članice, koje žele da postanu dio jedinstvenog monetarnog područja sa zajedničkom valutom – eurom. Kriterijumi konvergencije odnose se na cjenovnu stabilnost, visinu budžetskog deficita, odnos javnog duga i BDP-a, stabilnost deviznog kursa i učešće u Mehanizmu deviznih kurseva (ERM II). Ugovorom je definisano da: a) inflacija bude do 1,50% odstupanja od prosjeka tri zemlje EU sa najnižom inflacijom, b) budžetski deficit manji od 3% BDP-a, c) javni dug niži od 60% BDP, d) valute ne smiju da devalviraju izvan granice $\pm 15\%$ u odnosu na valute drugih zemalja makar dvije godine prije ulaska u EMU i e) dugoročne kamatne stope ne smiju da ostupaju više od 2% u odnosu na tri zemlje EU sa najnižim kamatnim stopama.

H4. Varijable koje se odnose na humani kapital imaju pozitivniji uticaj u novim članicama Unije, u poređenju sa starim članicama.

Testiranjem ove hipoteze provjeriće se uticaj varijabli koje se odnose na humani kapital u novim i starim članicama EU, kao i na nivou EU28. Nadalje, utvrdiće se koja je varijabla humanog kapitala statistički najznačajnija za svaku grupu zemalja i kako utiče na ekonomski rast.

H5. BDP baziran poljoprivredi je značajniji za ukupan ekonomski rast u novim članicama EU, dok je BDP koji se oslanja na uslužnu komponentu značajan za ekonomski rast starih članica EU, a BDP baziran na industriji pozitivno i u značajnoj mjeri utiče na EU28.

BDP kao ekonomski izraz ukupne vrijednosti finalnih roba i usluga u nacionalnoj ekonomiji i njegova struktura oduvijek su bile tema interesovanja ekonomista (Sayari et al., 2018; Pesliakaitė, 2015; Fioramonti, 2017). Ova hipoteza ima za cilj da ispita koja od navedene tri komponente BDP-a prema definiciji Svjetske banke (industrijska, poljoprivredna i uslužna) najviše doprinosi rastu u EU. Nadalje, utvrdiće se koja od navedenih komponenti je ključna za povećanje rasta u novim, odnosno starim članicama Unije.

Naprijed utvrđene hipoteze će biti provjerene na uzorku tri grupe zemalja: starim članicama Unije, novim članicama Unije i EU kao cjelini. Na osnovu prikupljenih godišnjih podataka, za vremenski period 1995–2019. godina, biće testirano nekoliko modela uticaja determinanti ekonomskog rasta na stopu rasta BDP-a.

Materijali, metode i plan istraživanja

U procesu izrade doktorske disertacije korišćiće se metode karakteristične za istraživanja u domenu društveno-ekonomskih nauka. Postupak rada na doktorskoj disertaciji biće podijeljen u dvije faze.

Prva faza istraživanja, koja je teorijskog karaktera, obuhvatiće prikupljanje relevantne literature, kako bi se objasnio značaj ekonomskog rasta, kao i njegove determinante. Deskriptivnom analizom i statističkom metodom utvrdiće se razlike u ekonomskom rastu između blokova zemalja unutar EU, te analizirati uticaj određenih determinanti na njegovu održivost.

U drugoj fazi, koja je empirijskog karaktera, akcenat će biti na prikupljanju relevantnih podataka i kreiranju adekvatnog ekonometrijskog modela kako bi se utvrdila veza između ekonomskog rasta i njegovih determinanti. Model koji će biti korišćen u radu obuhvata set od 28 zemalja članica EU, uključujući i Veliku Britaniju, u vremenskom intervalu od 1995. do 2019. godine, uz korišćenje godišnjih podataka. Imajući u vidu očekivanje da će novi ugovor između Velike Britanije i EU koji se pregovara biti baziran na principima bliske ekonomske saradnje, kao i značaj Velike Britanije kao trgovinskog partnera, te činjenicu da je u posmatranom vremenskom intervalu bila članica EU, ova država će u istraživanju biti tretirana kao članica Unije, zaključno sa 2019. godinom (Velika Britanija je formalno napustila Uniju 31.01.2020. godine). Kako je naprijed u više navrata konstatovano, cilj istraživanja je analiza ekonomskog rasta različitih EU ekonomija u prethodne dvije decenije, te procjena uticaja različitih ekonomskih i neekonomskih varijabli na ekonomski rast.

S tim u vezi, za potrebe pouzdanijeg zaključivanja i provjere robustnosti nalaza biće kreirana tri modela. Prvi model uključuje svih 28 država EU, tzv. **EU28 model**. Drugi model istraživanja se odnosi samo na 15 EU zemalja koje su činile Uniju do 2004. godine, tzv. „old EU model (EU-15)“. Treći model obuhvata samo nove članice EU, tj. one koje su postale dio Unije u najvećem talasu proširenja 2004. godine i kasnije, tzv. „new EU model (EU-13)“. U političkoj i ekonomskoj literaturi je u toku debata o razlici između ova dva bloka starih i novih zemalja članica, kao i nadmoći starih zemalja EU u tehnološkom napretku i održivom ekonomskom rastu (Schimmelfennig, 2001; Disdier & Mayer, 2004; Égert & Kočenda, 2007).

U STATA softveru će biti kreiran ekonometrijski model sa primjenom panel serija sa 15 nezavisnih varijabli i stopom ekonomskog rasta kao zavisnom varijablom. Primjenom Hausman, Brojš-Peganov LM (engl. Breusch-Pagan) i F-testa utvrdiće se odgovarajuća specifikacija panel modela: model sa konstantnim regresionim parametrima (engl. pooled model), model sa fiksnim individualnim efektima (engl. One-Way Fixed Effects Model) i fiksnim vremenskim efektima (engl. Two-Way Fixed Effects Model), model sa slučajnim efektima (engl. Random Effects Model). Kontrola za mogući učinak endogenosti biće sprovedena ocjenom dinamičkog modela na panel podacima i korištenjem ocjene koju su predložili Arellano & Bond (1991). Arellano-Bond ocjena koristi uopšteni metod momenata (GMM) kojim se parametri ocjenjuju na varijablama transformisanim u prvu diferencu (ukoliko se pokaže da su podaci panela nestacionarni) i kojim se rješava problem endogenosti. U radu će se primjenjivati ekonometrijske tehnike, kao što su: različiti testovi specifikacije (provjera prisustva autokorelacije, heteroskedastičnosti, zavisnosti jedinica posmatranja (engl. CDS), provjera normalne raspodjele reziduala i drugi), testovi jediničnog korijena prve i druge generacije (IPS – Im, Pesaran, Shin; LLC – Levin, Lin, Chu; ADF – prošireni Dickey-Fuller, Fischerov, Chang i Choi test), kointegraciona analiza i test uzročnosti. Primjenom pomenutih metoda, biće moguće formulisanje validnih ekonomskih zaključaka. Ekonometrijski model koji će se koristiti, da bi se procijenili efekti različitih determinanti na ekonomski rast, oslanjaće se na sljedeću jednačinu:

$$\begin{aligned}
 gdp_{growth}_{it} = & \alpha_0 + \beta_1 oi_{it} + \beta_2 u_{it} + \beta_3 fdi_{it} + \beta_4 deficit_{it} + \beta_5 gfcfgrowth_{it} + \\
 & \beta_6 industrygdp_{it} + \beta_7 servicesgdp_{it} + \beta_8 agriculturegdp_{it} + \beta_9 inflation_{it} + \\
 & \beta_{10} gdpratio_{it} + \beta_{11} adveducation_{it} + \beta_{12} heritageindex_{it} + \beta_{13} corruption_{it} + \\
 & \beta_{14} emu_{it} + \beta_{15} crisis_{it} + \varepsilon_{it}
 \end{aligned}$$

gdje se *gdp_{growth}* odnosi na stopu ekonomskog rasta, *oi* predstavlja indeks otvorenosti ekonomije, *u* stopu nezaposlenosti, *deficit* predstavlja budžetski deficit, *fdi* je oznaka za SDI,

gfcfgrowth se odnosi na kapitalne investicije, dok *industrygdp* predstavlja procenat industrije u BDP-u, *servicesgdp* procenat usluga u BDP-u, *agriculturegdp* procenat poljoprivrede u BDP-u, *inflation* je oznaka za inflaciju, *gdpratio* označava odnos javnog duga i BDP-a, *adveducation* označava visoko obrazovanje, *heritageindex* se odnosi na indeks ekonomskih sloboda, a *corruption* predstavlja indeks percepcije korupcije u zemlji. U modelu su dodate i dvije vještačke varijable, *emu* koja se odnosi na članstvo u EMU i *crisis* koja označava krizni period koji obuhvata period globalne finansijske krize i krize javnog duga. Ove varijable uzimaju vrijednosti 0 i 1 (u konkretnom modelu 0 za države koje nisu članice EMU, a 1 za one koje to jesu i 0 za godine prije i nakon krize: 1995-2007. i 2012-2019., a 1 za krizni period 2008-2012. godina) dok ostale varijable u sva tri modela predstavljaju stopu rasta tj. procentualnu godišnju promjenu u odnosu na prethodnu godinu.

Dodatna kontrola dobijenih zaključaka izvršiće se preko tzv. testova robustnosti. Ona će obuhvatati 4 uža regresiona modela, koji će sadržati grupisane podatke (predstavljene varijable u modelu) i na osnovu kojih će se izvršiti analiza:

- odabranih makroekonomskih varijabli u modelu,
- varijabli koji čine konvergecionne faktore za pristup EMU,
- varijabli koje predstavljaju komponente BDP-a i
- varijabli koje se odnose na humani kapital.

Preovladavajuću dokumentacionu osnovu, odnosno korišćenu literaturu, čine knjige, udžbenici i naučni časopisi koji se bave problematikom ekonomskog rasta, ukazujući na razliku između blokova zemalja unutar EU. Neki od relevantnih naučnih časopisa koji će biti korišćeni kao izvor u izradi disertacije, a koji se bave problematikom ekonomskog rasta, između ostalih su: *European Journal of Political Economy*, *Post-communist economies*, *American Economic Review*, *The Economic Journal*, *Economic Modelling*, *Journal of Economic Theory* i drugi. Varijable, koje će biti uključene u ekonometrijski model, biće preuzete iz baza podataka Svjetske banke, Eurostata, Heritage fondacije i Transparency Internationala.

Ukoliko se bude otvorio dodatni istraživački prostor, u ocjenjivanje modela bi se uključile i druge varijable, s tim što bi njihov uticaj na ekonomski rast bio testiran primjenom drugih metoda (npr. gravitacioni model).

Očekivani naučni doprinos

Imajući u vidu da je, još od globalne finansijske krize 2008. godine, pitanje ekonomskog rasta posebno aktuelna tema, a naročito u doba Brexita, te COVID-19 pandemije, odlučio sam da upravo ova tema bude predmet istraživanja u mojoj doktorskoj disertaciji, uz uvjerenje da će ovo istraživanje dati doprinos ekonomskoj debati iz predmetne problematike.

Kako je naprijed konstatovano, determinante ekonomskog rasta su među najšire istraživanim temama u ekonomskoj literaturi. Pregledom literature može se konstatovati da determinante koje će biti uključene u model imaju dobru teoretsku osnovu. Istovremeno, gotovo da ne postoji teoretski i empirijski konsenzus u vezi sa uticajem faktora ekonomskog rasta, te su realizovana istraživanja obično sa divergentnim rezultatima. Stoga ovo istraživanje:

- Ima za cilj da utvrdi uticaj izabranih ekonomskih varijabli na ekonomski rast zemalja sa različitim stopama rasta, na primjeru EU, ali i dva klastera zemalja unutar nje, kako bi se

razdvojio uticaj detreminantni na ekonomski rast starih i novih zemalja članica EU, što predstavlja doprinos postojećoj literaturi ekonomskog rasta u ovim zemljama.

- Dodatna naučna vrijednost se ostvaruje sa grupisanjem determinanti ekonomskog rasta u četiri grupe, kao i sa utvrđivanjem pondera značaja determinanti rasta za EU28, kao i za nove i stare zemlje članice Unije.
- Za predložene determinante rasta u modelu će biti utvrđeno vrijeme koje je potrebno novim članicama EU za kovregenciju, tj. puno sustizanje starih članica.
- Rezultati istraživanja će biti od naročitog interesa u zemljama kandidatima za članstvo u EU, koje će moći da na iskustvu sadašnjih članica prepoznaju i izbjegnu greške koje dovode do nižeg ekonomskog rasta. Primjenom naprednih, naprijed saopštenih metoda, biće moguće formulisanje validnih ekonomskih zaključaka.

U svim razvijenim zemljama EU, ponajviše zapadnim, pitanje ekonomskog rasta na vrhu je svake ekonomske agende. Na vrhuncu globalne finansijske krize, odgovor EU je bio slab i imao je negativne ekonomske i političke efekte, čime je cijelu Uniju doveo u krizu.

Istraživanje determinanti ekonomskog rasta u EU je od velikog značaja, jer je ova supranacionalna organizacija, koja je lider među razvijenim zemljama, pod sve većim pritiskom finansijske krize, Brexita, klimatskih promjena, migracionih tokova, itd., pa dobijeni rezultati mogu poslužiti donosocima odluka prilikom definisanja politika ekonomskog rasta i jačanja otpornosti postojećeg i budućeg modela rasta na sve veći broj eksternih šokova.

S obzirom da se zemlje obuhvaćene istraživanjem nalaze na različitom stepenu razvijenosti, uticaji istih varijabli na ekonomski rast se manifestuju na različite načine. S tim u vezi, za očekivati je da bi uticaji pojedinih varijabli na ekonomski rast bili drugačiji ako bi se ova analiza sprovela na nivou pojedinih zemalja, što bi moglo biti predmet posebnog istraživanja.

Spisak objavljenih radova kandidata

Ćetković J., Lakić S., **Žarković M.**, Đurović G., & Vujadinović R. (2020). Application of economic analysis of air pollution reduction measures. *Polish Journal of Environmental Studies*, rad prihvaćen, **SCI indexed**

Ćetković J., Lakić S., Bogdanović P., Vujadinović R., & **Žarković M.** (2020). Assessment of Environmental Benefits from Investment in the Railway Infrastructure. *Polish Journal of Environmental Studies*, 29(3), 2125-2137, **SCI indexed**

Žarković M., & Redžepagić S. (2019). Sustainability of Debt in the EU and New Economic Governance: Lessons and Experiences from the Member States. *Orienter L'investissement vers un Developpement Durable et une Croissance Partagee*, CEMAFI International, 87.

Ćetković J., Lakić S., Lazarevska M., **Žarković M.**, Vujošević S., Cvijović J., & Gogić M. (2018). Assessment of the Real Estate Market Value in the European Market by Artificial Neural Networks Application. *Complexity*, 2018., **SCI indexed**

Arbeiter J., Boromisa A-M., Bučar M., Ćetković J., Jaćimović D., Lakić S., Raditya-Ležaić A., Rajković M., Tišma S., Udovič B., & **Žarković M.** (2017). Economic diplomacy: between the needs of economy and interest of states: Croatia, Slovenia and Montenegro – Energy, Climate,

Investments, Tourism. Department for International Economic and Political Relations, The Institute for Development and International Relations.

Ćetković J., Lakić S., Knežević M., Bogdanović P., & **Žarković M.** (2017). Financial and socioeconomic analysis of waste management projects. *Građevinar*, 69(11), 1007-1016., **SCI indexed**

Jaćimović D., Ćetković J., Rajković M., Đurišić V., & **Žarković M.** (2015). How Montenegrin commercial/economic diplomacy can facilitate integration into the EU single market. *Montenegrin International Conference for Entrepreneurial Development, Proceedings Book*.

Ćetković J., Rutešić S., **Žarković M.**, Knežević M., & Vatin N. (2015). Primary directions and advancements in competitiveness of montenegrin construction sector. *Procedia Engineering*, 117, 775-785.

Rutešić S., Ćetković J., **Žarković M.**, Knežević M., & Vatin N. (2015). Analysis of the situation in montenegrin civil engineering sector from the point of application of national regulations and the EU technical standards in construction. *Procedia Engineering*, 117, 900-910.

Žarković M., Ćetković J., & Knežević M. (2015). Organization of enterprises in function of a successful business. *Stroitel'stvo Unikal'nyh Zdanij i Sooruzenij*, 1(91), 91-98.

Ćetković J., Knežević M., **Žarković M.**, Murgul V., & Vatin N. (2014). Development and competitiveness improvement of the construction sector in Montenegro. In *Applied Mechanics and Materials*, 638, 2465-2470. Trans Tech Publications.

Ćetković J., Knežević M., Rutešić S., & **Žarković M.** (2012). Residential Construction as a Factor Raising the Competitiveness of the Construction Sector in Montenegro. *Nebnutel'nosti a byvanie*, 13(2).

Ćetković J., & **Žarković M.** (2012). Key Challenges of Future Path of Globalization in Global Economy. *Intellectual Economics – Intelektine Ekonomika*, 6(2), 36-45.

Popis literature

1. Acemoglu, D. (2012). Introduction to economic growth. *Journal of economic theory*, 147(2), 545-550.
2. Acemoglu, D., Johnson, S., & Robinson, J. A. (2005). Institutions as a fundamental cause of long-run growth. *Handbook of economic growth*, 1, 385-472.
3. Acemoglu, D., & Robinson, J. (2010). The role of institutions in growth and development. *Leadership and growth*, 135.
4. Acemoglu, D., & Verdier, T. (2000). The choice between market failures and corruption. *American economic review*, 90(1), 194-211.
5. Aghion, P., Boustan, L., Hoxby, C., & Vandenbussche, J. (2009). The causal impact of education on economic growth: evidence from US. *Brookings papers on economic activity*, 1, 1-73.
6. Alexiou, C. (2009). Government spending and economic growth: Econometric evidence from the South Eastern Europe (SEE). *Journal of Economic and social research*, 11(1), 1.

7. Ali, A. M., & Isse, H. S. (2002). Determinants of economic corruption: A cross-country comparison. *Cato J.*, 22, 449.
8. Aidt, T. S. (2003). Economic analysis of corruption: a survey. *The Economic Journal*, 113(491), F632-F652.
9. Akinsola, F.A. & Odhiambo, N.M., (2017). Inflation and economic growth: A review of the international literature. *Comparative Economic Research*, 20(3), 41-56.
10. Andrei, D. B., Vasile, D., & Adrian, E. (2009). The correlation between unemployment and real GDP growth. A study case on Romania. *Analele Universității Din Oradea*, 316.
11. Anghel, M. G., Anghelache, C., & Manole, A. (2017). The effect of unemployment on economic growth. *Romanian Statistical Review Supplement*, 65(7), 174-186.
12. Arratibel, O., Heinz, F. F., Martin, R., Przybyła, M., Serafini, R., Zumer, T., & Rawdanowicz, L. (2007). Determinants of growth in the central and eastern European EU member states-a production function approach. *ECB occasional paper*, (61).
13. Arellano, M., & Bond, S. (1991). Some tests of specification for panel data: Monte Carlo evidence and an application to employment equations. *The review of economic studies*, 58(2), 277-297.
14. Argüello, R. (2006). Revisiting the relationship between income, inequality and economic growth. *Lecturas de Economía*, (64), 37-58.
15. Ash, T. G. (2012). The Crisis of Europe: How the Union Came Together and Why It's Falling Apart. *Foreign Affairs*, 91, 2.
16. Audretsch, D. B. (2007). Entrepreneurship capital and economic growth. *Oxford Review of Economic Policy*, 23(1), 63-78.
17. Bardhan, P. (1997). Corruption and development: a review of issues. *Journal of economic literature*, 35(3), 1320-1346.
18. Barreto, R. A. (1996). Endogenous corruption, inequality and growth. *European Economic Review*, 44(1), 35-60.
19. Barro, R. J. (1991). Economic growth in a cross section of countries. *The quarterly journal of economics*, 106(2), 407-443.
20. Barro, R. J. (1995). Inflation and economic growth. *EconPapers*, w5326, National bureau of economic research.
21. Bassanini, A., & Scarpetta, S. (2001). Does human capital matter for growth in OECD countries? Evidence from pooled mean-group estimates.
22. Baum, A., Checherita-Westphal, C., & Rother, P. (2013). Debt and growth: New evidence for the euro area. *Journal of international money and finance*, 32, 809-821.
23. Beach, W. W., & Kane, T. (2008). Methodology: Measuring the 10 economic freedoms. *2008 Index of economic freedom*, 39-55.
24. Benkovskis, K., Fadejeva, L., Stehrer, R., & Wörz, J. (2012). How important is total factor productivity for growth in Central, Eastern and Southeastern European countries. *Focus on European Economic Integration. Oesterreichische Nationalbank (Austrian Central Bank)*, (1), 8-27.
25. Bermejo Carbonell, J., & Werner, R. A. (2018). Does foreign direct investment generate economic growth? A new empirical approach applied to Spain. *Economic geography*, 94(4), 425-456.
26. Bevan, A. A., & Estrin, S. (2000). The determinants of FDI in transition economies. *Centre for New and Emerging Markets, Discussion Paper*, (9).
27. Blackburn, K., Bose, N., & Haque, M. E. (2006). The incidence and persistence of corruption in economic development. *Journal of Economic Dynamics and Control*, 30(12), 2447-2467.
28. Blomstrom, M., & Lipsey, R. E. (2000). FDI in the Restructuring of the Japanese economy. The European Institute of Japanese Studies (EIJS), Working Paper No 91. Stockholm.

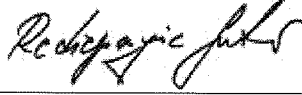
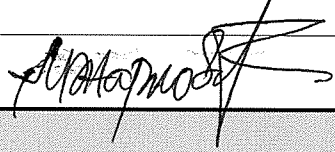
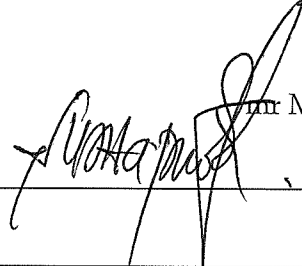
29. Boianovsky, M., & Hoover, K. D. (2009). The neoclassical growth model and twentieth-century economics. *History of Political Economy*, 41(Suppl_1), 1-23.
30. Borys, M. M., Polgár, É. K., & Zlate, A. (2008). *Real convergence and the determinants of growth in EU candidate and potential candidate countries-a panel data approach* (No. 86). ECB Occasional Paper.
31. Briguglio, L. P. (2016). Exposure to external shocks and economic resilience of countries: evidence from global indicators. *Journal of Economic Studies*.
32. Burdekin, R. C., Denzau, A. T., Keil, M. W., Sitthiyot, T., & Willett, T. D. (2004). When does inflation hurt economic growth? Different nonlinearities for different economies. *Journal of macroeconomics*, 26(3), 519-532.
33. Cabrillac, B., Al-Haschimi, A., Babecká Kucharčuková, O., Borin, A., Bussière, M., Cezar, R., Derviz, A., Dimitropoulou, D., Ferrara, L., Gächter, M., & Gaulier, G. (2016). Understanding the weakness in global trade-What is the new normal?. *Occasional Paper Series 178*, European Central Bank.
34. Campos, N. F., & Kinoshita, Y. (2002). Foreign direct investment as technology transferred: Some panel evidence from the transition economies. *The Manchester School*, 70(3), 398-419.
35. Carkovic, M., & Levine, R. (2005). Does foreign direct investment accelerate economic growth?. *Does foreign direct investment promote development*, 195.
36. Carlsson, F., & Lundström, S. (2002). Economic freedom and growth: Decomposing the effects. *Public choice*, 112(3-4), 335-344.
37. Cecchetti, S. G., Mohanty, M. S., & Zampolli, F. (2011). The real effects of debt. BIS Working Paper 352. Bank for International Settlements.
38. Čeh Časni, A., Andabaka Badurina, A., & Basarac, M. (2014). Public debt and growth: evidence from Central, Eastern and Southeastern European countries. In *Proceedings of Rijeka Faculty of Economics, Journal of Economics and Business* (Vol. 32, No. 1, pp. 35-51).
39. Chang, H. J. (2011). Institutions and economic development: theory, policy and history. *Journal of Institutional Economics*, 7(4), 473-498.
40. Conefrey, T., O'Reilly, G., & Walsh, G. (2018). Modelling external shocks in a small open economy: the case of Ireland. *National Institute Economic Review*, 244(1), R56-R63.
41. Dabrowski, M. (2010). The global financial crisis: Lessons for European integration. *Economic systems*, 34(1), 38-54.
42. d'Agostino, G., Dunne, J. P., & Pieroni, L. (2016). Government spending, corruption and economic growth. *World Development*, 84, 190-205.
43. De Haan, J. (2003). Economic freedom: editor's introduction. *European Journal of Political Economy*, 19(3), 395-403.
44. De Mello, L. R. (1999). Foreign direct investment-led growth: evidence from time series and panel data. *Oxford economic papers*, 51(1), 133-151.
45. Diken, A., Parlakkaya, R., Kara, E., & Kodalak, O. (2018). The Relation Between Political Stability and Economic Growth: The Turkish Case. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (40), 176-185.
46. Dinh, T. T. H., Vo, D. H., & Nguyen, T. C. (2019). Foreign Direct Investment and Economic Growth in the Short Run and Long Run: Empirical Evidence from Developing Countries. *Journal of Risk and Financial Management*, 12(4), 176.
47. Disdier, A. C., & Mayer, T. (2004). How different is Eastern Europe? Structure and determinants of location choices by French firms in Eastern and Western Europe. *Journal of Comparative Economics*, 32(2), 280-296.
48. Dollar, D. (1992). Outward-oriented developing economies really do grow more rapidly: evidence from 95 LDCs, 1976-1985. *Economic development and cultural change*, 40(3), 523-544.

49. Dritsakis, N., & Stamatiou, P. (2016). The effects of unemployment on economic growth in Greece. An ARDL bound test approach. *The Romanian Economic Journal*, 19(62), 53-72.
50. Dzhumashev, R. (2009). Is there a direct effect of corruption on growth?. University of Munich.
51. EBRD. (2019). Regional Economic Prospects in the EBRD Regions.
52. Edwards, S. (1992). Trade orientation, distortions and growth in developing countries. *Journal of development economics*, 39(1), 31-57.
53. Égert, B., & Kočenda, E. (2007). Interdependence between Eastern and Western European stock markets: Evidence from intraday data. *Economic Systems*, 31(2), 184-203.
54. Esen, O., Aydin, C., & Aydin, R. (2016). Inflation threshold effect on economic growth in Turkey. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*, 7(8), pp.1983-1993.
55. European Commission. (2019). *Spring 2019 Economic Forecast – Overview*. DG-ECFIN Institutional Paper 102, Luxembourg: Publications Office of the European Union.
56. European Commission. (2020). *Spring 2020 economic forecast: A deep and uneven recession, an uncertain recovery*. Tech. Rep.
57. European Investment Bank. (2018). Investment Report 2017/2018 from Recovery to Sustainable Growth. EIB: Economics Department
58. Eurostat. (2020). Euro area international trade in goods surplus €21.2 bn. Euro Indicators.
59. Fetahi-Vehapi, M., Sadiku, L., & Petkovski, M. (2015). Empirical analysis of the effects of trade openness on economic growth: An evidence for South East European Countries. *Procedia Economics and Finance*, 19(2015), 17-26.
60. Fioramonti, L. (2017). *The world after GDP: Politics, business and society in the post growth era*. John Wiley & Sons.
61. Fischer, S. (1993). The role of macroeconomic factors in growth. *Journal of monetary economics*, 32(3), 485-512.
62. Foster-McGregor, N., Stehrer, R., & Timmer, M. (2013). *International fragmentation of production, trade and growth: Impacts and prospects for EU member states* (No. 387). wiiw Research Report.
63. Freeman, R. B., & Wise, D. A. (1982). The youth labor market problem: its nature causes and consequences. In *The youth labor market problem: Its nature, causes, and consequences* (pp. 1-16). University of Chicago Press.
64. Gibescu, O. (2010). Does the gross fixed capital formation represent a factor for supporting the economic growth?.
65. Gill, I. S., & Raiser, M. (2012). *Golden growth: Restoring the lustre of the European economic model*. World Bank Publications.
66. Grabova, P. (2014). Corruption impact on Economic Growth: An empirical analysis. *Journal of Economic Development, Management, IT, Finance, and Marketing*, 6(2), 57.
67. Gwartney, J., Lawson, R., & Hall, J. (2011). 2011 Economic Freedom Database, Economic Freedom of the World: 2011 Annual Report. *Economic Review*, 11(3), 165-178.
68. Herzer, D. (2012). How does foreign direct investment really affect developing countries' growth?. *Review of International Economics*, 20(2), 396-414.
69. Haddad, M., Lim, J. J., Pancaro, C., & Saborowski, C. (2013). Trade openness reduces growth volatility when countries are well diversified. *Canadian Journal of Economics/Revue canadienne d'économie*, 46(2), 765-790.
70. Hanushek, E. A. (2013). Economic growth in developing countries: The role of human capital. *Economics of Education Review*, 37, 204-212.
71. Hanushek, E. A., & Woessmann, L. (2010). Education and economic growth. *Economics of education*, 60-67.

72. Haslag, J. H. (1997). Output, growth, welfare, and inflation: a survey. *Economic Review-Federal Reserve Bank of Dallas*, 11-21.
73. Hippe, R. (2013). *Human capital formation in Europe at the regional level-implications for economic growth. Dissertation*
74. Huntington, S. P. (2006). *Political order in changing societies*. Yale University Press.
75. International Monetary Fund. (2019). World Economic Outlook Update, January 2019: A Weakening Global Expansion. IMF. Washington DC.
76. Johnson, A. (2006). The effects of FDI inflows on host country economic growth. *The Royal Institute of technology. Centre of Excellence for studies in Science and Innovation* http://www.infra.kth.se/cesis/research/publications/working_papers.
77. Kato, A., & Sato, T. (2015). Greasing the wheels? The effect of corruption in regulated manufacturing sectors of India. *Canadian Journal of Development Studies/Revue canadienne d'études du développement*, 36(4), 459-483.
78. Kitov, I. O. (2011). Okun's law revisited. Is there structural unemployment in developed countries?. *arXiv preprint arXiv:1109.4383*.
79. Korkmaz, S. (2015). Impact of bank credits on economic growth and inflation. *Journal of applied finance and banking*, 5(1), 51.
80. Kumar, M., & Woo, J. (2010). Public debt and growth. *IMF working papers*, 1-47.
81. Kaufmann, D. K., & Kraay, A. A. and Mastruzzi, M. (2003), "Governance Matters III: Governance Indicators for 1996-2002," (No. 3106). The World Bank.
82. Kremer, S., Bick, A., & Nautz, D. (2013). Inflation and growth: new evidence from a dynamic panel threshold analysis. *Empirical Economics*, 44(2), 861-878.
83. Krueger, A., & Lindahl, M. (2000). Education for growth: why and for whom? Princeton University. *Industrial Relations Section, Working Paper*, (429).
84. Kutan, A. M., & Yigit, T. M. (2009). European integration, productivity growth and real convergence: Evidence from the new member states. *Economic Systems*, 33(2), 127-137.
85. Lambsdorff, J. G. (2007). *The institutional economics of corruption and reform: Theory, evidence and policy*. Cambridge university press.
86. Li, H., Xu, L. C., & Zou, H. F. (2000). Corruption, income distribution, and growth. *Economics & Politics*, 12(2), 155-182.
87. Lim, M. E. G. (2001). *Determinants of, and the relation between, foreign direct investment and growth: a summary of the recent literature* (No. 1-175). International Monetary Fund.
88. Lucas Jr, R. E. (1988). On the mechanics of economic development. *Journal of monetary economics*, 22(1), 3-42
89. Mamo, F. T. (2012). Economic growth and inflation. *Södertörns University, Max Gillman, MH Inflation and Growth*. Paris, 2-37.
90. Mankiw, N., & Taylor, M. (2008). Economic Growth I: Capital Accumulation and Population Growth. *Macroeconomics*, 202-231.
91. Mauro, P. (1995). Corruption and growth. *The quarterly journal of economics*, 110(3), 681-712.
92. Mazurek, J. (2017). On Determinants Of The Economic Growth Of European Countries During 2005–2015. *Comparative Economic Research*, 20(2), 21-33.
93. Mehrotra, A., & Väilä, T. (2006). Public investment in Europe: evolution and determinants in perspective. *Fiscal Studies*, 27(4), 443-471.
94. Mencinger, J., Aristovnik, A., & Verbic, M. (2014). The impact of growing public debt on economic growth in the European Union. *Amfiteatru Economic Journal*, 16(35), 403-414.
95. Méon, P. G., & Weill, L. (2010). Is corruption an efficient grease?. *World development*, 38(3), 244-259.

96. Minea, A., & Parent, A. (2012). Is high public debt always harmful to economic growth. *Reinhart and Rogoff and Some Complex Nonlinearities. Association Francaise de Cliometrie (AFC) Working Paper*, 12-08.
97. Mishchenko, V., Naumenkova, S., Mishchenko, S., & Ivanov, V. (2018). Inflation and economic growth: the search for a compromise for the Central Bank's monetary policy. *Banks & bank systems*, (13, Iss. 2), 153-163.
98. Mo, P. H. (2001). Corruption and economic growth. *Journal of comparative economics*, 29(1), 66-79.
99. Motley, B. (1994). *Growth and inflation: a cross-country study* (No. 395). Center for Economic Policy Research, Stanford University.
100. Murphy, K. M., Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1999). Why is Rent-Seeking so Costly to Growth? *American Economic Review. International Library of Critical Writings in Economics*, 111, 113-118.
101. Nugroho, H., Pasay, N. II. A., Damayanti, A., & Panennungi, M. A. (2019). Semi-Endogenous Growth Model for Developing Countries: A Modification to Jones Model. *Signifikan: Jurnal Ilmu Ekonomi*, 8(1), 121-134.
102. OECD. (2019). *OECD Economic Outlook. 2019(1)*. OECD Publishing: Paris.
103. OECD. (2012). *Promoting Growth in All Regions*. OECD Publishing, Paris.
104. Omri, A., & Kahouli, B. (2014). Causal relationships between energy consumption, foreign direct investment and economic growth: Fresh evidence from dynamic simultaneous-equations models. *Energy Policy*, 67, 913-922.
105. Pääkkönen, J. (2010). Economic freedom as driver of growth in transition. *Economic Systems*, 34(4), 469-479.
106. Panizza, U., & Presbitero, A. F. (2013). Public debt and economic growth in advanced economies: A survey. *Swiss Journal of Economics and Statistics*, 149(2), 175-204.
107. Pavelescu, F. M. (2008). Gross capital formation and economic growth during early 2000's in EU-member and candidates states. *Romanian Journal of Economics*, 11(12.17), 0-48.
108. Pesliakaitė, J. (2015). The Impact of GDP structure on the stability of Okun's law in Lithuania. *Pinių studijos*, (2), 88-94.
109. Pierluigi, B., & Sondermann, D. (2018). Macroeconomic imbalances in the euro area: where do we stand?. *ECB occasional paper*, (211).
110. Podrecca, E., & Carmeci, G. (2001). Fixed investment and economic growth: new results on causality. *Applied Economics*, 33(2), 177-182.
111. Prochniak, M. (2011). Determinants of economic growth in Central and Eastern Europe: the global crisis perspective. *Post-communist economies*, 23(4), 449-468.
112. Reinhart, C. M., & Rogoff, K. S. (2010). Growth in a Time of Debt. *American economic review*, 100(2), 573-78.
113. Remond-Tiedrez, I., & Rueda-Cantuche, J. M. (2019). EU inter-country supply, use and input-output tables – Full international and global accounts for research in input-output analysis (FIGARO). Eurostat: Statistical Working Paper.
114. Romer, P. M. (1986). Increasing returns and long-run growth. *Journal of political economy*, 94(5), 1002-1037.
115. Rodrik, D. (1999). Where did all the growth go? External shocks, social conflict, and growth collapses. *Journal of economic growth*, 4(4), 385-412.
116. Ruxandra, P. (2015). The specifics of Okun's law in the Romanian economy between 2007 and 2013. *Annals-Economy Series*, 1, 50-53.
117. Sala-i-Martin, X., Doppelhofer, G., & Miller, R. I. (2004). Determinants of long-term growth: A Bayesian averaging of classical estimates (BACE) approach. *American economic review*, 813-835.

118. Sayari, N., Sari, R., & Hammoudeh, S. (2018). The impact of value added components of GDP and FDI on economic freedom in Europe. *Economic Systems*, 42(2), 282-294.
119. Schimmelfennig, F. (2001). The community trap: Liberal norms, rhetorical action, and the eastern enlargement of the European Union. *International organization*, 55(1), 47-80.
120. Segerstrom, P. S. (1991). Innovation, imitation, and economic growth. *Journal of political economy*, 99(4), 807-827.
121. Solow, R. M. (1956). A contribution to the theory of economic growth. *The quarterly journal of economics*, 70(1), 65-94.
122. Swamy, V. (2015). Government Debt and Economic Growth—Decomposing the Cause and Effect Relationship.
123. Tanzi, V. (1998). Corruption around the world: Causes, consequences, scope, and cures. *Staff Papers*, 45(4), 559-594.
124. Temple, J. (1999). A positive effect of human capital on growth. *Economics Letters*, 65(1), 131-134.
125. UNCTAD. (1999). World Investment Report 1999: Foreign direct investment and the challenge of development. In *United Nations Conference on Trade and Development*. Geneva: United Nations.
126. UNCTAD. (2013). UNCTAD, Global Investment Trends Monitor, Special Edition. UN
127. Uppenberg, K., & Strauss, H. (2010). *Innovation and productivity growth in the EU services sector*. Luxembourg: European Investment Bank.
128. Valero, A., & Van Reenen, J. (2016). The economic impact of universities: Evidence from across the globe. London School of Economics, Centre for Economic Performance.
129. Van den Berg, H. (2016). *Economic growth and development*. World Scientific Publishing Company.
130. Van Leeuwen, B., & Földvári, P. (2013). Capital accumulation and growth in Central Europe, 1920-2006. *Eastern European Economics*, 51(5), 69-93.
131. Villaverde, J., & Maza, A. (2009). The robustness of Okun's law in Spain, 1980–2004: Regional evidence. *Journal of Policy Modeling*, 31(2), 289-297.
132. Wei, S. J. (2000). Negative Alchemy?: Corruption and Composition of Capital Flows.
133. Wooldridge, J.M. (2013). *Introductory Econometrics: A Modern Approach*, South-Western, Cengage Learning.
134. World Bank. (1997). Helping countries combat corruption: the role of the World Bank. *Poverty Reduction and Economic Management Network*.
135. World Bank. (2019). *Global Economic Prospects. Darkening Skies*. Washington, DC: World Bank.
136. Wright, A. S., & Craigwell, R. (2012). Economic Growth and Corruption in Developing Economies: Evidence from Linear and Non-Linear Panel Causality Tests. *Journal of Business, Finance & Economics in Emerging Economies*, 7(2).
137. Wu, J. L., Hou, H., & Cheng, S. Y. (2010). The dynamic impacts of financial institutions on economic growth: Evidence from the European Union. *Journal of Macroeconomics*, 32(3), 879-891.
138. Yanikkaya, H. (2003). Trade openness and economic growth: a cross-country empirical investigation. *Journal of Development economics*, 72(1), 57-89.
139. Zeira, J. (2009). Why and how education affects economic growth. *Review of International Economics*, 17(3), 602-614.
140. Zonzilos, N. (2000). The Philips curve of Greek economy and the time variant NAIRU. *Economic Bulletin in Greek*, 15, 15-31.

SAGLASNOST PREDLOŽENOG/IH MENTORA I DOKTORANDA SA PRIJAVOM		
Odgovorno potvrđujem da sam saglasan sa temom koja se prijavljuje.		
Prvi mentor	Prof. dr Srdjan Redžepagić	
Drugi mentor	/	/
Doktorand	mr Miloš Žarković	
IZJAVA		
Odgovorno izjavljujem da doktorsku disertaciju sa istom temom nisam prijavio ni na jednom drugom fakultetu.		
U Podgorici, 28.08.2020.		
		 mr Miloš Žarković

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 14 Statuta Univerziteta Crne Gore, u vezi sa članom 29 Pravila doktorskih studija, Senat Univerziteta Crne Gore, u postupku razmatranja prijedloga Vijeća Ekonomskog fakulteta i na prijedlog Centra za doktorske studije, na sjednici održanoj 20.11.2018. godine, donio je sljedeću

ODLUKU

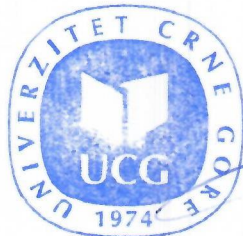
I

Dr Srđan Redžepagić, redovni profesor Fakulteta za bankarstvo, osiguranje i finansije Union Univerziteta u Beogradu i Univerziteta Nica Sophia Antipolis, Nica, Francuska imenuje se za mentora pri izradi doktorske disertacije kandidata mr Miloša Žarkovića.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03- 3254/2
Podgorica, 20.11.2018. godine

PREDSJEDNIK SENATA

Prof. dr Danilo Nikolić, rektor

Prof. dr Srdjan REDŽEPAGIĆ
BIOGRAFIJA

Redovni je profesor Union Univerziteta – Beograd na Fakultetu za bankarstvo, osiguranje i finansije u Beogradu u Srbiji i ISEM, Univerzitet Nica Sophia Antipolis u Francuskoj.

Oblast naučno-istraživačkog rada:

- Makroekonomija
- Međunarodna ekonomija
- Ekonomija zemalja u tranziciji
- Evropski i međunarodni biznis
- Ekonomija Evropske unije i Evrope
- Strane direktne investicije

Obrazovanje i stručno usavršavanje

29. juna 2010. godine, u Francuskoj na Univerzitetu Nica Sophia Antipolis, odbranio i stekao „habilitaciju za istraživanje" (Habilitation à diriger des recherches) čime je stekao pravo mentorstva doktorantima i rukovođenja doktorskim studijama na nivou Republike Francuske i zemalja EU. To je najviši stepen koji jedan naučni radnik i predavač može steći i imati u Republici Francuskoj.

Tokom 2008-2010. godine realizovao postdoktorsko usavršavanje na Univerzitetu Nica Sophia Antipolis (Francuska).

2007: Doktorsku disertaciju „Poređenja ekonomskih politika i troškovi integracije zemalja Istočne Evrope kandidata za pristupanje Evropskoj uniji" odbranio na ekonomskom fakultetu Univerziteta u Nici Sophia Antipolis (Francuska).

2004-2007: Pohađao doktorske studije iz oblasti ekonomskih nauka na Univerzitetu Nica Sophia Antipolis (Francuska). Stipendista francuske vlade. Tema doktorske disertacije: „Poređenja ekonomskih politika i troškovi integracije zemalja Istočne Evrope kandidata za pristupanje Evropskoj uniji".

2002-2003: Pohađao i sa uspehom završio postdiplomske studije iz oblasti ekonomskih nauka (Makroekonomija i međunarodne finansije) – Diploma magistra ekonomskih nauka Univerziteta Nica Sophia Antipolis (Francuska). Stipendista francuske Vlade. Tema magistarskog rada: „Zemlje i režimi privilegovanih fiskalnih sistema: Fiskalni rajevi".

1997-2001: Pohađao i sa uspehom završio osnovne studije na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, Diploma diplomiranog ekonomiste.

1993-1997: Pohađao i sa uspehom završio gimnaziju "Sveti Sava" u Beogradu.

Posедуje aktivno znanje francuskog i engleskog jezika.

Radni angažmani

02/2015 – Fakultet za bankarstvo, osiguranje i finansije Union Univerziteta – Beograd, Beograd, Srbija
Redovni profesor angažovan na predmetima: makroekonomija i međunarodna ekonomija

09/2013 – Univerzitet Nica Sophia Antipolis, Nica, Francuska
Redovni profesor angažovan na predmetima: Makroekonomija, Međunarodna ekonomija, Evropski i međunarodni biznis, Međunarodni projektni menadžment, Međunarodni ekonomski odnosi, kao i projektni koordinator za EU projekte

09/2013 – International University of Monaco, Monako

Redovni profesor angažovan na predmetima: Makroekonomija, Međunarodna ekonomija, Ekonomija za menadžere

01/2004-02/2015 – Institut ekonomskih nauka, Beograd, Srbija

Zamjenik direktora Instituta i Istraživač na polju makroekonomije, mikroekonomije, međunarodne ekonomije i evropske ekonomije

Dodatne aktivnosti

Od 1. januara 2011. godine (za period 2011-2014. godina) Rukovodilac projekta Ministarstva prosvete i nauke Republike Srbije u okviru programa integralnih i interdisciplinarnih istraživanja: „Evropske integracije i društveno-ekonomske promjene privrede Srbije na putu ka EU“.

Direktor je istraživačkog tima u bilateralnom istraživačkom projektu saradnje između Portugalije i Srbije (za period 2011-2013. godina) pod nazivom: *Poljoprivreda, prirodni resursi i ekonomski rast: Uticaji na ruralnu politiku Srbije i Portugalije*

Direktor je istraživačkog tima u bilateralnom istraživačkom projektu saradnje između Francuske u Partenariat Hubert Curien (PHC) projektu « Pavle Savić » pod nazivom: *Integracija sektora finansijskih usluga zemalja Balkana u evropski finansijski sistem*

Autor je više radova u časopisima koje se nalaze na SSCI (Social Sciences Citation Index) listi.

Glavni urednik je časopisa Balkan Economic review. Pomoćnik glavnog urednika časopisa Economic Analysis i član redakcije časopisa Journal of Women's Entrepreneurship and Education.

Naučno-istraživačka deelatnost (za period 2006-2018)

ČLANCI I DRUGI SASTAVNI DELOVI

1.01 Izvorni naučni članak

1. DOMAZET, Siniša, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Državna pomoć za investicije u proizvodnju električne energije, kao odgovor na liberalizaciju elektroenergetskog tržišta EU. *Ecologica*, ISSN 0354-3285, 2013, god. 20, br. 71, str. 365-369. [COBISS.SR-ID 519625621]

2. DOMAZET, Siniša, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Državna pomoć za investicije u proizvodnju električne energije, kao odgovor na liberalizaciju elektroenergetskog tržišta EU. *Ecologica*, ISSN 0354-3285, 2013, god. 20, no. 71, str. 365-369. <http://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0354-32851371365D>. [COBISS.SR-ID 44085519]

3. STOŠIĆ, Ivan, ERIĆ, Dejan, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Unapređenje korporativnog upravljanja u preduzećima u državnom vlasništvu radi podizanja efikasnosti i efektivnosti poslovanja Srbije = Corporate Governance Enhancement in State-owned Enterprises to Raise the Effectiveness and Efficiency Serbian Economy. *Poslovna ekonomija*, ISSN 1820-6859, god. VI, 2012, No.2, str.33-48. [COBISS.SR-ID 512195426]

4. SFAXI, Hend, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Exchange Policy and Economic Growth:Effect of the Real Effective Exchange Rate Misalignment on the Growth of Tunisia. *Economic Analysis*, ISSN 1821-2573, 2010, no.3-4, str.15-28. [COBISS.SR-ID 512199266]

5. VUKOTIĆ-COTIĆ, Gordana, REDŽEPAGIĆ, Srđan, ERIĆ, Dejan. The level of economic development of Serbia and Europe. *Transactions of the Technical University of Košice*, ISSN 1335-2334, 2010, br. 1, str. 79-87, tabele. [COBISS.SR-ID 512227170]

1.02 Pregledni naučni članak

6. REDŽEPAGIĆ, Srđan, DANON, Marko, ZAFIROSKI, J. Serbie et les pays des Balkans entre l'UE et la Russie dans le contexte de la crise. Vestnik, ISSN 0869-8732, str.71-77. [COBISS.SR-ID 512197730]
7. ERIĆ, Dejan, ANĐELIĆ, Goran, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Application of MACD and RVI indicators as functions of investment strategy optimization on the financial market. Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci, ISSN 1331-8004, no.1, 2009, str. :171-195. [COBISS.SR-ID 1024354448]

1.03 Kratki naučni članak

8. BONETTO, Fabienne, REDŽEPAGIĆ, Srđan, TYKHONENKO, Anna. Balkan countries : catching up and their integration in the European financial system. Panoeconomicus, ISSN 1452-595X, br. 6, god. 2009, str.: 475-489, graf. prikazi, tabele. [COBISS.SR-ID 1024373392]
9. REDŽEPAGIĆ, Srđan, RICHET, Xavier. The attractiveness of the Western Balkans for FDI. Ekonomska analiza, ISSN 0013-3213, br. 1-2, god. 2008, str. :48-58. [COBISS.SR-ID 1024110224]
10. LLORCA, Matthieu, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Debt sustainability in the EU new member states : empirical evidence from a panel of eight central and east european countries. Post-comunist economies, ISSN 1465-3958, a, issue 2, 2008, str.: 159-172. [COBISS.SR-ID 512098658]
11. REDŽEPAGIĆ, Srđan. The future of the European economy. Ekonomska analiza, ISSN 0013-3213, br. 3-4, god. 40, str. :58-67. [COBISS.SR-ID 512060002]

1.06 Objavljeno naučno izlaganje na konferenciji (pozvano predavanje)

12. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ĐUKIĆ, Mališa, BODROŽA, Duško. Poslovne zone i regionalni razvoj = Business zones and regional development. U: VUKOVIĆ, Darko (ur.), HANIĆ, Hasan (ur.). Politika regionalnog razvoja: naučno utemeljenje i praktični primeri = Regional development policy: scientific basis and empirical evidence. Beograd: Beogradska bankarska akademija, Fakultet za bankarstvo, osiguranje i finansije, 2015, str. 132-139, tabele. [COBISS.SR-ID 512308066]
13. ĐUKIĆ, Mališa, REDŽEPAGIĆ, Srđan, VUKOVIĆ, Darko B. Financing energy efficiency and renewable energy projects in Western Balkans by raising capital on financial markets. U: ANGELOVA, Biljana (ur.), JURINA ALIBEGOVIĆ, Dubravka (ur.), REDŽEPAGIĆ, Srđan (ur.). Contemporary trends and prospects of economic recovery. Nice: CEMAFI International Association, 2014, str. 118-132, tabele. [COBISS.SR-ID 512276834]
14. REDŽEPAGIĆ, Srđan. Western Balkan countries and Serbia on their way to the EU. U: ARANDELOVIĆ, Zoran (ur.), MARINKOVIĆ, Srđan (ur.). Serbia and the European Union : [proceedings of the International scientific conference], Niš, October 18, 2012. Niš: University, Faculty of Economics, 2012, str.:I-XII. [COBISS.SR-ID 1024522384]
15. REDŽEPAGIĆ, Srđan, DANON, Marko, ĐUKIĆ, Mališa. Strane direktne investicije u Srbiji i u zemljama centralne i istočne Evrope = stanje i perspektive. U: DRAŠKOVIĆ, Božo (ur.). Kraj privatizacije, posledice po ekonomski razvoj i nezaposlenost u Srbiji. Beograd: Institut ekonomskih nauka: Beogradska bankarska akademija: Savez samostalnih sindikata Srbije, 2010, str. :212-223, grafički prikazi, tabele. [COBISS.SR-ID 1024390544]
16. REDŽEPAGIĆ, Srđan, VUKOTIĆ COTIĆ, Gordana. Attractivity of the Balkan countries for the foreign investors. U: CANTINO, Valter (ur.), et al. Business Oportunities in Serbia : the case of Italian business sector and the role of management education. Belgrade: Belgrade Banking Academy, Faculty for Baking, Insurance and Finance: Institute of Economic Sciences, 2009, str.: 267-273. [COBISS.SR-ID 1024344720]
17. REDŽEPAGIĆ, Srđan, RICHET, Xavier. Attractivity of the FDI in Western Balkans : evidence from the Central and Eastern European countries (CEEC). U: Economic integrations, competition and cooperation. [Compact disc ed.]. Rijeka [etc.]: Faculty of Economics [etc.], 2009. [COBISS.SR-ID 1024340880]

1.07 Objavljeno stručno izlaganje na konferenciji (pozvano predavanje)

18. REDŽEPAGIĆ, Srđan, RADOVANOVIĆ, Bojana, ZDRAVKOVIĆ, Aleksandar. Barijere ulaska na tržište Srbije = Barriers to entry into Serbian Market. U: DRAŠKOVIĆ, Božo (ur.), VUKOVIĆ, Vlastimir (ur.). Tržišne strukture i zaštita konkurencije : iskustva zemalja u tranziciji. Beograd: Institut ekonomskih nauka: Beogradska bankarska akademija, 2008, str. 199-209, graf. prikazi, tabele. http://ebooks.iien.bg.ac.rs/194/1/br_2008_02.pdf. [COBISS.SR-ID 1024280464]

1.08 Objavljeno naučno izlaganje na konferenciji

19. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ČIZMOVIĆ, Mirjana. Real Exchange Rate and External Competitiveness : An Empirical Investigation for the Eastern European Countries. U: GAVUROVÁ, Beáta (ur.), ŠOLTÉS, Michal

(ur.). Central European Conference in Finance and Economics (CEFE2017), September 20-21, 2017, Herl'any, Slovak Republic : Proceedings of the 2nd International Scientific Conference. Košice: Technical University of Košice, 2017, str. 636-655, ilustr. http://cefe.ekf.tuke.sk/CEFE2017_final.pdf. [COBISS.SR-ID 512498274]

20. REDŽEPAGIĆ, Srđan. Position of Balkan countries on their way to the EU. U: RICHET, Xavier (ur.), HANIĆ, Hasan (ur.), GRUBIŠIĆ, Zoran (ur.). New economic policy reforms. Belgrade: Belgrade Banking Academy, 2015, str. 444-450. [COBISS.SR-ID 1024586640]

21. REDŽEPAGIĆ, Srđan, STOJANOVIĆ, Boban, KANDŽIJA, Vinko. Economies et perspectives pour les pays des Balkans dans l'ue. U: MINTCHEV, Vesselin (ur.), NENOVSKY, Nikolay (ur.), RICHET, Xavier (ur.). Western Balkans and the European Union : lessons from past enlargements, challenges to further integrations. Sofia: Publishing concept - UNWE, 2015, str. 51-68, tabele. [COBISS.SR-ID 512333666]

22. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ĐUKIĆ, Mališa. Economic integration of Serbia in the EU. U: STOŠIĆ, Ivan (ur.), et al. Economic Sciences on the Crossroad : proceedings from the international conference. Belgrade: Institute of Economic Sciences, 2013, str.: 16-24. [COBISS.SR-ID 1024553104]

23. KANDŽIJA, Vinko, REDŽEPAGIĆ, Srđan, KANDŽIJA, Tomislav. Economie Europeenne et les pays de Balkans. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.), KUMAR, Andrej (ur.). Economic system of European Union and accession of Bosnia and Herzegovina. Travnik: Sveučilište / Univerzitet "Vitez", 2013, str. 527-543. [COBISS.SR-ID 512220770]

24. DRAŠKOVIĆ, Božo, STOŠIĆ, Ivan, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Ekonomska kriza = The economic crisis. U: Proceedings. Belgrade: Higher Educational Institution for Applied studies of Entrepreneurship, 2012. [COBISS.SR-ID 1024505744]

25. REDŽEPAGIĆ, Srđan, BERAHA, Isidora, ĐURIČIN, Sonja. Preporuke za unapređenje poslovnog okruženja u cilju intenzivnijeg privlačenja stranih direktnih investicija i privrednog razvoja Republike Srbije. U: GRANDOV, Zorka (ur.), JAKUPOVIĆ, Sanel (ur.). Zbornik radova = Proceedings, (Edicija Ekonomska biblioteka, knj. 80). 1. izd. Banja Luka: Panevropski univerzitet Apeiron za multidisciplinarne i virtualne studije, 2011. [COBISS.SR-ID 1024459664]

26. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ĐUKIĆ, Mališa, DANON, Marko. SDI u funkciji ekonomskih struktura u zemljama jugoistočne Evrope = FDI in function of economic structures in SEE countries. U: Zbornik radova sa druge međunarodne naučne konferencije "Ekonomija integracija" : izazovi i perspektive integracija zemalja Jugoistočne Evrope : Tuzla, 8. i 9. decembar 2011. Tuzla: Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli, 2011. [COBISS.SR-ID 1024481424]

27. ĐUKIĆ, Mališa, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Fiscal responsibility and public debt. U: HANIĆ, Hasan (ur.), et al. Economic Growth and Development of Serbia : new model. Beograd: Belgrade banking academy, Faculty for banking, finance and insurance: Institute of economic sciences, 2010. [COBISS.SR-ID 1024408976]

28. BONNETO, Fabienne, REDŽEPAGIĆ, Srdjan, TYKHONENKO, Anna. Balkan countries: Catching up and their integration in the European financial system. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.), KUMAR, Andrej (ur.). Economic integration, competition and cooperation = Intégrations économiques, concurrence et coopération : research monograph. 1st ed. Rijeka: Faculty of Economics, 2010, str.553-566. [COBISS.SR-ID 512143458]

29. REDŽEPAGIĆ, Srdjan, ERIĆ, Dejan, BODROŽA, Duško. Does banking sector support SMEs in the time of crisis? : The case of V4 countries and Serbia. U: ŠOLTES, Vincent (ur.). National and regional economics VIII : 13th-15th October, 2010 Herl'any, Slovak Republic. CD ROM. Košice: Technical University of Košice Faculty of Economics, 2010, str. 173-192. [COBISS.SR-ID 512145506]

30. BONNETO, Fabienne, TYKHONENKO, Anna, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Testing convergence in Europe : the case of integration of Balkan countries in the European Union. U: GUICHARD, Jean-Paul (ur.), et al. Challenges of economic sciences in the 21st Century. Beograd: Institute of Economic Sciences, 2009, str. :510-521. [COBISS.SR-ID 1024375184]

31. REDŽEPAGIĆ, Srđan, LLORCA, Matthieu. The sustainability of fiscal policy Evidence from a panel of eight New Member States. U: BABIĆ, Stojan (ur.), et al. Challenges of globalization and transition : proceedings. Beograd: Faculty of Economics of the University of Belgrade, Publishing Centre: = Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta, 2007, str.201-209. [COBISS.SR-ID 512131426]

1.09 Objavljeno stručno izlaganje na konferenciji

32. REDŽEPAGIĆ, Srđan, STOJANOVIĆ, Boban. Srbija u procesu evropskih integracija i perspektive za razvoj poslovanja. U: ARANĐELOVIĆ, Zoran (ur.). 17 [Naučni skup] Regionalni razvoj i demografski tokovi

zemalja Jugoistočne Evrope, Niš, jun 2012. godine. Niš: Ekonomski fakultet, 2012, str. 489-503. [COBISS.SR-ID 1024501136]

1.10 Objavljeni sažetak naučnog izlaganja na konferenciji (pozvano predavanje)

33. DOMAZET, Siniša, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Državna pomoć za investicije u proizvodnju električne energije, kao odgovor na liberalizaciju elektroenergetskog tržišta EU = State Aid for Investment in Power Generation in Response to the Liberalization of the EU Electricity Market. U: JOVANOVIĆ, Larisa (ur.). Knjiga apstrakata = Book of Abstracts. Beograd: Naučno-stručno društvo za zaštitu životne sredine Srbije Ecologica, 2013, str.17. [COBISS.SR-ID 512207458]

1.12 Objavljeni sažetak naučnog izlaganja na konferenciji

34. ČIZMOVIĆ, Mirjana, REDŽEPAGIĆ, Srđan. The impact of the real exchange rate on the economic growth of Eastern European countries. U: HANIĆ, Hasan (ur.), VUKOVIĆ, Darko (ur.), KAMENKOVIĆ, Sandra (ur.). Europe and Asia : economic integration prospects : book of abstracts. Belgrade: Belgrade Banking Academy, 2017, str. 15. [COBISS.SR-ID 512486754]

1.16 Samostalni naučni sastavni deo ili poglavlje u monografskoj publikaciji

35. STOJANOVIĆ, Boban, REDŽEPAGIĆ, Srđan, ŠARANOVIĆ, Jelena. Integrations engineering : challenges for Western Balkan countries in accession to the European Union. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.), KUMAR, Andrej (ur.). Economic integrations, competition and cooperation = Intégrations, économiques, concurrence et cooperation. Nice: Cemafi international, 2016, str. 423-436, tabele. [COBISS.SR-ID 512377954]

36. DURAN, Edo, GRUBIŠIĆ, Zoran, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Application of modern portfolio theory on the international diversification of investment portfolio. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.), KUMAR, Andrej (ur.). Economic integrations, competition and cooperation = Intégrations, économiques, concurrence et cooperation. Nice: Cemafi international, 2016, str. 624-647, tabele, graf. prikazi. [COBISS.SR-ID 512378210]

37. BERAHA, Isidora, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Trade and cooperation between the emerging economies : what is the brics position?. U: RICHT, Xavier (ur.), et al. Europe and Asia : economic integration prospects. [Nice]: CEMAFI International, 2016, str. 459-479, tabele. [COBISS.SR-ID 512399970]

38. KANDŽIJA, Vinko, REDŽEPAGIĆ, Srđan, TOMLJANOVIĆ, Marko. Balkans et l'Europe : aspects institutionnels, passé et avenir. U: DELTEIL, Violaine (ur.), IVAN, Ruxandra (ur.). Trajectoires de transformation et d'intégration dans l'Europe du Sud-Est : Défis pour les élargissements futurs. București: Universităţii din Bucureşti, 2016, str. 71-88, tabele. [COBISS.SR-ID 512422242]

39. REDŽEPAGIĆ, Srđan, TODOROVSKA, Marinela. Western Balkans on the road to the EU : perspectives vs. facts. U: RICHT, Xavier, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Western Balkans integrating the EU : challenges, policies, issues. France: CEMAFI International, 2016, str. 13-30, graf. prikazi, tabele. [COBISS.SR-ID 512410210]

40. MALETIĆ, Ivana, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Experience in management of the EU pre-accession funds in Croatia : lessons learnt. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.). Absorption capacity of EU pre-accession programs in the western Balkan countries = La capacite d'absorption des programmes de preadhesion de l'ue dans les pays des Balkans occidentaux. Nice: CEMAFI, 2014, str. 311-326. [COBISS.SR-ID 512268130]

41. IVANDIĆ, Vladimira, KANDŽIJA, Vinko, REDŽEPAGIĆ, Srđan. The absorption capacity of the European Union pre-accession assistance in the western Balkan countries. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.). Absorption capacity of EU pre-accession programs in the western Balkan countries = La capacite d'absorption des programmes de preadhesion de l'ue dans les pays des Balkans occidentaux. Nice: CEMAFI, 2014, str. 344-369. [COBISS.SR-ID 512269154]

42. ZRILIĆ, Nataša, KANDŽIJA, Vinko, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Economic growth and development of the Republic of Srpska under the conditions of the process of accession of Bosnia and Herzegovina to the European Union. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.). Absorption capacity of EU pre-accession programs in the western Balkan countries = La capacite d'absorption des programmes de preadhesion de l'ue dans les pays des Balkans occidentaux. Nice: CEMAFI, 2014, str. 380-402. [COBISS.SR-ID 512269410]

43. REDŽEPAGIĆ, Srđan, KANDŽIJA, Vinko, STOJANOVIĆ, Boban. Les pays des Balkans sur la voie d'adhesion dans l'UE : capacites d'absorption vs. faites économiques. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.). Absorption capacity of EU pre-accession programs in the western Balkan countries = La capacite

- d'absorption des programmes de preadhésion de l'UE dans les pays des Balkans occidentaux. Nice: CEMAFI, 2014, str. 456-482. [COBISS.SR-ID 512269666]
44. KANDŽIJA, Vinko, REDŽEPAGIĆ, Srđan, PAVLIĆ, Vedran. The absorption capacity of Karlovac county for receiving EU funds. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.). Absorption capacity of EU pre-accession programs in the western Balkan countries = La capacité d'absorption des programmes de preadhésion de l'UE dans les pays des Balkans occidentaux. Nice: CEMAFI, 2014, str. 483-513. [COBISS.SR-ID 512269922]
45. KANDŽIJA, Vinko, REDŽEPAGIĆ, Srđan, ZAFIROSKI, Jovan. Le mécanisme de supervision unique : le premier pas vers une union bancaire efficace. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.), KUMAR, Andrej (ur.). Economic integrations, competition and cooperation = Intégrations économiques, concurrence et coopération. Rijeka: Faculty of Economics, 2014, str. 331-342. [COBISS.SR-ID 512267874]
46. REDŽEPAGIĆ, Srđan, RICHET, Xavier, KANDŽIJA, Vinko. Catching-up and integration in new and future EU member states through FDI. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.), KUMAR, Andrej (ur.). Economic integrations, competition and cooperation = Intégrations économiques, concurrence et coopération. Rijeka: Faculty of Economics, 2014, str. 397-416. [COBISS.SR-ID 512268642]
47. REDŽEPAGIĆ, Srđan, KANDŽIJA, Vinko. Les "difficultés" de l'élargissement de l'UE vers l'Est et la capacité d'absorption. U: BERTHOMIEU, Claude (ur.), et al. La "grande Europe" en devenir. Nice: CEMAFI International Association, 2014, str. 123-136. [COBISS.SR-ID 512273250]
48. REDŽEPAGIĆ, Srđan, KANDŽIJA, Vinko. How to finance the agriculture within the EU?. U: MATYUSHOK, Vladimir (ur.), BALASHOVA, S. (ur.). The trajectory of growth and structural transformation of the world economy amid international instability. Moskva: RUDN, 2014, str. 100-113, graf. prikazi. [COBISS.SR-ID 512281698]
49. ĐUKIĆ, Mališa, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Economic and Financial Implications of Compliance with an EU Environmental Directive in Serbia. U: REDŽEPAGIĆ, Srđan (ur.), SIMÕES, Marta C.N. (ur.). Agriculture in Serbia and Portugal : recent developments and economic policy implications. Coimbra: Faculty of Economics of the University of Coimbra, 2013, str. 43-56. [COBISS.SR-ID 512210274]
50. KANDŽIJA, Vinko, REDŽEPAGIĆ, Srđan, KANDŽIJA, Jelena. Les relations économiques entre la Croatie et les pays de la Méditerranée. U: AUVRET-FINCK, Josiane (ur.), et al. L'intégration Euroméditerranéenne en panne. Nice: CEMAFI International Association, 2013, str. 113-123. [COBISS.SR-ID 512211554]
51. REDŽEPAGIĆ, Srđan, FILIMONOVIĆ, Dragan, BODROŽA, Duško. Forecasting Serbian quarterly GDP. U: MIRDALA, Rajmund, SINIČAKOVÁ, Marianna. Monetary rules and their importance in context of Monetary Union and economic crisis. Belgrade: Institute of Economic Sciences, 2013, str. 157-165. [COBISS.SR-ID 512236386]
52. REDŽEPAGIĆ, Srđan, BAZIN, Damien. European economic perspectives of Serbia and the integration process. U: HANIĆ, Hasan (ur.), et al. Post crisis recovery. Belgrade: Belgrade Banking Academy, 2013, str.: 407-419. [COBISS.SR-ID 1024541840]
53. REDŽEPAGIĆ, Srđan, DANON, Marko, ZAFIROSKI, Jovan. La Serbie et la perspective de son entrée dans l'Union Européenne dans le contexte de la crise. U: BERTHOMIEU, Claude, GUICHARD, Jean-Paul, PONOMARENKO, Elena. La Russie, l'Europe et la Méditerranée dans la crise. Paris: L'Harmattan, 2013, str. 79-89. [COBISS.SR-ID 512212066]
54. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ZAFIROSKI, Jovan, KANDŽIJA, Tomislav. Retrait de la zone euro. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.), KUMAR, Andrej (ur.). Economic Integration, Growth Prospects and Enlargement : Research monograph. Rijeka: University of Rijeka, Faculty of Economics, 2012, str.785-793. [COBISS.SR-ID 512197474]
55. ERIĆ, Dejan, STOŠIĆ, Ivan, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Restructuring of Public Enterprises as Source of Increasing Competitiveness in Serbia and South-Eastern European Region. U: KANDŽIJA, Vinko (ur.), KUMAR, Andrej (ur.). Economic Integration, Growth Prospects and Enlargement : Research monograph. Rijeka: University of Rijeka, Faculty of Economics, 2012, str. 608-623. [COBISS.SR-ID 512197218]
56. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ĐUKIĆ, Mihajlo. Domaća regulativa i njena usaglašenost sa direktivama EU u vezi sa zaštitom životne sredine = Domestic Regulation and its Compliance with EU Directives Concerning the Protection of the Environment. U: DRAŠKOVIĆ, Božo (ur.). Ekonomski aspekti ekološke politike. Beograd: Institut ekonomskih nauka: Beogradska bankarska akademija - Fakultet za bankarstvo, osiguranje i finansije, 2012, str.207-222. [COBISS.SR-ID 512180578]
57. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ĐUKIĆ, Mališa. Macroeconomic aspects and perspectives of Serbia within the process of enlargement of the European Union. U: TEIXEIRA, Paulino (ur.), et al. European integration

process in Western Balkan countries. Coimbra: Faculty of Economics of the University of Coimbra, 2012, str. 36-53. [COBISS.SR-ID 1024516752]

58. ĐURIĆ, Đuro, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Harmonization of Legislation with EU Standards. U: ANDRADE, João Sousa (ur.), et al. Managing structural changes : trends and requirements. Coimbra: Faculty of Economics of the University of Coimbra, 2012, str.61-92. [COBISS.SR-ID 512186978]

59. STOŠIĆ, Ivan, REDŽEPAGIĆ, Srđan, BRNJAS, Zvonko. Privatization, restructuring and unemployment : the case of Serbia. U: ZUBOVIĆ, Jovan (ur.), DOMAZET, Ivana (ur.). New challenges in changing labour markets. Belgrade: Institute of Economic Sciences, 2012, str. 355-372, tabele. http://ebooks.ien.bg.ac.rs/154/1/is_2012_03.pdf. [COBISS.SR-ID 512171618]

60. REDŽEPAGIĆ, Srdjan, DANON, Marko, STOŠIĆ, Ivan. Postkrizni pravci kretanja zaposlenosti u Srbiji. U: ZUBOVIĆ, Jovan (ur.). Aktivne mere na tržištu rada i pitanja zaposlenosti : tematski zbornik. Beograd: Institut ekonomskih nauka, 2011, str. 338-354, graf. prikazi, tabele. http://ebooks.ien.bg.ac.rs/132/1/is_2011_02.pdf. [COBISS.SR-ID 1024428688]

61. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ĐUKIĆ, Mališa. Serbian place in the process of globalization toward the European integration. U: ŠALEJ, Štefan Bogdan (ur.), et al. Contemporary issues in the integration processes of Western Balkan countries in the European Union. Ljubljana: International Center for Promotion of Enterprises, 2011. [COBISS.SR-ID 1024474768]

62. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ERIĆ, Dejan, STOŠIĆ, Ivan. Culture and cultural diversity as a competitive advantage for economic development. U: RADOVIĆ MARKOVIĆ, Mirjana. Organizational behaviour and culture : globalization and the changing environment of organizations. Saarbrücken: VDM Verlag Dr. Müller, 2011, str. 261-279. [COBISS.SR-ID 1024456848]

63. MALOVIĆ, Marko, ĐUKIĆ, Mališa, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Maastricht criteria at the age of 18 : are they even converging, which party and to what end?. U: RADOVIĆ MARKOVIĆ, Mirjana (ur.), et al. Serbia and the European Union : economic lessons from the new member states. Coimbra: Faculdade de economia Universidade de Coimbra, 2011, str. 11-26. http://ebooks.ien.bg.ac.rs/221/1/mm_2011_01.pdf. [COBISS.SR-ID 1024418448]

64. ĐUKIĆ, Mališa, REDŽEPAGIĆ, Srđan, SIMEUNOVIĆ, Ivana. Effects on European monetary and fiscal measures on stock markets in EMU in the post-crisis period. U: GRABARA, Janusz (ur.), et al. Global crisis in the Central-Eastern European region : influence on financial systems and small and medium-sized enterprises. Czestochowa: Czestochowa University of Technology; Belgrade: Belgrade Banking Academy: Institute of Economic Sciences, 2010, str.:55-64. [COBISS.SR-ID 1024398480]

65. GRUBIŠIĆ, Zoran, DJUKIĆ, Mališa, REDŽEPAGIĆ, Srdjan. The Principle of Impossible Trinity:Does it Count for Serbia during the Pre-crisis and Post-crisis Period?. U: ŠOLTES, Vincent (ur.), HANIĆ, Hasan (ur.), ERIĆ, Dejan (ur.). Influence of global economic crisis on CEE region : possible way out. Kosice: Technical University of Kosice, Faculty of Economics, 2010, str.161-170. [COBISS.SR-ID 512135266]

66. REDŽEPAGIĆ, Srđan. Transition tardive et mobilisation des compétences : le cas des balkans. U: GUERRAOUI, Driss. Competitive et accumulation de competences dans la mondialisation : comparaisons internationales. 1. izd. Paris: L'Harmattan, 2009, str.: 295-302, graf. prikazi, tabele. [COBISS.SR-ID 1024373904]

67. LLORCA, Matthieu, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Impacts of global recession in Western Balkan countries : a comparison with the EU new member states. U: BERTHOMIEU, Claude (ur.), et al. Financial system integration of Balkan countries in the European financial system : impact of global financial crisis. Nice: University of Nice - Sophia Antipolis, 2009, str. :9-16. [COBISS.SR-ID 1024355728]

68. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ZAFIROSKI, Jovan, ĐURIĆ, Đuro. European financial system and integration of Serbian and Macedonian banking sector in IT. U: BERTHOMIEU, Claude (ur.), et al. Financial system integration of Balkan countries in the European financial system : impact of global financial crisis. Nice: University of Nice - Sophia Antipolis, 2009, str. 119-127. http://ebooks.ien.bg.ac.rs/121/1/dj dj_2009_01.pdf. [COBISS.SR-ID 1024357776]

69. REDŽEPAGIĆ, Srđan, ZAFIROSKI, Jovan. The European integrations:free movement of the capital under SAA. U: RADOVIĆ MARKOVIĆ, Mirjana (ur.), et al. The new economy : Challenges, opportunities and choices. Delhi: Indo American Books, 2009, str. 110-126. [COBISS.SR-ID 512121186]

1.17 Samostalni stručni sastavni deo ili poglavlje u monografskoj publikaciji

70. REDŽEPAGIĆ, Srdjan, ĐURIČIN, Sonja, BERAHA, Isidora. Preporuke za jačanje preduzetništva u cilju izlaska privrede Srbije iz krize. U: Ekonomski razvoj kroz prizmu preduzetništva. Podgorica: Ekonomski fakultet, 2011, str. 19-25. [COBISS.SR-ID 512167266]

71. LLORCA, Matthieu, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Asymmetric impacts of global recession in Central and Eastern European countries : "Soft landing" versus "Hard landing". U: PRAŠČEVIĆ, Aleksandra (ur.), CERVIĆ, Božidar (ur.), JAKŠIĆ, Miomir (ur.). Economic Policy and Global Recession. Vol 1. Beograd: Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta: = Faculty of Economic - Publishing Centre, 2009, str. 167-173. [COBISS.SR-ID 512128354]

72. REDŽEPAGIĆ, Srđan. Evropska monetarna unija i njene (buduće) članice. U: DRAŠKOVIĆ, Božo (ur.). Stanje i perspektive privrede Srbije. Beograd: Institut ekonomskih nauka: Fakultet za bankarstvo, osiguranje i finansije, 2006, str.: 463-473. [COBISS.SR-ID 512040034]

1.25 Drugi sastavni delovi

73. ĐUKIĆ, Mališa, GRUBIŠIĆ, Zoran, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Finansiranje budžetskog deficita u uslovima dužničke krize u evro zoni. Računovodstvo, ISSN 1450-6114, 2011, god. 55, br. 5/6, str. 103-108, graf. prikazi. [COBISS.SR-ID 183755020]

MONOGRAFIJE I DRUGI ZAKLJUČENI RADOVI

2.01 Naučna monografija

74. ERIĆ, Dejan, STOŠIĆ, Ivan, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Restructuring processes in EU and Southeastern European countries. France: CEMAFI International, 2016. 200 str., Tabele, graf. prikazi. ISBN 978-2-9544508-6-5. [COBISS.SR-ID 512398178]

75. KANDŽIJA, Vinko, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Perspectives Européennes des pays des Balkans. Nice: CEMAFI, 2014. 202 str., graf. prikazi, tabele. ISBN 978-2-9544508-3-4. [COBISS.SR-ID 512272482]

SEKUNDARNO AUTORSTVO

Urednik

76. ANGELOVA, Biljana (urednik), JURLINA ALIBEGOVIĆ, Dubravka (urednik), REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik). Contemporary trends and prospects of economic recovery. Nice: CEMAFI International Association, 2014. 770 str., ilustr. ISBN 978-2-9544508-5-8. [COBISS.SR-ID 512276322]

77. MAKSIMOVSKA VELJANOVSKI, Aleksandra (urednik), REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik), ŠKOF, Bojan (urednik), STOJANOVIĆ, Boban (urednik), ANĐELKOVIĆ, Mileva (urednik), LUGARIĆ, Tereza (urednik), ZAFIROSKI, Jovan (urednik). Godišnik na Pravniot fakultet "Justinijan Prvi" vo Skopje = Annuaire de la Faculté de droit "Iustinianus Primus" de Skopje : vo čest na prof.d-r Kiki Mangova Ponjavi k. Tom 50, (Godišnik na Pravniot fakultet vo Skopje, #Tom #50). Skopje: Praven fakultet "Justinian Prvi", 2014. XXVII, 636 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 512333922]

78. BERTHOMIEU, Claude (urednik), GUICHARD, Jean-Paul (urednik), PONOMARENKO, Elena (urednik), REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik). La "grande Europe" en devenir. Nice: CEMAFI International Association, 2014. 262 str., ilustr. ISBN 978-2-9544508-7-2. [COBISS.SR-ID 512272994]

79. REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik), SIMÕES, Marta C.N. (urednik). Agriculture in Serbia and Portugal : recent developments and economic policy implications. Coimbra: Faculty of Economics of the University of Coimbra, 2013. str. 363, ilustr. [COBISS.SR-ID 512210018]

80. STOŠIĆ, Ivan (urednik), REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik), HANIĆ, Hasan (urednik), BERTHOMIEU, Claude (urednik), ANDRADE, João Sousa (urednik). Economic Sciences on the Crossroad : proceedings from the international conference. Belgrade: Institute of Economic Sciences, 2013. XII, 681 str., graf. prikazi, tabele. ISBN 978-86-89465-10-5. http://www.ien.bg.ac.rs/images/stories/2013/dec4_conference_program.pdf. [COBISS.SR-ID 203893004]

81. AUVRET-FINCK, Josiane (urednik), BERTHOMIEU, Claude (urednik), GUICHARD, Jean-Paul (urednik), REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik). L'integration Euromediterraneenne en panne. Nice: CEMAFI International Association, 2013. 216 str., ilustr. ISBN 978-2-9544508-1-0. [COBISS.SR-ID 512211298]

82. TEIXEIRA, Paulino (urednik), DUARTE, António Portugal (urednik), REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik), ERIĆ, Dejan (urednik), ANDREJEVIĆ, Saša (urednik). European integration process in Western Balkan countries. Coimbra: Faculty of Economics of the University of Coimbra, 2012. 740 str., ilustr. ISBN 978-972-9344-05-3. [COBISS.SR-ID 1024516496]

83. BRUNET, Antoine, GUICHARD, Jean-Paul, REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik, autor dodatnog teksta). Ekonomski imperijalizam : hegemonijske težnje Kine. Beograd: Institut ekonomskih nauka, 2011. 196 str. ISBN 978-86-80315-88-1. [COBISS.SR-ID 512160098]

84. RADOVIĆ MARKOVIĆ, Mirjana (urednik), REDŽEPAGIĆ, Srdjan (urednik), SOUSA ANDRADE, João (urednik), TEIXEIRA, Paulino (urednik). Serbia and the European Union : economic lessons from the new member states. Coimbra: Faculdade de economia Universidade de Coimbra, 2011. 406 str. ISBN 978-972-9344-03-9. [COBISS.SR-ID 1024417936]
85. BERTHOMIEU, Claude (urednik), GUICHARD, Jean-Paul (urednik), ERIĆ, Dejan (urednik), REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik). Financial system integration of Balkan countries in the European financial system : impact of global financial crisis. Nice: University of Nice - Sophia Antipolis, 2009. str. :XIII, 172 str., ilustr., tabele, graf. prikazi. ISBN 978-2-7466-1290-7. [COBISS.SR-ID 1024355472]
86. RADOVIĆ MARKOVIĆ, Mirjana (urednik), ERIĆ, Dejan (urednik), HANIĆ, Hasan (urednik), REDŽEPAGIĆ, Srdjan (urednik), STOŠIĆ, Ivan (urednik). The new economy : Challenges, opportunities and choices. Delhi: Indo American Books, 2009. 384 str., ilustr. ISBN 81-89617-78-8. [COBISS.SR-ID 512118626]
87. GUICHARD, Jean-Paul (urednik), VALTER, Cantino (urednik), DUTTO, Guiseppe (urednik), RADOVIĆ-MARKOVIĆ, Mirjana (urednik), REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik), HANIĆ, Hasan (urednik). Challenges of Economic Sciences in the 21st Century. Beograd: Institut ekonomskih nauka, 2008. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst, slika. ISBN 978-86-80315-71-3. [COBISS.SR-ID 153961996]

Mentor kod doktorskih disertacija

88. ĐUKIĆ, Mihajlo. External debt sustainability in the EU and the neighbouring countries : dissertation thesis. Košice: [M. Đukić], 2016. 106 listova, ilustr. [COBISS.SR-ID 512421218]
89. VUKADINOVIĆ, Simonida. Zaposlenost kao faktor privrednog razvoja Republike Srbije : doktorska disertacija. Novi Sad: [S. Vukadinović], 2015. 290 listova, ilustr. [COBISS.SR-ID 512393058]

Mentor kod magistarskih radova

90. TSITRIMBINIS, Alexis. La transition macroeconomique des anciens pays socialistes et de la Serbie vers l'integration d'une economie de marche dans l'Union Europeenne. Beograd: Alexis Tsitrimbinis, 2011. 118 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 512160610]

Mentor kod diplomskih radova (2. stepen bolonjskog studija)

91. TASSADIT, Rania. Crise de l'Euro. Nice: [Rania Tassadit], 2012. 82 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 1024501904]
92. GRUJICIC, Vladimir. Europe et les futurs élargissements : Quelles perspectives pour les pays des Balkans?. Nice: [Vladimir Grujicic], 2012. 117 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 1024501392]
93. ZIVALJEVIC, Tijana. La capacité des petits pays à résister aux pressions concurrentielles - cas decinq pays des Balkans. Nice: [Tijana Zivaljevic], 2012. 92 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 1024501648]

Autor dodatnog teksta

94. BRUNET, Antoine, GUICHARD, Jean-Paul, REDŽEPAGIĆ, Srđan (urednik, autor dodatnog teksta). Ekonomski imperijalizam : hegemonijske težnje Kine. Beograd: Institut ekonomskih nauka, 2011. 196 str. ISBN 978-86-80315-88-1. [COBISS.SR-ID 512160098]

Član komisije za odbranu

95. VUKADINOVIĆ, Simonida. Zaposlenost kao faktor privrednog razvoja Republike Srbije : doktorska disertacija. Novi Sad: [S. Vukadinović], 2015. 290 listova, ilustr. [COBISS.SR-ID 512393058]
96. CHACHDI, Aziza. Analyse de la propagation de la crise dans la region MENA : Master 2. Nice: [Aziza Chachdi], 2012. 63 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 1024502672]
97. ZITOUNE, Touria. La crise économique et financière et les transferts financiers vers les pays de l'euroMed : Master 2. Nice: [Touria Zitoune], 2012. 92 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 1024502928]
98. SHEVTSOVA, Svetlana. Les échanges entre les pays émergents, notamment les Bricks : Master 2. Nice: [Svetlana Shevtsova], 2012. 81 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 1024503184]
99. BAJIC, Hristina. Perspectives economique de la Serbie dans l'integration Europeenne des Balkansdans l'Union Europeenne : Integration Vs globalisation. Beograd: [Hristina Bajic], 2012. 26 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 1024502160]
100. BAJIC, Hristina. Perspektive Srbije u procesu evropskih integracija zemalja Balkana u Evropsku uniju : Globalizacija vs integracija. Beograd: [Hristina Bajic], 2012. 96 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 1024502416]

101. ZAFIROSKI, Jovan. L'integration de la Macedoine dans l'union economique et monetaire : Les questions juridiques et economiques. Nice: Faculte de droit et science politique, 2011. 298 str., ilustr. [COBISS.SR-ID 512160866]

102. SYSSOYEVA, Masson Irina. L'integration financiere et ses effets sur les performances economique. Le casdes nouveaux pays membres de l'Union Europeenne : these. 2010. str.: 380+191, graf. prikazi, tabele, ilustr. [COBISS.SR-ID 1024411536]

NERASPOREDENO

103. RICHET, Xavier, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Western Balkans integrating the EU : challenges, policies, issues. France: CEMAFI International, 2016. 312 str., Graf. prikazi, tabele. ISBN 978-2-9544508-4-1. [COBISS.SR-ID 512409954]

104. GOLUŠIN, Mirjana, MUNITLAK-IVANOVIĆ, Olja, REDŽEPAGIĆ, Srđan. Transition from traditional to sustainable energy development in the region of Western Balkans - current level and requirements. Applied energy, ISSN 0306-2619, 2013, vol. 101, str. 182-191. [COBISS.SR-ID 282473479]

UČEŠĆE NA MEĐUNARODNIM KONFERENCIJAMA

- 4th International Scientific Meeting of Dakhla « Dynamiques des Intégrations Régionales et Prospective des Territoires dans la mondialisation Expériences internationales comparées », Dakhla, Morocco, 7-8 December 2017
- The International Scientific Conference: Europe and Asia: Economic Integration Prospects, Belgrade Banking Academy – Faculty of Banking, Insurance and Finance, Belgrade, Serbia, 27th November 2017
- International Scientific Conference: "Knowledge Based Society as a Strategy for Faster Economic Growth", Faculty of Economics, University of Prishtina "Hasan Prishtina", Pristina, Kosovo, 16-17 November, 2017
- « Challenges on the path to the EU », Budva, Montenegro, 2–3 November 2017
- International Scientific Conference: "Orienter l'Investissement vers un Développement durable et une Croissance partagée ", Hammamet, Tunisia, 7-9 May 2017
- 1st International Scientific Conference on Business and Economics (ISCBE'17): "Building Bridges between Business Research and Industry Needs", South East European university, Faculty of Business and Economics, Tetovo, Republic of Macedonia, 17-18 February, 2017
- 6th International Scientific Conference: « L'Europe et la Russie dans une crise multifactorielle: économie, géopolitique, migrations et développement régional ». Nice, France, 2-3 May 2016
- International Scientific Conference: "Europe and Asia: Economic integration prospects", Belgrade Banking Academy – Faculty for Banking, Finance and Insurance, Belgrade, Serbia, 25-26 January 2016
- "Montenegrin international conference for entrepreneurial development", Faculty of Economics, Podgorica, Montenegro, 17-19 September 2015
- International Scientific Conference: "Accession of the Western Balkan countries to the European Union", Opatija, Croatia, 22-24 April 2015
- International Scientific Meeting: "Balkans occidentaux et Union Européenne: aspects geopolitiques et structurels" Nice, France, 22 January 2015,
- International scientific conference: "New economic policy reforms", Belgrade Banking Academy – Faculty for Banking, Finance and Insurance, Institute of Economic Sciences, Belgrade, Serbia, 9-10 December 2014
- 3rd International Conference: "Economic System of European Union and Accession of the Bosnia & Herzegovina", Vitez, Bosnia and Herzegovina, 17-18 September 2014
- International Scientific Conference: "ECONOMIC SCIENCES ON THE CROSSROAD", Institute of Economic Sciences, Belgrade, Serbia, 4–5 December 2013
- 2nd International Scientific Meeting of Dakhla « Dynamiques des Intégrations Régionales et Prospective des Territoires dans la mondialisation Expériences internationales comparées », Dakhla, Morocco, 21-22 November 2013
- 14° International Scientific Symposium SM2009: « Strategic management and decision support systems in strategic management », Palic, Serbia, 21-22 May 2009
- 7° International Scientific Conference: « Intégrations économiques, concurrence et coopération », Université de Rijeka – Faculté d'économie – Chaire Jean Monnet en collaboration avec University of Ljubljana Chaire Jean Monnet, CEDIMES Paris – Centre d'Etudes du Développement International et

des Mouvements Economiques et Sociaux and l'University Antwerpen – Jean Monnet Centre d'excellence, Rijeka – Opatija, Croatia, 1-4 April 2009

- « 8th International Conference of the Middle East Economic Association (MEEA) », Nice (France) et Monte-Carlo (Monaco), Nice, France, 18-20 Mars 2009
- International Scientific Conference: « Assistance to stabilisation, reconstruction and development of the Balkans by supporting the reform in Serbia of legal frameworks favourable to citizens' participation », Fostering Civil Society in Serbia dans le cadre du projet du European Centre for Non-for-Profit Law – PRAVOK, Institute of Economic Sciences, Belgrade, Serbia, 16 December 2008
- International Scientific Conference: « Challenges of Economic sciences in the 21st century Institute of Economic Sciences, Belgrade, Serbia, 4–5 December 2008
- International Scientific Conference: « Compétitivité et accumulation de compétences dans la mondialisation : Comparaisons internationales », Rabat, Morocco, 13-14 November 2008
- International Scientific Conference: « Trust and Integrity in the Global Economy (TIGE): Cultivating Knowledge – Generating Action », Caux, Swiss, 11-16 July 2008
- International Scientific Conference: « Market structures & competition protection: experiences of countries in transition », Institute of Economic Sciences, Belgrade, Serbia, 16 May 2008
- « La consolidation du changement institutionnel », Colloque du Programme Pluriformation University Paris 1, Paris, France, 4-5 October 2007
- International Scientific Conference: « Contemporary Challenges of Theory and Practice in Economics », Faculty of Economics of the University of Belgrade, Belgrade, Serbia, 26-29 September 2007
- 17° International Scientific Conference CEDIMES: « Europe sans frontières: Elargissements et coopérations », Targoviste, Romania, 3-4 November 2008
- 11° International Scientific Conference SM2006: « Assessing and measuring the potential and achievements of the organization in the context of strategic management », Palic, Serbia, 25-26 May 2006

Универзитет УНИОН

Београд

Број: А 174-01/17

Датум: 17.07.2017. године

На основу члана 65. став 2. Закона о високом образовању, („Сл. гласник РС“ бр. 76/05, 100/2007-аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015-аутентично тумачење и 68/2015), и члана 119. Статута Универзитета Унион, (А 283-02/15 од 24.06.2015. године), дана 17.07.2017. године Сенат Универзитета донео је

ОДЛУКУ О ИЗБОРУ У ЗВАЊЕ

Др Срђан Реџепагић бира се у звање редовног професора за ужу научну област: Економија и финансије.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Сенату Универзитета Унион предат је предлог Наставно научног већа Београдске банкарске академије-Факултета за банкарство, осигурање и финансије, за избор др Срђана Реџепагића у звање редовног професора за ужу научну област: Економија и финансије.

Уз захтев је приложен и извештај комисије за писање реферата, образоване од стране Наставно научног већа Београдске банкарске академије-Факултета за банкарство, осигурање и финансије, у саставу: проф. др Хасан Ханић, проф. др Зоран Грубишић и проф. др Бобан Стојановић. У свом извештају Комисија је оценила да кандидат испуњава законом и актима Универзитета предвиђене услове за избор у звање редовног професора, те је предложила да кандидат буде изабран у ово звање.

На седници Сената, одржаној дана 17. јула 2017. године прихваћен је предлог Наставно научног већа Београдске банкарске академије-Факултета за банкарство, осигурање и финансије, па је донета одлука да се др Срђан Реџепагић бира у звање редовног професора за ужу научну област: Економија и финансије.

У Београду,
17.07.2017. године

Председник Сената

ректор
проф. др Гордана Вукелић

- Доставити: - кандидату,
- Београдској банкарској академији-Факултету
за банкарство, осигурање и финансије,
- у досије кандидата,
- архиви.

Prof. dr GORDANA ĐUROVIĆ

Biografija:

Redovni profesor Univerziteta Crne Gore i član Odbora za ekonomske nauke CANU

Datum rođenja: 2.3.1964. Novi Kneževac, Vojvodina, Srbija

Angažovanje na predmetima:

- **PRIVREDNI RAZVOJ**
- **REGIONALNA EKONOMIJA**
- **EKOLOŠKA EKONOMIJA**
- **KOHEZIONA POLITIKA I STRUKTURNI FONDOVI EU**
- **POLITIKA PROŠIRENJA EU (osnovne i postdiplomske studije)**
- **MEĐUNARODNI EKONOMSKI ODNOSI (FPN)**
- **MAKROEKONOMIJA (Doktorske studije)**

Obrazovanje:

- Srednja ekonomska škola (1982), Herceg-Novi (diploma Luča)
- Ekonomski fakultet (1986), Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu;
- Posdiplomske studije, Smjer makroekonomska politika (1991), Ekonomski fakultet, Podgorica, Magistarski rad: „Jugoslavija u prizmi promjena u savremenim ekonomskim sistemima svijeta sa posebnim osvrtom na evropske zemlje“, [COBISS.CG-ID [533517](#)]
- Doktorat (1994): Planiranje privrednog razvoja u uslovima tržišne transformacije“, Ekonomski fakultet, Podgorica <http://phaidra.cis.ac.me/o:641>. [COBISS.CG-ID [6472205](#)]
- July 1997, kurs inovacije znanja za nastavnike u oblasti održivog razvoja: Summer University: "Economics and Ecological Ethics", CEU, Budapest, Hungary;
- March 2000, kurs inovacije znanja za nastavnike u oblasti održivog razvoja, Curriculum Resource Centre: "Sustainable development – revising course syllabus"; CEU, Budapest, Hungary;
- January 2002, Canter for Innovation Policy Research and Education for CEE, (CIPRE), Budapest & American Association for Advancement in Science, (AAAS), USA; "The Role of National Governments in Policy Making in The Age of Globalisation and Rationalisation", Budapest, Hungary;

Kretanje u akademskoj karijeri:

- 01.09.1990, Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet, Asistent-privravnik na predmetu: Teorija i planiranje privrednog razvoja
- 27.01.1993., Asistent na predmetu: Teorija i planiranje privrednog razvoja
- 28.09.1995., Docent na predmetu: Teorija i planiranje privrednog razvoja
- 28.03. 2001., Vanredni profesor na predmetu Privredni razvoj

- Od 26.10. 2006.godine - Redovni profesor na predmetima: Privredni razvoj, Međunarodni ekonomski odnosi, Ekološka ekonomija i Regionalna ekonomija

Radni angažmani

- 1987-1988, Sekretarijat za privredu Republike Crne Gore, pripravnik
- Od 1.09.1990, Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet
- u Savjetu Ekonomskog fakulteta (1990-1994)
- u Kreativnom jezgru za implementaciju PMB studija (1995)
- Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Podgorici (1995), sekretar Uređivačkog odbora;
- Izabrana djela prof dr Rista Vukčevića, CID, Podgorica, 1995 - jedan od priređivača; ISBN 86-80133-02-7. [COBISS.CG-ID [3268112](#)];
- Direktor IDEI - Prodekan za naučno-istraživački rad na Ekonomskom fakultetu (1998-2000);
- Jedan od osnivača NVO Makromenadžment centar Podgorica (2000) i NVO Crnogorska panevropska unija (2016)
- Član Ekspertskog tima Skupštine Republike Crne Gore za pregovore o kreiranju Ustavne povelje, 2002;
- Član Savjeta za ustavna pitanja Skupštine RCG, 2003;
- Šef Katedre za ekonomsku politiku na Ekonomskom fakultetu (2003);
- Rukovodilac smjera „Evropske ekonomske integracije“ na posdiplomskim studijama i predavač na predmetima „Ekonomija EU“ (2006-2010) i „EU i politika proširenja“ (2006 -); predavač na predmetu „Politika proširenja EU“ na postdiplomskim studijama Fakulteta političkih nauka (2007 -); Predavač na doktorskim studijama (Makroekonomija);
- **U Vladi Crne Gore 15.2.2004. - 28.12.2010.) - ministar i potpredsjednik Vlade:**
- Ministar za ekonomske odnose sa inostranstvom i evropske integracije u Vladi Crne Gore (15.2. 2004. - 9. 11. 2006)
- Potpredsjednik Vlade Crne Gore za evropske integracije (10.11.2006. – 9.6.2009) (prva žena potpredsjednica Vlade Crne Gore);
- Ministar za evropske integracije u Vladi Crne Gore (10.6.2009. – 29.12.2010.)
- Tokom mandata u Vladi Crne Gore:
 - Glavni pregovarač za pregovore o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju sa EU (2005-2007), potpisan SSP 15.10.2007.,
 - Glavni pregovarač za pristupanje Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (2004-2010), završeni multilateralni pregovori i 10 bilateralnih pregovora;
 - Ministar resorno nadležan za pregovore CEFTA 2006, pregovori uspješno okončani, Sporazum parafiran 9. novembra 2006.g.;
 - Nacionalni koordinator za IPA fondove (NIPAC, 2008-2010),
 - Predsjednik Nacionalne komisije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (2007-2010),
 - Šef radnih grupa za pripremu više zakonskih propisa (spoljna trgovina, slobodne zone, strane direktne investicije, konkurencija) i povezanih podzakonskih akata,
 - Koordinator pripreme prvog Nacionalnog programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2008-2012,
 - Koordinator i koautor pripreme Strategije podsticanja stranih direktnih investicija (2006) i Strategije podsticanja izvoza (2006);

- Rukovodilac radne grupe za pripremu Zakona o spoljnoj trgovini (2004), Zakona o slobodnim zonama (2004) i povezanih podzakonskih akata.
- Član HERE tima za Crnu Goru, High Education Reform Expert for EACEA (2014-2017)
- Član Savjeta za naučno-istraživačku djelatnost (2017-)
- Evaluator Research Executive Agency, EC, Brisel (REA) za program Horizont 2020, oblast međunarodni ekonomski odnosi (2017 -)
- Član Odbora za ekonomske nauke **CANU**

Gostujuća predavanja:

- Djurovic G., „**The EU and the Western Balkans in 2009: Troublemakers and Boring Countries**”, public lecture, London School of Economics, London, UK, 25 February 2009;
- Djurovic G., „**Montenegro after the Commission’s Opinion**“, Policy Briefing, European Policy Centre, Brussels, 7 December 2010;
- Djurovic G. „**Montenegro Country profile: the progress of economic integration to the European Union**”, School of Business, Jiangnan University, Wuxi City, China; 25 September 2014;
- Djurovic G. „**Political and economic aspects of the Western Balkans European integration process: case study Montenegro**”, Fakultet za društvene vede, Univerzitet u Ljubljani, Slovenija, 23 May 2015;

Ostali angažmani

- predsjednik i osnivač NVO „Makromanagement centre“ (2000-2004)
- jedan od osnivača i predsjednik NVO „Crnogorska panevropska unija“ (2016-)
- član Udruženja ekonomista Crne Gore

Naučno-istraživačka djelatnost

1. Knjige

na engleskom jeziku (ili dvojezično):

1. Djurovic G., Boskovic P., Stankovic J. „**Alternativni razvoj koncepti privrede Crne Gore/Alternative Development Concepts of Economy of Montenegro**”, Ekonomski fakultet, Makromenadžment centar, Podgorica, 2002, 72 strane, dvojezično, ISBN 86-80133-33-2. [COBISS.CG-ID [1958413](#)];
2. Montenegro in the XXI Century - in the Era of Competitiveness (Editor Momir Đurović), chapter "**Synthesis of the subproject: Integration into the European and Euro-Atlantic Structures**", Montenegrin Academy of Sciences and Arts, Special editions, Monographies and Studies, Vol. 73, Tom 1, 2010, Podgorica, **CANU**, pp. 107-128; ISBN 978-86-7215-252-4, [COBISS.CG-ID [16542224](#)];
3. Djurovic Gordana, Stojanović Blazenka, **The Optimization of Public Administration in the Western Balkan region**, Regional School for Public Administration, ReSPA, Danilovgrad, Montenegro, 2016, ISBN 978-9940-37-012-1, [COBISS.CG-ID [31649296](#)];
4. Djurovic Gordana, Muhadinovic Milica, Djurovic Vasilije, Bojaj M. Martin "**Agenda 2030: measuring progress in the Montenegro’s national strategy for sustainable development**", chapter in Book "*Statistics*", edited by Turkment Goksel, InTechOpen, UK, 2018, ISBN: 978-953-51-6185-1 (in printing process);
5. Djurovic Gordana, Muhadinovic Milica, Bojaj M. Martin, Djurovic Vasilije, **Montenegro's Economic Development: from Yugoslavia towards the European Union**, chapter in the book: "*Montenegro: Political, Economic and Environmental Issues*", Nova Science Publishers, New York (will be published in 2018);

na crnogorskom jeziku:

6. "Privreda Crne Gore u tranziciji" (grupa autora, red. Mr Lalić M.), Djurović G., dio "**Planiranje i razvojna politika u uslovima tranzicije sistema**", Agencija Crne Gore za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja, Podgorica, 1995; 338.246.025.88(497.16)(082); [COBISS.CG-ID [45533698](#)];
7. Cvetanović Slobodan, Djurović Gordana, «**Privredni razvoj**», Ekonomski fakultet, Podgorica, 1996 (UDK.330.34(075.8), ISBN 86-80133-07-8 (univerzitetski udžbenik); [COBISS.CG-ID [513106401](#)]
8. "**Regionalni razvoj Crne Gore**", grupa autora, /Djurović G, rukovodilac istraživanja, autor priloga i priredjivač/, Republički sekretarijat za razvoj, Podgorica, 2000;
9. Đurović, Gordana, Radović, Milivoje, Bošković, Predrag. **Analiza implementacije reformskih zakona u Crnoj Gori : Zakon o zapošljavanju**. Podgorica: Akcija: Ekonomski fakultet, Makromenadžment centar, 2002. 44 str., tabele, graf. prikazi. ISBN 86-80133-25-6. [COBISS.CG-ID [5559312](#)];
10. "Crna Gora – opšta monografija" (član Uredjivačkog odbora i autor priloga), G. Djurović: prilozi: "**Privredni razvitak Crne Gore**", "**Energetika**" i "**Crna Gora - ekologija i razvoj**", Narodna knjiga, Beograd, 2003, /ISBN 86-331-0751-1, [COBISS.SR-ID 104621324](#)/, (str.305-312 i str. 335-339) ;
11. Crna Gora u XXI stoljeću - u eri kompetitivnosti (urednik Momir Đurović, stručna monografija, autori priloga: Burić Mihailo, **Đurović Gordana**, Mirković Jovan, Tomović Šundić Sonja, Šuković Mijat, Akademik, Vlahović Petar, Akademik, Vujošević Ilija, Vukotić Perko, Vukotić Veselin); Dio: Sinteza podprojekta: "**Integracija u evropske i evroatlanske strukture**", CANU, 2010, str. 101-120; ISBN 978-86-7215-251-7, [COBISS.CG-ID [16465680](#)];
12. Đurović Gordana (autor, urednik, autor dodatnog teksta), Čehulić-Vukadinović Lidija, Tahirović Mehmedin, Jaćimović Danijela, Milović Nikola, "**Crna Gora u XXI stoljeću - u eri kompetitivnosti: Integracija u evropske i evroatlanske strukture**", (posebna izdanja, knj.73, sv.4), Podgorica: Crnogorska akademija nauka I umjetnosti, CANU, 2010, 420 str; graf. prikazi, tabele. ISBN 978-86-7215-247-0. [COBISS.CG-ID [16223760](#)]
13. Grupa autora (G.Djurovic red. i autor više priloga), „**Evropska unija**“, udžbenik za 8. ili 9. razred devetogodišnje osnovne škole, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1432-2) [COBISS.CG-ID [15174928](#)];
14. Grupa autora (G.Djurovic red.), „**Evropska unija - priručnik za nastavnike**“, za osmi ili deveti razred devetogodišnje osnovne škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010, ISBN 978-86-303-1438-4 [COBISS.CG-ID [15346704](#)];
15. Grupa autora (Djurović G., red. i autor više priloga), „**Evropske integracije**“, udžbenik za 3. i 4. razred srednje škole, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1444-5), [COBISS.CG-ID [15644176](#)];
16. Grupa autora (G.Djurovic red.), „**Evropske integracije - priručnik za nastavnike**“, udžbenik za 3. i 4. razred srednje škole, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1443-8), [COBISS.CG-ID [15645200](#)];
17. Đurovic Gordana, **Evropska unija i Crna Gora: ciljevi ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije**. Podgorica: Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet, 2012, 365 str., graf. prikazi, tabele. ISBN 978-86-80133-57-7. [COBISS.CG-ID [20040464](#)];
18. Đurović Gordana, **Evropska unija i Crna Gora: politika proširenja**, Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet, Podgorica, 569 str., ilustr. ISBN 978-86-80133-60-7. [COBISS.CG-ID [21068816](#)];
19. Đurovic Gordana, **Evropska unija i Crna Gora**, naučna monografija, EU info centre, Podgorica, Januar 2016, ISBN 978-9940-9725-0-9 (130 str); [COBISS.CG-ID [28875024](#)];

20. Đurovic Gordana, **Evropska unija i Crna Gora: proces pristupanja**, EU info centre, Podgorica, XII 2017; tabele, graf. prikazi. ISBN 978-9940-9725-1-6. [COBISS.CG-ID [34138384](#)];

2. Radovi objavljeni u časopisima

Radovi u međunarodnim časopisima

1. Wu Feng and Djurovic Gordana, "**3I Index: A New Method to Examine the Competitiveness of Countries' International Publication Productivity in the Communication Field (1996–2014)**", *Malaysian Journal of Library & Information Science*, Vol. 23, No. 1, April 2018, ISSN 1394-6234, DOI: [10.22452/mjlis.vol23no1.6](#) ; pp. 85-102; [SSCI indexed](#);
2. Djurovic G., Cetkovic J., Djurovic V., Jablan N., "**Paris Agreement and Montenegro's INDC: assessing the environmental, social and economic impacts of selected investment**", *Polish Journal of Environmental Studies*, Volume 26, No.3, 2018; ISBN 1230-1485 DOI: [10.15244/pjoes/76308](#), pp. 1019-1032; [SCI Expanded indexed](#);
3. Djurovic G., Bigovic M., Milovic N., „**Support for Further Enlargement of the EU: Statistical Analysis of Regional Differences**“, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, London, Volume 19, Issue 3, 2017, pp. 243-258; DOI:[10.1080/19448953.2017.1267394](#), [SSCI indexed](#);
4. Jianhua Wang, Li Quingying and Gordana Djurovic, "**Management of agricultural production cultivation based on science and technology demand evolution and policy advice: taking farmers of Jiangsu Province for examples**", *Guizhou Social Sciences Magazine*, Vol. 302, No.2, February 2015; ISSN: 1002-6924, CN: 52-1005/C), DOI:[10.13713/j.cnki.cssci.2015.02.025](#), (published on Chinese language, 基于科技需求演化的农业生产经营主体培育与政策建议—以江苏地区农户为例); [Chinese SSCI indexed](#);
5. Djurovic Gordana, Bulatovic Branko, „**Proposal for the EU CAP compliant agricultural budgeting model in Montenegro**“, *Agricultural Economic*, No. 60, Czech Academy of Agricultural Sciences, Prague, 2014 (10): 479–487; DOI: [10.17221/165/2013-AGRICECON](#) ; [SSCI and SCI Expanded indexed journal](#);
6. Galli Alessandro, Djurovic Gordana, Hanscom Laurel and Knezevic Jelena, **Think Globally, Act Locally: implementing the Sustainable Development Goals in Montenegro**, *Environmental Science and Policy*, (accepted for publication in March 2018), [SCI Expanded](#);
7. Djurovic G. and Radovic M., "**Lobbying for a faster integration track for the western Balkans region**", "The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs" (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Special Issues – A selection of 17 Years of SEER, 2016, ISBN 978-3-8487-3075-9 (Print), ISBN 978-3-8452-7218-4 (ePDF), pp. 183-195;
8. Djurovic Gordana, Chang Jia-Hui, Wu Feng, "**Raising Competitiveness and Economic Cooperation Through Bilateral Research Mobility Projects: China and Montenegro**", *Journal of Jiangnan University - Humanities & Social Sciences edition*, Vol. 14, No. 2, Mar. 2015, Wuxi, China, ISSN 1671-6973, CN 32-1665/C; DOI:1671-6973(2015)02-0079-07 (published on Chinese language; "中国与黑山两国经贸和农业合作回顾与前瞻");
9. Boštjan Udovič, Djurović Gordana , „**Izkušnje Slovenije na poti v evroatlantske povezave: zgledi, ki naj jim Črna Gora sledi, in napake, ki naj jih ne ponovi**“, *IB Revija*, št.2, let. XLIX, 2015, UMAR; Ljubljana, UDK: 330.34, ISSN 1318-2803;

10. Djurovic Gordana, Bulatovic Branko, „**Product support estimate (PSE) for the beef meat production in Montenegro**“, *Industrija*, Vol 42, No.2, Economic Institute, Belgrade, 2014; 35-56;
11. Djurovic Gordana, Jacimovic Danijela, "**From Stabilisation and Association Process to Full Membership of Western Balkans Countries - Case Study Montenegro**" *International Journal of Information Systems and Social Change*, IJISSC, Volume 5, Issue 3, July-September 2014; 12-28;
12. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, "**Fulfilling the Goals of Europe 2020 Strategy in the Context of Competitiveness Growth**", "Economic themes", Vol. 4/2013, University of Nis, Faculty of Economics, Nis, Serbia (695-712); ISSN 0353-8648 (Print), ISSN: 2217-3668 (Online);
13. Djurovic Gordana, Jacimovic Danijela, "**Montenegro's Integration Perspective in a Time of Crisis**," *GSTF Journal on Business Review*, Volume 2, Issue 2, June 2012, Page(s) 120-127;
14. Djurovic G., Jacimovic D., „**Implementation of the Acquis as the most important part in further integration phases of Montenegro**“, *Croatian International Relations Review*, Vol. XVII, No.62/63, January/June 2011, Institute for International Relations, Zagreb, Croatia;
15. Djurovic G., "**Case of Montenegro: Is WTO membership precondition for opening of EU accession negotiations with Western Balkans countries?**", "European Perspectives – Journal on European Perspectives of the Western Balkans", Centre for European Perspective, Slovenia, Vol.2, No.1, April 2010, ISSN 1855-7694; p. 17-36; UDK:327(4);
16. Djurovic G., „**Have the problems encountered by Bulgaria and Romania had any influence on the accession policies of the Western Balkan EU candidates?**“, "Europe's World", 7.12.2010, Brussels; Community post;
17. Djurovic G. and Radovic M., "**Lobbying for a faster integration track for the western Balkans region**", "The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs" (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Vol. 2, 2010, ISSN 1435-2869, p. 217-226;
18. Djurovic G., "**The new framework for Enlargement policy and European perspectives of Montenegro**", "The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs" (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Vol.3, 2005, ISSN 1435-2869, p. 95-109;
19. Djurovic G., Radović M., Bošković P., "**Montenegrin Labour Market and New Law on Employment**", in "The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs" (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Vol. 2, 2003, ISSN 1435-2869, p. 59-73, [COBISS.CG-ID [4900109](#)]
20. Đurović, Gordana, Radović, Milivoje, Bošković, Predrag. **Unemployment and labour market in Montenegro**. *Facta Universitatis. Series, Economics and Organization*, ISSN 0354-4699, UDC 331.56(497.16) 331.52(497.16), 2002, vol. 1, no. 10, str. 75-83, graf. prikazi, tabele. [COBISS.CG-ID [4899085](#)]
21. Djurovic Gordana, Vasovic Zorica, "**Montenegro Regional Development**", "Mondonews", Notiziario del Centro Estero del Piemonte, Cammera di Commercio, Vol. X-XI, Torino, Italy, 2000;
22. Djurović G., Radović M., Bošković P.: "**Tržište rada i politika zapošljavanja – prilog Strategiji razvoja i redukciji siromaštva u Crnoj Gori**", "Preduzetnička ekonomija" Vol. 3, Postdiplomske studije, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore, ISSN 1451-6659, str. 108-125, Podgorica, Decembar 2003;
23. Djurovic G., "**European Messages from Montenegro**", Yearbook Šipan 2004, Atlantsko vijeće Hrvatske, Zagreb, 2005 /ISSN 13346776/, p. 79-86;
24. Djurovic G., "**Fulfilment of political criteria as one of the preconditions on Montenegrin path towards NATO and the EU**", Yearbook Šipan 2010 (Ed. Lidija

- Čehulić-Vukadinović), International Summer School Šipan, Zagreb, 2011, p.; ISSN 1846-4149;
25. Djurovic G., "**Montenegro in the expectation of the status of a NATO membership candidate**", Yearbook Šipan 2009 (Ed. Lidija Čehulić-Vukadinović), International Summer School Šipan, Zagreb, 2010, p. 58-74; ISSN 1846-4149;
 26. Djurovic G., "**WTO: Unclear rules of the accession process are major obstacles**", "Perspective", Vol. 31, Magazine of the American Chamber of Commerce in Serbia, October 2010, Beograd, ISSN 1452-6085;
 27. Djurovic G., "**Montenegro's Strategic Priorities on the Path to Euro-Atlantic Integration**", "Connections", The Quarterly Journal, Vol IX, No 1, Winter 2009, Partnership for Peace Consortium of Defense Academies and Security Studies Institutes, Marshall Center, Germany, ISSN 1812-1098; p.93-112;
 28. Djurovic G., "**20 Years - The Convention on the Rights of the Child**", The electronic series "Perspectives" on the Convention on the Rights of the Child, UNICEF, 2009; http://www.unicef.org/rightsite/364_369.htm
 29. Djurovic Gordana, "**Foreign investment for an Increased Dynamics**", "Business Policy", July-August, 1996, Beograd, (UDC 336.648:332.012.32);

Radovi objavljeni u domaćim časopisima

30. Đurovic G., "**Prioritet proizvodnji**", "Ekonomist" br. 3-4/93, Beograd, 1993;
31. Đurovic G., "**Neki problemi razvojne politike i strukturnog prilagođavanja privrede Crne Gore**", "Ekonomist", br. 1/2, Beograd, 1995;
32. Đurović G., "**Privreda Crne Gore - prioritetni programi razvoja u funkciji strukturnog prilagođavanja**", "Ekonomika", br.7-8, Beograd, 1995;
33. Lojpur A., Đurović G., "**Transformacija privrede i ekonomska politika - jedna jednačina sa dvije nepoznate**", "Ekonomist", br.4/95, Beograd;
34. Lojpur A., Đurović G., "**Transformacija privrede i ekonomska politika - jedna jednačina sa dvije nepoznate**", "Poslovna politika", Beograd, decembar 1995;
35. Đurovic G., "**Strana ulaganja - bitna pretpostavka druge faze procesa transformacije u Crnoj Gori**", "Ekonomske teme", br. 2/96, Ekonomski fakultet, Niš, 1996, (UDK 339.727.22:338.246.025.88 (497.96));
36. Đurović G., "**Ekološki aspekti privrednog razvoja u Crnoj Gori**", "Glasnik", 3/97, Podgorica, 1997;
37. Đurović G., "**Stvaranje povoljnog pravnog i ekonomskog ambijenta za ključne tranzicione procese u Crnoj Gori**", "Ekonomske teme" br. 2/97, Ekonomski fakultet, Niš, 1997, UDK (65.02+34.028):338.246.025.88 (497.16);
38. Đurović G., "**Ekonomija i ekološka etika**", The Bulletin REC for FRY, br. 4, Beograd, 1997;
39. Lojpur A., Đurović G., Boskovic P., "**Regionalni razvoj u Crnoj Gori - ocjena i modaliteti uključivanja eksternih faktora**", "Ekonomske teme" br 1/98, Ekonomski fakultet, Niš, 1998, UDK 332.14 (497.16);
40. Đurović, Gordana. **Perspektive privrednog razvoja SR Jugoslavije u prizmi promjena u savremenim ekonomskim sistemima svijeta**. U: *Ekonomske anali : ekonomska istorija, privredni razvoj, privredni sistem, ekonomska politika : izbor tekstova : [(1960-2000) : četiri decenije]*. Podgorica: Ekonomski fakultet, 2000, str. 167-178. /ISBN 86-80133-24-8/; [COBISS.CG-ID [3983373](#)]
41. Đurović, Gordana. **Položaj male zemlje u globalnoj ekonomiji**. U: *Ekonomske anali : ekonomska istorija, privredni razvoj, privredni sistem, ekonomska politika : izbor tekstova : [(1960-2000) : četiri decenije]*. Podgorica: Ekonomski fakultet, 2000, str. 179-184. [COBISS.CG-ID [3983629](#)]
42. Đurovic G., "**Reforme sistema visokog obrazovanja u savremenim privredama**", "Vaspitanje i obrazovanje", br.1, Podgorica, 2001, str. 136-147; [COBISS.CG-ID [4991757](#)]

43. Djurović G., Radović M., Bošković P.: "**Harmonizacija ekonomskih sistema Srbije i Crne Gore sa EU: Politika zapošljavanja**", ("Preduzetnička ekonomija" Vol. 1, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2002, ISBN 86-80133-33-7, str. 308-319; [COBISS.CG-ID [6176781](#)]);
44. Djurović G., "**Harmonization of Economic System of Serbia and Montenegro: Economic Charter**", in "Reper - Magazine for social affairs", Cedem, Podgorica, Vol. 2, January 2003, pp.28-37;
45. Arandarenko Mihail, Djurović Gordana, "**Razvoj socijalne politike u Srbiji i Crnoj Gori**", "Socijalni rad i socijalna politika", Fakultet političkih nauka, Beograd, 2004 (ISBN 86-84031-14-8), str. 3-32;
46. Djurovic G., "**Evropski put Crne Gore**", "Matica", Br. 20, Cetinje, Podgorica, 2004, (ISSN 1450-9059), str. 7-20;
47. Djurovic G., "**Prednosti «dvostrukog» kolosjeka – pogled iz Crne Gore**", Evropski forum, Mjesečnik za evropske integracije, br.10, BeCEI, Beograd, 2004, str. 4-5;
48. Djurovic G., "**Izazovi evropskih integracija Crne Gore**", „Glasnik“, list PKCG, br.9, septembar, 2010, YU-ISSN 03550-5340

3. Radovi na naučnim skupovima i međunarodnim konferencijama

1. Đurović G., "**Prioritetni programi razvoja u funkciji strukturnog prilagođavanja privrede Crne Gore**", referat u zborniku sa Savjetovanja ekonomista Jugoslavije o aktuelnoj razvojnoj politici, Kopaonik, SEJ, 13-15. mart 1995;
2. Đurovic G., "**Neka pitanja makroekonomske regulacije u tranziciji**", referat u zborniku radova sa međunarodnog naučnog skupa: Privreda u tranziciji - stanje i perspektive, Ekonomski fakultet, Niš, 18-19.10.1995;
3. Đurović G., "**Perspektive privrednog razvoja SRJ u prizmi promjena u savremenim ekonomskim sistemima svijeta**", Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Podgorici, oktobar 1995.g; str 43-54. [COBISS.CG-ID [3696397](#)]
4. Đurović G., "**Mogućnosti ino-ulaganja u prioritetne sektore razvoja u Crnoj Gori**", referat u zborniku sa savjetovanja ekonomista Jugoslavije, Miločer, 18-20.jun 1996., Savez ekonomista Jugoslavije, SEJ, Beograd;
5. Đurović G., "**Značaj inostranog ulaganja u procesu transformacije crnogorske privrede**" referat u zborniku sa Kongresa ekonomista Jugoslavije na temu: Transformacija jugoslovenske privrede, SEJ, Miločer, jun 1997;
6. Đurović G., "**Mjesto male zemlje u globalnoj ekonomiji**" referat u zborniku sa Savjetovanja ekonomista Jugoslavije na temu: Strategija razvoja preduzeća i uključivanje preduzeća u svjetsku privredu, Kopaonik, mart 1998; [COBISS.CG-ID [3983629](#)]
7. Đurović G., Vasović Z., Vukalović B., "**Valorizacija regionalne dimenzije razvoja kroz međunarodne programe**", referat u zborniku sa savjetovanja ekonomista na temu: Preduzetništvo, menadžment, biznis, Ekonomski fakultet, Podgorica (H.Novi, 29-30.4.1998.g.); str. 183-198. [COBISS.CG-ID [3993357](#)]
8. Đurović G., "**Kreiranje nove zaposlenosti u Crnoj Gori**", referat u zborniku za Savjetovanja ekonomista Jugoslavije na temu: Oporavak jugoslovenske privrede – izazovi i mogućnosti, SEJ, Beograd, decembar 1999;
9. Đurovic G., "**Regionalna razvojna politika u Crnoj Gori**", referat u zborniku sa međunarodnog naučnog skupa na temu: " Regionalni razvoj i demografski tokovi na Balkanu", Ekonomski fakultet, Niš, jun 2000;
10. Đurovic G., "**Privatizacija u visokom obrazovanju: kako se prilagoditi megatrendovima**", referat u Zborniku sa međunarodnog naučnog skupa: Privatizacija u visokom obrazovanju, Ekonomski fakultet, Podgorica, 16. Septembar 2000; [COBISS.CG-ID [3982864](#)]
11. Đurovic G., "**Ekonomski aspekti implementacije Beogradskog sporazuma**", referat u Zborniku sa okruglog stola na temu: Polazne osnove za preuredjenje odnosa Srbije i Crne

- Gore – sadržinski okvir buduće Ustavne povelje, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 21.6.2002, str. 84-92; [COBISS.CG-ID [3893517](#)];
12. Đurović Gordana, Radović Milivoje, Bošković Predrag. **Harmonizacija ekonomskih sistema Srbije i Crne Gore sa EU: politika zapošljavanja**. *Preduzetnička ekonomija*, ISSN 1451-6659, 2002, vol. 1, br. 12, str. 308-320. [COBISS.CG-ID [6176781](#)]
 13. Đurović G., “**Uslovi za ekonomski razvoj Crne Gore u novom insitucionalnom aranžmanu**”, U: Šuković, Mijat (ur.). *Novi ustav i konstituisanje Crne Gore kao države vladavine prava : radovi sa okruglog stola, Podgorica, 19. mart 2003.*, (Naučni skupovi, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 62, knj. 25). Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, **CANU**, 2003, str. [93]-102. [COBISS.CG-ID [4235789](#)];
 14. Đurović G., “**Uslovi za ekonomski razvoj Crne Gore u novom insitucionalnom aranžmanu**”, Uvodno predavanje, Referat u zborniku radova sa okruglog stola “Crna Gora – kako dalje”, Udruženje Korijeni, Podgorica, 19. maj 2003., str. 36-50; [COBISS.CG-ID=20 [3905549](#)]
 15. Đurović, Gordana, Radović, Milivoje, Bošković, Predrag. **Problem nezaposlenosti u Crnoj Gori**. U: *Regionalni razvoj i demografski tokovi balkanskih zemalja*. 8. Niš: Ekonomski fakultet u Nišu, 2003, str. 195-205, graf. prikazi, tabele. [COBISS.CG-ID [4898829](#)]
 16. Đurović G., “**Perspektive harmonizacije ekonomskih sistema Srbije i Crne Gore**”, Referat u Zborniku radova sa naučnog skupa “Tranzicioni procesi – dometi, ograničenja I perspektive”, 26-27. maj 2003., No. 67, **CANU**, Podgorica, 2004, ISBN 86-7215-152-6, str. 277-287; [COBISS.CG-ID [3998221](#)]
 17. Đurović Gordana, Radović Milivoje, Bošković Predrag. **Tržište rada i politika zapošljavanja - prilog Strategiji razvoja i redukciji siromaštva u Crnoj Gori**. *Preduzetnička ekonomija*, ISSN 1451-6659, 2003, vol. 3, br. 12, str. 108-125. [COBISS.CG-ID [6176525](#)]
 18. Đurović G., **Agenda ekonomskih reformi kao “Evropska agenda” – institucionalizacija procesa evropskih integracija u Crnoj Gori**, Referat u Zborniku radova sa naučnog skupa “O Agendi ekonomskih reformi u Crnoj Gori”, 7 .maj 2004, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, **CANU**, No. 69, Podgorica, 2004, ISBN 86-7215-154-2, p. 159-164; [COBISS.CG-ID [7866384](#)]
 19. Đurović G., “**Institucionalni okvir za proces evropskih integracija u Crnoj Gori**”, U: Vukčević Dragan K. (ur.), *Pravo i evropske integracije*, (Mediterranska škola evropskog prava Petrovac, 3-7.maj 2004), Slovoda i pravo, sv. 3, Podgorica, Pravni fakultet, Podgorica, 2005, str. 53-58; graf. prikazi, tabele. [COBISS.CG-ID [4450573](#)]
 20. Đurovic G., “**Evropske perspektive Crne Gore: pripreme za pregovore o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju**”, Miličerski Ekonomski forum, Zbornik radova “Konkurentnost i evropski put”, Savez ekonomista Crne Gore, Savez ekonomista Srbije, Miločer, septembar, 2005, /ISBN 86-907245-0-8, COBISS.CG-ID [9459216](#)/, str. 144-155;
 21. Đurovic Gordana. **Strateški okvir za promociju izvoza Crne Gore**. U: *Reforme i ekonomska politika u dokumentima i praksi Crne Gore* : [radovi sa okruglog stola, održanog u Podgorici 14. decembra 2005. godine, u organizaciji Crnogorske akademije nauka i umjetnosti], (Naučni skupovi, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 79, knj. 31). Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, **CANU**, 2006, str. 73-84. [COBISS.CG-ID [3720205](#)]
 22. Đurović G., Ražnatović S., Milović N., „**Obaveze Crne Gore po Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju u dijelu unutrašnjeg tržišta**“, referat u zborniku radova sa međunarodnog naučnog skupa „Zapadni Balkan na putu ka Evropskoj uniji: Gdje smo i kuda idemo: ka centru ili periferiji EU?“, održanog u Igalu, 27-30. avgusta 2007., Institut Mihajlo Pupuin, Beograd, 2007 (ISBN 978-86-904137-6-8, COBISS.RS-ID [145347596](#));
 23. Djurović G., Jacimović D., „**European Enlargement Policy for the Western Balkans: Case of Montenegro**“, International Conference on Eurasian Economies 2010, **Beykent** University, Istanbul, Turkey, 4-5. November 2010,

24. Đurović G., Radović M., Đurašković J., „**Makrekonomske performanse crnogorske privrede u periodu 2001—2010.godine**“, Zbornik radova sa međunarodne konferencije „Ekonomski razvoj kroz prizmu preduzetništva“, Ekonomski fakultet, Podgorica, 19.maj 2011; str. 33-56; ISBN 978-86-80133-56-0; [COBISS.CG-ID [5016589](#)];
25. Đurović Gordana. **Pogled na EU sa Balkana : izazovi pristupanja = View of the EU from the Balkans : accession challenges**. U: *Konferencija Ekonomija Crne Gore : 2013 : Saradnjom do prosperiteta : 28. i 28. novembar, 2013, Budva : zbornik konferencije = Conference economy of Montenegro : 2013 : Through cooperation to prosperity : conference proceedings*. Podgorica: [Privredna komora Crne Gore], 2013, str. 52-63, tabele, grafikoni. [COBISS.CG-ID [6317581](#)]
26. Đurović Gordana. **Rast i zapošljavanje u EU kao pretpostavka rasta konkurentnosti**. U: *Zapošljavanje kroz prizmu preduzetništva*. Podgorica: Ekonomski fakultet, 2013, str. 29-41, tabele. [COBISS.CG-ID [6168333](#)]
27. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, „**Fulfilling the Goals of Europe 2020 Strategy in the Context of Competitiveness Growth**“, Conference “*The Global Economic Crisis and the Future of European Integration*”, Nis, Serbia, 18. October 2013 (published in “Economic themes” Vol 4/2013, 695-712);
28. Djurovic Gordana, „**Importance of the EU Pre-accession Assistance in Financing of Local Economic and Infrastructure Development: Experiences of Montenegro in MFJ 2007-2013**“, Proceedings, International Conference “*Local Economic and Infrastructure Development of SEE in the Context of EU*”, LEIDSEE, Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, 20. September 2013, Sarajevo; DOI [10.5644/PI2013-153-21](#); ISBN 978-9958-501-92-0;
29. Djurovic Gordana, „**Izvještaj o napretku Evropske komisije kao instrument podsticanja institucionalnih reformi zemalja regiona: antikoruptivna politika**“, Zbornik: *Institucionalne reforme, ekonomski razvoj i proces pridruživanja Evropskoj uniji*, Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu, Naučno društvo ekonomista Srbije, 25. Maj 2013, Belgrade, 2013; ISBN: 978-86-403-1314-8; [COBBIS.RS-ID [199760652](#)]; 121-141;
30. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, „**EU Enlargement Policy Framework for the Western Balkans: Six “C” Principles and the New Negotiating Rules**“, 9th *International conference „Economic integration, competition and cooperation“*, 17-19 april 2013, Opatija, [Zbornik](#), Ekonomski fakultet, Sveučilište u Rijeci, ISBN 978-953-7813-16-1;
31. Djurović Gordana, Milović Nikola. **Economic effects of Montenegrin strategic foreign policy priorities**. U: Radović Milivoje (ur.). *The Book of abstract*. Podgorica: University of Montenegro, Faculty of Economics, 2014, str. 17. [COBISS.CG-ID [6251533](#)];
32. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, **Economic effects of Montenegrin strategic foreign policy priorities**, Proceedings, International Conf.”Entrepreneurship and Innovations as Precondition for Economic Development, Faculty of Economics, Podgorica, 17. June 2014; 91-105; ISBN: 978-86-80133-71-3 [COBISS.CG-ID [25639952](#)];
33. Djurovic Gordana, „**Towards NATO and the EU Membership: fulfilment of political criteria**“, Yearbook Shipan [2013](#), The Atlantic Council of Croatia, Centre for International Studies, Zagreb, 2014; ISSN 1846 - 4149; 85-101;
34. Djurovic Gordana, Udovič Boštjan, „**Small states and EU and NATO integration: experiences of Slovenia and challenges for Montenegro**“, MISED conference, 17-18 September 2015, Faculty of Economics, Podgorica, 2015, ISBN 978-86-80133-72-0; 49-58; [COBISS.CG-ID [28928272](#)];
35. Djurovic Gordana, Milica Muhadinović, „**Waiting for integration – going beyond transition: Case study Montenegro**“, Conference Researching Economic Development and Entrepreneurship in Transition Economies: Assessment of the last 25 years, going beyond the ‘transition’, REDETE [2015](#), University of Banja Luka, 2016, ISBN 978-99938-46-54-3 (the Conference held in Graz 22-24 October 2015); 519-530;
36. Djurovic Gordana, Milica Muhadinović, „**European Integration Priorities from the EC Perspective: towards a New Methodology of Comparative Analysis**“, Yearbook

- Shipan [2015](#), Vol. XIV, No.1, The Atlantic Council of Croatia, Centre for International Studies, Zagreb, 2016, ISSN 1846-4149; 45-55;
37. Djurovic Gordana, „**Performance management and its contribution to the process of optimisation of public administration**“, In: Strengthening the competences of senior management in the state administration, Conference 4-6 April 2017, Directorate for human resources of Montenegro, Podgorica, 2018 (u štampi);
38. Đurović Gordana „**Ljudski i društveni kapital u Nacionalnoj strategiji održivog razvoja Crne Gore do 2030. godine**“, U: Zborniku sa naučnog skupa Stanovništvo Crne Gore – struktura i projekcije, 29. jun 2017, (red. Veselin Vukotić), Jul 2017, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, **CANU**, 2018 (u štampi);

4. Naučno-istraživački projekti (izbor)

1. „**Uticaj sankcija na ekonomiju u društvo SRJ u međunarodnoj perspektivi**“, **Evropski centar za mir i razvoj, 1996-97; autor priloga o uticaju sankcija na pomorsku privredu Crne Gore**; / Project: Effects of the sanctions on economy and society of FR Yugoslavia in the international perspective, Area of expertise: effect of the sanctions on the maritime industry in Montenegro; **Recently published: The Impact of Sanctions on the Economy and Society of the Federal Republic of Yugoslavia in an International Perspective** / edited by Dragoslav Avramović, Negoslav P. Ostojić. - Beograd: European Center for Peace and Development (ECPD), 2016 (Beograd: Graficom-uno). - 229 str. ISBN 978-86-7236-097-4; 339.545(497.1); [COBISS.SR-ID [221319948](#)]; www.ecpd.org.rs/pdf/2015/books/2016/2016_the_impact_of_sanction_web.pdf
2. „**Ekološko-ekonomski aspekti razvoja Crne Gore**“, nacionalni projekat, Ministarstvo prosvjete i nauke, 1998-2000, dvije faze, član tima;
3. „**Regionalni razvoj Crne Gore**“ 1998-2000, Sekretarijat za razvoj RCG, rukovodilac projekta;
4. „**Program transformacije i restrukturiranja komunalnog sektora u Crnoj Gori**“, Ministarstvo uređenja prostora, 1999, član tima;
5. „**Strategija razvoja i redukcije siromaštva, PRSP**“, Vlada Crne Gore, Svjetska banka, UNDP, 2002 – 2003, rukovodilac projekta i autor priloga;
6. „**Crna Gora u XXI stoljeću - u eri kompetitivnosti**“, **CANU**, 2009-2010 (autor priloga i koordinator podprojekta: Integracija u evropske i evroatlanske strukture);
7. Lifelong learning programme, Activity 1, JEAN MONNET Chairs(Sub-action): **European Economic Integration Study on the Faculty of Economics in Montenegro, 2012-2015** (rukovodilac projekta – Katedra za evropske ekonomske integracije na Ekonomskom fakultetu, Jean Monnet professor);
8. **Konkurentnost privrede Crne Gore – kako biti među 50 najkonkurentnijih zemalja svijeta**, 2012-2015, nacionalni projekat Ministarstva nauke, rukovodilac projekta;
9. **Varieties of Democracy, V-dem project, Measuring Degrees and Types of Democracy**; © 2013 by Michael Coppedge, Staffan Lindberg, John Gerring, the University of Notre Dame Center for Research Computing, the University of Gothenburg Department of Political Science, and the Helen Kellogg Institute for International Studies, Sweden – Country expert for Montenegro in 2013, 2016 & 2018;
10. **Nacionanli ekspert za Crnu Goru, Nacionalni akcioni plan za Crnu Goru za Strategiju Jugoistočna Evropa 2020** - Preparation of Montenegrin National Action Plan 2014-2015 for implementation of the SEE 2020 Strategy (adopted by MN Government in June 2015) - input for Baseline Report for the South East Europe 2020 strategy, Regional Cooperation Council and Pi Consulting, 2014 – national expert for Montenegro;
11. **Rukovodilac bilateralnog projekta mobilnosti istraživača Crna Gora – Kina 2014-2015**, Ministarstvo nauke; (Raising competitiveness through cooperation: a comparative study on the agricultural science and technology innovation, diffusion and communication system between China and Montenegro, Ekonomski fakultet, UCG i

- Jiangnan University, researcher of the State Key Laboratory of Food Science and Technology, Wuxi City, PR China);
12. **Rukovodilac bilateralnog projekta mobilnosti istraživača Crna Gora – Slovenija 2014-2015**, Ministarstvo nauke (Ekonomska i politička saradnja između Crne Gore i Slovenije kao sredstvo jačanja nacionalne konkurentnosti, Ekonomski fakultet, UCG i Fakulteta za društvene vede, Univerza v Ljubljani);
 13. **Nacionalni konsultant za Crnu Goru i region – Izjava o prihodima i imovini u praksi** - Preparation of the Draft National Action Plan for the implementation of main recommendations contained in the ReSPA “Comparative Study on Income and Assets Declarations in Practice” report, (2013), in 2014, ReSPA, Regional School for Public Administration; - National expert for Montenegro;
 14. **Nacionalni konsultant za Crnu Goru i region – Izjava o prihodima i imovini u praksi** - Preparation of Montenegrin final report “Implementation of recommendations of ReSPA Regional Study on Incomes and Assets Declaration” and preparation of Summary report for six Western Balkans countries, 2015, ReSPA, GDSI;
 15. **Procjena zahtjeva EU politika i pravne tekovine EU (acquis) u Nacionalnoj strategiji za integrisano upravljanje obalnim područjem (NSIUOP)** - The assessment of the requirements of the EU policies and acquis in the National Strategy for Integrated Coastal Zone Management, UNDP, 2015;
 16. **Rukovodilac bilateralnog projekta mobilnosti istraživača Crna Gora – Austrija 2015-2016**, Ministarstvo nauke (Podizanje konkurentnosti kroz naučnu saradnju u okviru Strategije jugoistočna Evropa 2020: radna mjesta i prosperitet u evropskoj perspektivi; Ekonomski fakultet, UCG i University of Graz, The Centre for Southeast European Studies);
 17. **Ekspert za pripremu Akcionog plana za transpoziciju EU Direktive o uslugama** - Preparation of an Action Plan for transposition of the Directive on services in the internal market 2006/0123/EC; Comprehensive mapping of all the authorisation procedures; Preparation of the first report on implementation of AP for transposition of the SD; Comparative analysis/report on the services covered by the Service Directive and those already identified and covered by GATS- national expert for Montenegro, GIZ, 2014-2016;
 18. **ReSPA’s Regional Seasonal School on European Integration**, ReSPA, Danilovgrad, October 2015;
 19. **Nacionalni ekspert za strategije koje se odnose na konkurentnost i ekonomsko upravljanje** - “Promotion of EU Integration through Regional Cooperation: Strengthening Effective Policy Coordination in the Framework of EU Accession and SEE 2020”, member of the expert team for economic governance assessment, CEPS, Centre for European Perspective, Mengeš, Slovenija & ORF, GIZ;
 20. **Vodeći ekspert u pripremi Nacionalne strategije održivog razvoja Crne Gore do 2030 (NSOR)** – autor priloga za ekonomske resurse i finansiranje za održivi razvoj, UNDP, Vlada Crne Gore, 2015-2016;
 21. **Nacionalni ekspert za Crnu Goru za pitanja trgovine** - Analysis and policy recommendations of trade facilitation (TF) and non-tariff measures (NTM) in beverages and auto-parts supply chains in Montenegro as part of the regional project "Addressing Market Access Barriers in Selected Supply Chains in CEFTA: Analysis and elaboration of policy recommendations", UNCTAD, 2015-2016;
 22. **Reforma javne uprave u Bosni i Hercegovini**, autor tzv. **Eksterne analize o evropskim integracijama i ekonomskom upravljanju u kontekstu reforme javne uprave**, Ured za reformu javne uprave, Konsultant za PAR i ekonomska pitanja, PARCO & Lucid Linx, Sarajevo, 2016;
 23. **Konsultant za IPA programiranje i nacionalnu razvojnu politiku** - Assessment of a level of coherence between national development priorities with the strategic programming of the IPA II in the SEE countries (WB 6), GIZ, 2016;

24. **Vodeći ekspert za optimizaciju javne uprave** – koordinator i ko-autor studije: „The Comparative study with baseline analysis on the optimization of public administration in Western Balkan region“, ReSPA, 2016;
25. **Vodeći ekspert za pripremu analitičkog dokumenta o modelima upravljanja javnom upravom u zemljama regiona** - the Analytical paper on managing of implementation of PAR strategies in Western Balkan region, ReSPA; 2016;
26. **Ekspert za finansijsku analizu Pariskog sporazuma i Namjeravnog nacionalnog doprinosa smanjenju GHG emisija za 30% u odnosu na 1990 godinu, a do 2030. godine** – socio-ekonomska analiza izabranih investicija, UNDP, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, 2017;
27. **Ekspert za evaluaciju projektnih predloga u okviru poziva za Horizont 2020**, za oblast međunarodnih ekonomskih odnosa; Preparation of evaluation reports for specific call in 2017; Development of the consensus report; Participation on final, central panel meeting in Brussels; - Research Executive Agency (REA), Brussels, 2017;
28. Predavač na ReSPA ljetnjoj školi o **procesu pregovora sa EU sa posebnim fokusom na poglavlja 23 i 24**, the ReSPA Summer School on Accession Negotiations with focus on chapters 23 (Judiciary and Fundamental Rights) and 24 (Justice, Freedom and Security), ReSPA, 2017;
29. **Regionalni konsultant za UN agendu 2030** - Guest speaker/resource person at the UNCT 2017 Retreat UN Country Team Albania, for the UN agenda 2030, Dures, Albania, 2017;
30. Ko-autor izrade studije sa MAPS timom UN: „**Building a sustainable future for Montenegro through the EU accession process and the sustainable development goals**“, UNDP, Montenegro, 2017;
31. Erasmus+, Jean Monnet Action, „**Communicating Europe in Pan-European Societies - CEPES**“ 2017-2019, Montenegrin Pan-European Union, Podgorica, rukovodilac projekta, Jean Monnet professor;
32. **Nacionalni ekspert za Crnu Goru za pitanja trgovine** - Project “Support to Facilitation of Trade between CEFTA Parties”, Sub-activity “Classifying, analysing and cross-checking of NTMs according to the EU Acquis, Comonent 1. Harmonization of norms and practices”, GIZ/ORF, February – July 2018;
33. **Vodeći ekspert za podrški pripreme Nacionalnog plana optimizacije državne uprave u Crnoj Gori** – „Support the Preparation of Plan for Optimization of State Administration in Montenegro“, ReSPA, Mart – June 2018;

5. Uvodno, plenarno predavanje na sastancima sa medjunarodnim učesnicima

- Djurovic G., »**Opportunities for the small and the large in politics – the view from Montenegro**«, speech, **European Forum Alpbach 2004**, Political Symposium - **Boundaries and Beyond**, 29. August - 01. September 2004, Alpbach , Austria;
- Djurovic Gordana, „**Located Montenegro on the new map of Europe – Possibilities for Austrian investors in Montenegro**“, uvodno predavanje na Medjunarodnom simpozijumu o Crnoj Gori, Wirtschaftskammern Osterreichs, Wien, March 14, 2005;
- Djurovic G., „**Ein Beitrag Zur Prävention Neuer Regionaler Krisen: Die Europäische Perspektive Montenegros**“, Europäisches Forum, Symposium: „Die Stärken und Schwächen Europas“, Alpbach, Tirol, Österreich, 30.8.2005;
- Djurović G., „**Evropske integracije Crne Gore**“, govor na medjunarodnoj konferenciji „Kroz saradnju do evropskih integracija“, u organizaciji Direkcije za evropske integracije, Sarajevo, 15-16.9.2006;
- Djurovic G., „**European Integration of Montenegro and Region**“, speech on international conference “Crans Montana forum in Albania: Albania and South Eastern Europe on the way towards European Union”, 10 May 2007, Tirana, Albania;

- Djurovic G., „**European Integration of Montenegro**“, speech on International Conference „50 years of The Treaties of Rome and future of the Western Balkans“, Konrad Adenauer Stiftung, Sarajevo, 13. April 2007;
- Djurovic G., „**Challenges of Euro-Atlantic Integration In Montenegro**“, speech on International conference “Croatia Summit 2007: Europe’s new South“, Session: „**An Outlook into the Future: Year 2008 and beyond**“, Governemnt of Croatia, Dubrovnik, 6/7 July 2007;
- Djurovic G., „**Promoting main principles of European integration in western Balkan region through regatta approach – view from Montenegro**“, The 63rd European Forum Alpbach 2007, Reform symposium: Emerging markets – emerging partners“, 20-22 August 2007, Alpbach, Austria;
- Djurovic G., „**Economic and Fiscal Programme for 2007 in the light of further Montenegrin European integration plan**“, speech on Policy Summit : “Balkans crossroads: The policy challenges ahead“, Session II: How encouraging are the Balkan region’s economic indicators?”, organised by: Friends of Europe, the Konrad Adenauer Stiftung, the Constantinos Karamanlis Institute for Democracy and Gallup Europe, Brussels, December 4, 2007;
- Djurovic G., „**Communicating Europe: French perspective on Enlargement**“, organised by European Stability Initiative (ESI), 16-17. April 2008, Paris;
- Djurovic G., „**Return to Europe II: The next 18 months / Where will SEE enlargement be by the end of Swedish presidency in 2009**“, speech on International conference: ““The EU and South East Europe In 2008: Is all still well? Burning issues and difficult questions”, organized by CIDOB Foundation, the Open Society Institute Fellowship Program (OSI), European Stability Initiative (ESI), Friedrich-Ebert-Stiftung (FES, Madrid), Barcelona, 22 – 23. September 2008;
- Djurovic G., “ **Questions of economic integration and regional cooperation: view from Montenegro**“, speech on International conference “The vision of European Serbia”, organized by European movement in Serbia, , the Open Society Institute Fellowship Program (OSI), European Stability Initiative (ESI), Friedrich-Ebert-Stiftung (FES, Madrid), Belgrade, 29 May 2009;
- Djurovic G., „**Montenegro and its way into the European Union: Challenges and Perspectives**“, speech on conference organized by Friedrich Ebert Stiftung, Berlin, 4. May, 2009.
- Djurovic G., “The Politics of Economic Crisis: Redefining Economic and Geopolitical Landscapes in Europe and Eurasia”, panel D: “**Economic Challenges in the Western Balkans**“, Bled Strategic Forum 2009, 30 – 31. august 2009; Conference report (ISBN 978-961-92173-9-9)
- Djurović G., „**Euroatlanske integracije Crne Gore**“, izlaganje na međunarodnoj konferenciji „Novi strateški koncept NATO-a: Izazovi i mogućnosti“, Slano, Republika Hrvatska, 03 - 07. septembar 2009;
- Djurovic G., „**IPA fund in Montenegro**“, speech on International conference „Regional conference on decentralized management of IPA funds“, EU Delegation in Albania and Government of Albania, 18. May 2010, Tirana. Albania;
- Djurovic G., „**Montenegrin experience in translating European legislation**“, speech on International conference „Let’s speak European“, organised by Government of Serbia, Belgrade, 19. May 2010;
- Djurovic G., »**Lobbying for a faster integration track of Montenegro**«, speech on Networking Seminar 2010: Lobbying and Networking in the European Union, European forum Alpbach, Austria, 29 August 2010;
- Djurovic G., “**Key priority areas in the post opinion period and IPA: The case of Montenegro**“, speech on “IPA 2010 Conference: Sustainable results and impacts”, European Commission, Brussels, 6.12.2010;

SPEECH on the WTO Ministerial Conference - "Support the future WTO members and improve the rules: case of Montenegro", The Seventh Ministerial Conference, WTO, December 2nd, 2009, Geneva;

Ciklus predavanja – tribina: Društvena misao Crne Gore, – **Djelo prof. dr Rista Vukčevića**, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, CANU, 24.10.2017.

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST

Udžbenici

- Cvetanović Slobodan, Djurović Gordana, «**Privredni razvoj**», Ekonomski fakultet, Podgorica, 1996 (UDK.330.34(075.8), ISBN 86-80133-07-8 (univerzitetski udžbenik);
- Grupa autora (G.Djurovic red.), „**Evropska unija**“, udžbenik za završnu godinu osnovnih škola, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1432-2); udžbenik za srednje škole; i **Priručnik za nastavnike**;
- Grupa autora (Djurović G., red.), „**Evropske integracije**“, udžbenik za završnu godinu srednjih škola, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1444-5); udžbenik za srednje škole; i **Priručnik za nastavnike**;

Studijski priručnici (skripta, hrestomatije...)

- Đurović G.: „**Crna Gora: od spoljnotrgovinske ka evropskoj integraciji**“, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2007 (skripta);
- Djurovic G., Jacimovic D., Milovic N., „**Integracija u evropske strukture**“, e-učilo za posdiplomski studij, Ekonomski fakultet, 2010,
- Đurovic G., **Ekološka ekonomija**, e - skripta, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2012;
- Đurovic G., „**Međunarodni ekonomski odnosi**“ e-skripta, FPN, Podgorica, 2017;
- Đurović G., „**Regionalna ekonomija**“, e-skripta, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2017;
- Đurović G., „**Privredni razvoj i evropske integracije**“, e-skripta, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2017;

Mentorstvo na doktorskim studijama

- dr Dragana Radević, „**Ekonomska efikasnost versus socijalna jednakost u državi blagostanja**“, doktorska disertacija, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2007;
- dr Nikola Milović, „**Konkurentnost privrede Crne Gore**“, doktorska disertacija, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2011;
- dr Branko Bulatović, **Optimizacija modela ruralnog razvoja Crne Gore**, doktorska disertacija, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2014;

Mentorstvo na postdiplomskom studiju

- Veliki broj kandidata (70), dostupno u bazi COBISS.CG-ID

World Who's Who, Europa Biographical Reference Series, Routledge, Taylor & Francis Group: **Gordana Djurovic** - Montenegrin economist, academic and politician ; Professor of Economic Development, International Economic Relations and EU Enlargement Policy, University of Montenegro

<http://www.worldwhoswho.com/views/browse.html?id=sd11889>

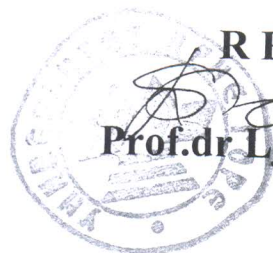
Број: 01-3042
Датум, 26.10.2006 г.

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Date, 1275
Број 04/12 20 06 год.
ПОДГОРИЦА

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG br. 60/03.) i člana 19 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26.10.2006. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr GORDANA DJUROVIĆ bira se u akademsko zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore za predmete: Privredni razvoj, Regionalna ekonomija i Ekološka ekonomija na **Ekonomskom fakultetu u Podgorici** i Medjunarodni ekonomski odnosi na **Fakultetu političkih nauka u Podgorici**.

REKTOR,

Prof.dr Ljubiša Stanković

CURRICULUM VITAE

prof. dr Jasmina Četković

Radno mjesto: Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet Podgorica

1. Prezime: **Četković**
2. Ime: **Jasmina**
3. Datum rođenja: **10. februar 1969. god.**
4. Nacionalnost: **Crnogorska**
5. Nivo obrazovanja: **doktor nauka**

Institucija (Datum početka – Datum kraja)	Nivo obrazovanja / Diploma
Fakultet organizacionih nauka, Univerzitet u Beogradu, Srbija (1996 – 2000)	Doktor Organizacionih nauka
Fakultet organizacionih nauka, Univerzitet u Beogradu, Srbija (1992-1996)	Magistar Organizacija i upravljanje razvojem
Ekonomski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora (1987 – 1991)	Diplomirani ekonomista (dipl. oec)

6. Članstvo u profesionalnim tijelima:

- Član Udruženja ekonomista Crne Gore;
- Član Međunarodne asocijacije za projektni menadžment IPMA;
- Član uredništva naučnog časopisa "Management" u izdanju FON Beograd.

7. Ostale vještine: MS Office.

8. Trenutno angažovanje:

- **Univerzitetski profesor** – Nastavnik na disciplini Upravljanje promjenama na **doktorskim studijama** na Ekonomskom fakultetu u Podgorici (2017/2018 god.). Nastavnik na **osnovnim studijama** - disciplina Ekonomija firme, Modeli dinamike troškova, Razvoj organizacije i Ekonomija firme (Studije menadžmenta). Rukovodilac usmjerenja na **magistarskim studijama** Organizacijski menadžment na Ekonomskom fakultetu u Podgorici i nastavnik na disciplinama Organizacioni dizajn i Upravljanje organizacionim promjenama na istom usmjerenju.
- Predavač na Studijama menadžmenta u građevinarstvu na Građevinskom fakultetu u Podgorici na disciplinama: Ekonomika u građevinarstvu i Ekonomika troškova u građevinarstvu.
- Broj godina rada na Fakultetu: 27 godina

9. Ključne kvalifikacije:

- Univerzitetski profesor sa izuzetnim komunikacionim i međuljudskim vještinama; 27 godina iskustva u predavanju i naučnim istraživanjima na UCG;
- Iskustvo u pripremi studija opravdanosti i studija prethodne opravdanosti u različitim sektorima privrede (sektor sobračaja, energije, poljoprivrede);
- Iskustvo u reviziji studija opravdanosti i studija prethodne opravdanosti;
- Iskustvo u pripremi makroekonomskih analiza i studija;
- Iskustvo u pripremi nacionalnih strategija;
- Iskustvo na projektima finansiranim od strane EU;
- Iskustvo u izradi investicionih programa i biznis planova (u okviru programa MIDAS, IPARD like 1, IPARD like 2, programi IRF-a, programi podrške bankarskog sektora) za pravna i fizička lica.

10. Publikacije

Izabrani radovi u međunarodnim naučnim časopisima (SSCI/SCI i druge baze):

1. **Četković, J., Lakić S., Lazarevska M., Žarković M., Vujošević S., Cvijović J., Gogić M.** (2018), Assessment of the Real Estate Market Value in the European Market by Artificial Neural Networks Application, COMPLEXITY (Indexed in SSCI/SCI, IF 2017: 1,829), Volume 2018 (2018).

2. Djurovic G., **Četković J.**, Djurovic V., Jablan N., "Paris Agreement and Montenegro's INDC: assessing the environmental, social and economic impacts of selected investment", *Polish Journal of Environmental Studies, (SCI Expanded indexed, IF 2017: 1,12)*, Volume 26, No.3, 2018.
3. Motaeva A., **Četković J.**, "Influence of the Sustainable Development of the Fuel Power Complex on the Formation of Competitiveness of the Region", *International Scientific Conference Energy Management of Municipal Transportation Facilities and Transport EMMFT 2017*, Conference paper, First Online: 19 December 2017, pp 1151-1159
4. **Četković J.**, Lakić S., Knežević M., Bogradnović P., Žarković M., "Financial and socioeconomic analysis of waste management projects«. *Građevinar (Indexed in SCI, IF 2017: 0,515)*, Volume 69, Issue 11, 2017. god.
5. Lakić S., Šehović, D., **Četković J.**, "An analysis of the official dollarization regime in Montenegro: theoretical approaches and empirical evidence", *Journal of International Studies*, Vol. 9(2), pp. 48-64
6. Simankina T, **Četković J.**, Verstina N. and Evseev E., "Influence of the economy crisis on project cost management", *EMMFT 2017, IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science 90 (2017) 012209*, IOP Publishing, doi :10.1088/1755-1315/90/1/01
7. **Četković J.**, Lakić S., Žarković M., Sazonova T., "The use transaction costs in theory in international design", *Matec Web of Conferences, (Indexed in SCOPUS)*, ISSN: 2261-236x, Vol. 53 (2016)
8. Lakić S., Šehović D., **Četković J.**, "An analysis of the official dollarization regime in Montenegro: theoretical approaches and empirical evidence", *Journal of International Studies, (Indexed in SCOPUS)*, ISSN: 2071-8330, Vol. 9 (2016)
9. **Četković J.**, Rutešić S., Žarković M., Knežević M., Nikolay V., "Primary directions and advancements in competitiveness of Montenegrin construction sector", *Procedia Engineering, (Indexed in SCOPUS)*, ISSN: 1877-7058, Vol. 117, 2015., pp. 780 – 790, Publisher: Elsevier BV., Netherlands
10. Rutešić S., **Četković J.**, Knežević M., Žarković M., Nikolay V., "Institutional framework, current investments and future strategic direction for development of construction sector in Montenegro", *Procedia Engineering, (Indexed in SCOPUS)*, ISSN: 1877-7058, Vol. 117, 2015., pp. 642 – 650, Publisher: Elsevier BV., Netherlands
11. Rutešić S., **Četković J.**, Žarković M., Knežević M., Nikolay V., "Analysis of the Situation in Montenegrin Civil Engineering Sector from the Point of Application of National Regulations and the EU Technical Standards in Construction", *Procedia Engineering, (Indexed in SCOPUS)*, ISSN: 1877-7058, Vol. 117, 2015., pp. 905 – 915, Publisher: Elsevier BV., Netherlands
12. Knežević M., **Četković J.**, Žarković M., „Economics of transaction costs and its implications on modern interorganizational design“, *Wulfenia (Indexed in SCI expanded)*, ISSN: 1561-882X, Vol. 22, No. 4, pp. 514-524, Apr 2015.
13. Rutešić S., **Četković J.**, Knežević M., Žarković M., «Institutional Framework, Current Investments and Future Strategic Directions for Development of Construction Sector in Montenegro», *Proceedings of SPbUCEMF 2015, 18-20 March 2015, Saint-Petersburg, Russia.*
14. Žarković M., **Četković J.**, Knežević M. „Organization of enterprises in function of a successful business“, *Construction of Unique Buildings and Structures, Saint-Petersburg State University of Architecture and Civil Engineering*, ISSN 2304-6295, 1(28), pp. 91-98, 2015.
15. Bolotin S., Kotovskaya M., Ptuhin I., Ptuhina I., Chahkiyev I., **Četković J.**, „Quasi float time revealing when evaluating construction schedules based on discounting“, *Applied Mechanics and Materials, (Indexed in SCOPUS)*, ISSN: 1662-7482, Vols. 725 - 726 (2015), pp. 1119 - 1125, Trans Tech Publications, Switzerland.
16. **Četković J.**, Knežević M., Žarković M., V. Murgul, Nikolay V., Development and competitiveness improvement of the construction sector in Montenegro“, *Applied Mechanics and Materials, (Indexed in SCOPUS)*, ISSN: 1662-7482, Vols. 638-640 (2014), pp. 2465-2470, Trans Tech Publications, Switzerland.
17. **Četković J.**, Knežević M., Ivanišević N., Rutešić S., »Mark of the investment projects in civil engineering with the special retrospection to the economical-financial mark of the project«, *Terra Spectra, Slovak University of Technology in Bratislava, SPECTRA Centre of Excellence EU, 1/2010*, pp. 47 – 55, ISSN: 1338-0370
18. **Četković J.**, Despotović A., Cimbaljević M., »Analyses of organization and milk production economics on farms in Montenegro«, *Economics of Agriculture, suizdavaci: The Balkan Scientific Association of Agrarian Economists, Academy of Economic studies Bucharest, Institute of Agricultural Economics Belgrade, , Vol. 59, No.1, 2012*, pp. 9-20, ISSN: 0352-3462
19. **Četković J.**, Rutešić S., Knežević M., »Analys of Existing Housing Fund and Current Housing Construction with Focus on real Estate Market in Montenegro«, *Management, Faculty of Organizational Sciences, Belgrade, Vol 16, No 61, 2011*, pp. 33-42, ISSN: 1820-0222
20. **Četković J.**, Rutešić S., Knežević M., »Housing situation of special target group and ways of its solutions«, *Nehnutelnosti a byvanie, Slovak University of Technology in Bratislava, Vol 7, No1, 2012*, pp. 94-101, ISSN: 1336-944X

21. **Četković J.,** Žarković M., »The key challenges of future path of globalization in the world economy«, Intellectual Economics, Mykolo Romerio Universitetas, Vilnius, Vol. 6, No 2(14), p. 7-17, ISSN: 1822-8011.
22. **Četković J.,** Knežević M., Nenezić M., »Virtual Organizations in Telecommunications Industry - Case of Montenegrin Company«, Facta Universitatis, Series Economics and Organization, University of Nis, ISSN: 0354 – 4699 - potvrda da će rad biti objavljen u sljedećem broju, FU 2/2012
23. **Četković J.,** Rutešić S., Hanak T., Knežević M., Melović B., »Credit rating evaluation in the example of construction industry«, Technics Technologies Education Management, Vol. 7, No 1, 2012, pp. 285-293, ISSN: 1840-1503
24. **Četković J.,** Knežević M., Vujović I., Cerović J., »Decentralization and Democratization of the Education System in Countries in Transition«, Technics Technologies Education Management, ISSN: 1840-1503 , Vol. 7, No. 4, 11/12 2012.
25. **Četković J.,** Nikčević G., «The Montenegrin Labor Market», Montenegrin Journal of Economics, ELIT Podgorica, Vol.6, No 11, 2010, pp. 91-100, ISSN: 1800-5845

Objavljene knjige/udžbenici:

1. **“The Role of Innovation Policy in Building National Competitiveness: The experience of Slovenia and Montenegro”** (koautor), Fakulteta za društvene vede, Založba FDV, Ljubljana, 2018.
2. **Gospodarska diplomacija – između potreba gospodarstva i interesa država: Hrvatska, Slovenija i Crna Gora,** (koautor), Alinea, Zagreb, 2017.
3. **Bankarsko poslovanje** (koautor), Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2015. god.
4. **Ekonomika trgovine** (koautor), Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2014. god.
5. **Poslovna ekonomija** (koautor), Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2013.
6. **Tehnika prodaje** (koautor), Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2013. god.
7. **Ekonomika i organizacija trgovinskih preduzeća,** (koautor), Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2013. god.
8. **Ekonomika preduzeća,** Centar za stručno obrazovanje, Podgorica, 2008. god.
9. **Alternativni koncepti razvoja ekonomije u Crnoj Gori,** (koautor), Makromenadžment Centar, Ekonomski fakultet Podgorica, 2002. godina.

11. Stručno iskustvo – izabrani projekti:

Od datuma	Do datuma	Kompanija i referenca (ime i kontakt)	Pozicija	Naziv projektne aktivnosti
3/2018	5/2018	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Crna Gora Angelina Živković +38269016688	Lokalni ekspert	UNAPREĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA SAOBRAĆAJA CRNE GORE ZA PERIOD 2019-2035 (u skladu sa trećim krugom komentara Evropske Komisije)
12/2018	2/2018	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Crna Gora Angelina Živković +38269016688	Lokalni ekspert	PRIPREMA AKCIONOG PLANA ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE RAZVOJA SAOBRAĆAJA CRNE GORE ZA PERIOD 2019-2035
08/2018	09/2018	East West Consulting – EWC sprl, Brussels, Belgija Sandra Oskorus +381631763821	Key expert	EVROPSKA POMOĆ/137894/DH/SER/ME “JAČANJE KAPACITETA CRNOGORSKIH INSTITUCIJA U PROCESU PRIDRUŽIVANJA EU KROZ IPA II INSTRUMENT”

Od datuma	Do datuma	Kompanija i referenca (ime i kontakt)	Pozicija	Naziv projektne aktivnosti
06/2018	11/2018	Ministarstvo održivog razvoja i turizma Ešef Husić +38220446383	Član ekspertske tima	PRIPREMA PRVOG IZVJEŠTAJA O SPROVOĐENJU NACIONALNE STRATEGIJE INTEGRALNOG UPRAVLJANJA OBALNIM PODRUČJEM UKLJUČUJUĆI INDIKATORE PROSTORNOG RAZVOJA (ZA PERIOD 2015- 2017)
02/2018	05/2018	Ministarstvo nauke Crne Gore Branka Žižić +38220405331	Lokalni ekspert	STUDIJA OPRAVDANOSTI ZA IZGRADNJU BIOHEMIJSKE LABORATORIJE U INVESTICIONO-PREDUZETNIČKOM CENTRU "TEHNOPOLIS" NIKŠIĆ
10/2017	12/2017	Građevinski institut Miloš Knežević + 38269073318	Ekspert za reviziju finansijske i socio-ekonomske analize	REVIZIJA STUDIJE REVITALIZACIJE I TURISTIČKE VALORIZACIJE PRUGE VIRPAZAR-BAR
9/2017	11/2017	Rudy Energy d.o.o. Berane Vladan Rudanović +382 68 810 470	Rukovodilac projektnog tima	INVESTICIONI PROGRAM SA STUDIJOM FINANSIJSKE IZVODLJIVOSTI ZA IZGRADNJU MALE HIDROELEKTRANE VINICKA RIJEKA
1/2017	2/2017	Hemera, d.o.o. Podgorica Nikola Radomirović +382 67 175 001	Rukovodilac projektnog tima	BIZNIS PLAN ZA NABAVKU POLJOPRIVREDNE MEHANIZACIJE U FUNKCIJI UNAPREĐENJA POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE
2/2017	4/2017	Montefarm d.o.o. Podgorica Momo Popović, +382 67 613 640	Rukovodilac projektnog tima	IZRADA INVESTICIONOG PROGRAMA ZA POGON ZA PRERADU VOĆA, ŠUMSKIH PLODOVA I BILJAKA KOJE SE KORISTE U ZDRAVSTVU (Javni poziv Ministarstva poljoprivrede I ruralnog razvoja, IPARD like 2.2)
02/2016	08/2016	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Crna Gora Angelina Živković +38269016688	Član ekspertske tima	EKONOMSKA I FINANSIJSKA STUDIJA OPRAVDANOSTI OBILAZNICE TIVAT I MOSTA NA VERIGAMA
05/2016	06/2016	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Crna Gora Angelina Živković +38269016688	Konsultant	PRIPREMA PROJEKTOG ZADATKA "STRATEGIJA RAZVOJA SAOBRAĆAJA CRNE GORE ZA PERIOD 2018-2035"

Od datuma	Do datuma	Kompanija i referenca (ime i kontakt)	Pozicija	Naziv projektne aktivnosti
02/2016	6/2016	“Dekar” Montenegro Momo Miranovic +38269406567	Član projektnog tima	INVESTICIONI PROGRAM SA FINANSIJSKOM STUDIJOM OPRAVDANOSTI ZA IZGRADNJU MALE HIDROELEKTANE PIŠEVSKA RIJEKA
01/2016	12/2017	Ministarstvo nauke Crne Gore Montenegro +38220482145	Član projektnog tima	BILATERALNI PROJEKAT: TRANSFER SLOVENAČKOG ISKUSTVA U IZGRADNJI SISTEMA INOVACIJA U CRNOJ GORI – UNAPREĐENJE IZVOZNIH PERFORMANSI
02/2015	12/2016	Ministarstvo nauke Crne Gore Smiljana Prelević +382 20 405 303	Lider projektnog tima	UNAPREĐENJE KONKURENTNOSTI HRVATSKE I CRNE GORE KROZ PROCES INTERNACIONALIZACIJE PRIVREDE – ULOGA EKONOMSKE DIPLOMATIJE
05/2015	10/2015	Željeznička infrastruktura Crne Gore Podgorica, Lucija Filipović +38269210943	Član projektnog tima	“REVIZIJA STUDIJE OPRAVDANOSTI ZA REHABILITACIJU 12 KRIVINA NA PRUZI VRBNICA BAR (KOS -TREBJEŠICA - LUTOVO - BRATONOŽIĆI - BIOČE)”
12/2013	04/2014	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Crna Gora, Angelina Živković, +382 20 482 189, angelina.zivkovic@msp .gov.me	Član ekspertske tima	„STUDIJA OPRAVDANOSTI AUTOPUTA BAR-BOLJARE, PRIORITETNA DIONICA SMOKOVAC – MATEŠEVO“
09/2012	12/2013	Željeznička infrastruktura Crne Gore, Podgorica, Tatjana Bulatović, +382 68 869 769	Član projektnog tima	“STUDIJA IZVODLJIVOSTI I KONCEPT DIZAJNA NOVE ŽELJEZNIČKE PRUGE PLJEVLJA BIJELO POLJE (RAVNA RIJEKA) – BERANE – KOSOVO (GRANICA)”
03/2013	08/2013	JP Morsko dobro, Budva, Aleksandra Ivanović +382 68 052 007	Lider projektnog tima	“STUDIJA INSTITUCIONALNOG OKVIRA ZA ODRŽIVU KOORDINACIJU INTEGRALNOG UPRAVLJANJA OBALNIM PODRUČJEM SA PRIJEDLOGOM ZA REORGANIZACIJU, IPA ADRIATIC “SHAPE”
01/2011	10/2011	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Član projektnog tima	“NACIONALNA STAMBENA STRETEGIJA CRNE GORE ZA PERIOD 2011-2020 SA OKVIRNIM AKCIONIM PLANOM ZA PERIOD 2011-2015”
01/2011	8/2013	Ministarstvo nauke Crne Gore of Montenegro Smiljana Prelević +382 20 405 303	Lider projektnog tima	"STUDIJA KONKURENTNOSTI GRAĐEVINSKOG SEKTORA U CRNOJ GORI – USLOVI, MOGUĆNOSTI I NAČINI UNAPREĐENJA”

Od datuma	Do datuma	Kompanija i referenca (ime i kontakt)	Pozicija	Naziv projektne aktivnosti
9/2010	11/2010	Medix d.o.o. Podgorica Darko Vuksanović +382 69 311 673	Član projektnog tima	"REVIZIJA STUDIJE OPRAVDANOSTI PROIZVODNJE BRIKETA NA LOKACIJI 13. JUL – PLANTAŽE"
01/2009	12/2009	"CEC", Montenegro Ratko Mitrović +38267602100	Član projektnog tima	"INVESTICIONI PROGRAM SA FINANSIJSKOM STUDIJOM OPRAVDANOSTI ZA ŠEST MALIH HIDROELEKTRANA NA OSNOVU KONCESIJE NA RIJEKAMA CRNJA, TREPAČKA RIJEKA I LJEVIŠKA RIJEKA"
8/2008	11/2008	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Montenegro Brano Vujačić +382 69 058 096	Član projektnog tima	"PRELIMINARNI EKONOMSKI ELABORAT ZA IZGRADNJU SILOSA ZA ŽITARICE I PRERADU ORGANSKOG OTPADA U OPŠTINI PLJEVLJA"
8/2008	11/2008	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Montenegro Brano Vujačić +382 69 058 096	Član projektnog tima	"PRELIMINARNI EKONOMSKI ELABORAT ZA IZGRADNJU SILOSA ZA ŽITARICE I PRERADU ORGANSKOG OTPADA U OPŠTINI KOLAŠIN"
01/2007	12/2007	"CEC" Montenegro Ratko Mitrović +382 67 602 100	Član projektnog tima	"TEHNIČKO-EKONOMSKA STUDIJA OPRAVDNOSTI I PRELIMINARNI DIZAJN ZA VIŠE MALIH HIDROELEKTRANA (Kaludarska rijeka, Sastavci, Kuti, Breovica, Gradišnica, Jelovica, Zdravac, Buče, Murinska rijeka, Suví potok, Planinski potok, Lim, Crnja, Ljubaštica, Grlja, Crni potok, Trepačka)"
03/2007	05/2007	FIN Innvest, d.o.o. Podgorica	Član projektnog tima	"PROJCENA VRIJEDNOSTI NEPOKRETNOSTI"
04/2008	06/2008	„Medix“, Podgorica, Darko Vuksanović +382 69 311 673	Član projektnog tima	"REVIZIJA STUDIJE OPRAVDANOSTI ZA IZRADU SANITARNE DEPONIJU U BERANAMA"
03/2007	08/2007	FASSA BORTILO S.p.a., Spresiano	Član projektnog tima	„STUDIJA PRETHODNE OPRAVDANOSTI ZA FABRIKU CEMENTA U OPTŠINI BAR“
03/2005	06/2005	Građevinski fakultet Podgorica Miloš Knežević +382 69 073 318	Član projektnog tima	"STUDIJA TRŽIŠNE VRIJEDNOSTI TURISTIČKOG KOMPLEKSA RTA KOBILA"
04/2005	07/2005	Građevinski fakultet Podgorica Miloš Knežević +382 69 073 318	Član projektnog tima	"PROJCENA TRŽIŠNE VRIJEDNOSTI NABAVKE MATERIJALA I UGRADNJE NA ZEMLJIŠTU RASADNIKA"
06/2005	10/2005	Cash&Carry centar »ELA«, Podgorica	Lider projektnog tima	"SISTEMATIZACIJA I OPIS POSLOVA U CASH AND CARRY CENTRU ELA"

Od datuma	Do datuma	Kompanija i referenca (ime i kontakt)	Pozicija	Naziv projektne aktivnosti
9/2005	12/2005	USAID/ORT Montenegro Advocacy Program	Lider projektnog tima	STUDIJA "MOGUĆNOSTI RAZVOJA PRIMARNE PROIZVODNJE ŽITARICA U CRNOJ GORI"
02/2003	06/2003	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore	Član projektnog tima	"PROJEKAT FORMIRANJA UPRAVE ZA VODE U CRNOJ GORI"
06/2004	08/2004	Građevinski fakultet Podgorica Miloš Knežević +382 69 073 318	Član projektnog tima	"EKSPERTSKO MIŠLJENJE O NIVOU IZVRŠENIH RADOVA NA REZIDENCIJALNOM KOMPLEKSU VELJI VINOGRADI"
03/2002	05/2002	Građevinski fakultet Podgorica Miloš Knežević +382 69 073 318	Član projektnog tima	"PROCIJENA TRŽIŠNE VRIJEDNOSTI ZA KOMPANIJU GRANMER"
03/2002	05/2002	Građevinski fakultet Podgorica Miloš Knežević +382 69 073 318	Član projektnog tima	"PROCIJENA TRŽIŠNE VRIJEDNOSTI ZA KOMPANIJU TOMATO"
05/2001	12/2002	Macromanagement center Faculty of Economics University of Montenegro +382 20 241 138	Član projektnog tima	"ALTERNATIVNI KONCEPTI PRIVREDNOG RAZVOJA CRNE GORE"

KONTAKT DETALJI:

IME I PREZIME:		Jasmina Četković
POZICIJA:		Redovni profesor
Institucija:	Ime:	Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet Podgorica Jovana Tomaševića 37, 81000 Podgorica, Montenegro
	Tel:	+38220241138
	Fax:	+38220244 588
	E-mail:	jasmina@ucg.ac.me cetkovicjasmina2@gmail.com

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Ул. Цетињска бр. 2
П. фах 99
81000 ПОДГОРИЦА
ЦРНА ГОРА
Телефон: (020) 414-255
Факс: (020) 414-230
E-mail: rektor@ac.me

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

Ul. Cetinjska br. 2
P.O. BOX 99
81 000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: (+382) 20 414-255
Fax: (+382) 20 414-230
E-mail: rektor@ac.me

Р
= 1400

Број: 08-659
Датум, 28.03.2013 г.

Ref: _____
Date, _____

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

Број: 574

24/04/2013 год.

ПОДГОРИЦА

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 28.03.2013. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

DR JASMINA ČETKOVIĆ bira se u akademsko zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore za predmete: Ekonomija firme i Razvoj organizacije, **na Ekonomskom fakultetu** i Ekonomika (osnovne studije, studijski program Građevinarstvo), Ekonomika građevinarstva (specijalističke studije, studijski program Građevinarstvo), Ekonomika u građevinarstvu (osnovne studije, studijski program Menadžment u građevinarstvu), na Građevinskom fakultetu u Podgorici.

РЕКТОР

Prof. dr Predrag Miranović
Prof.dr Predrag Miranović

UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET
EKONOMIJA

Broj dosijea: **8/2016**

Na osnovu člana 165 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG" br. 60/03) i službene evidencije, a po zahtjevu Žarković Radmilo Miloš, izdaje se

POTVRDA O STUDIRANJU

Student **Žarković Radmilo Miloš**, rođen **26-03-1987** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisan je studijske **2016/2017** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **akademske doktorske studije**, studijski program **EKONOMIJA**, koji realizuje **EKONOMSKI FAKULTET - Podgorica** Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Studijske **2016/2017** godine prijavio je *da sluša* **5** predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita.

Po prvi put iz **I (prve)** godine, prijavio je *da sluša* **5** predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita, što iznosi 100.00% od ukupnog broja ECTS kredita u **I** godinu.

Saglasno Statutu Univerziteta Crne Gore, **Žarković Radmilo Miloš** je po prvi put prijavio *da sluša* **više od 2/3**, odnosno **66,67% (šezdesetšest 67/100 %)**, od ukupnog broja ECTS kredita sa **I** godine i studijske **2016/2017** **ima status redovnog studenta** koji se **samofinansira**.

Uvjerenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj: 19 / 02 -
Podgorica, 26.02.2019 godine

Vuković Jahana
SEKRETAR

Na osnovu člana 165 stava 1 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG", broj 60/03.), člana 115 stava 2 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list CG", broj 44/14.) i službene evidencije, a po zahtjevu studenta Žarković Radmilo Miloš, izdaje se

UVJERENJE O POLOŽENIM ISPITIMA

Student **Žarković Radmilo Miloš**, rođen **26-03-1987** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisan je studijske **2016/2017** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **doktorske akademske studije**, studijski program **EKONOMIJA**, koji realizuje **EKONOMSKI FAKULTET** - Podgorica Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Student je položio ispite iz sljedećih predmeta:

Redni broj	Semestar	Naziv predmeta	Ocjena	Uspjeh	Broj ECTS kredita
1.	1	MAKROEKONOMIJA	"A"	(odličan)	15.00
2.	1	MIKROEKONOMSKA ANALIZA	"A"	(odličan)	15.00
3.	2	EKONOMETRIJA	"C"	(dobar)	10.00
4.	2	SAVREMENE EKONOMSKE TEORIJE	"A"	(odličan)	10.00
5.	2	UPRAVLJANJE PROMJENAMA	"B"	(vrlodobar)	10.00

Zaključno sa rednim brojem **5**.

Ostvareni uspjeh u toku dosadašnjih studija je:

- srednja ocjena položenih ispita "A" (**9.50**)
- ukupan broj osvojenih ECTS kredita **60.00** ili **100.00%**
- indeks uspjeha **9.50**.

Uvjerenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj: 19 / 02 -
Podgorica, 26.02.2019 godine

SEKRETAR,
Vuković Jahanua